

د افغانستان اسلامي امارت
د عدليې وزارت

- د صنعـــتي ســـاحو قانـــون
- د عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه الله تعالى فرمانونه

- قانـــــون ســـاحات صنعـــتى
- فرامـــين عاليقدر اميرالمـــؤمنين حفظه الله تعالى

د خپرېدونېټه: د ۱۴۴۶ هـــ.ق کال ربيع الاول د مياشتې (۲۰)
د ۱۴۰۳ هـــ.ش کال د تلې د مياشـــتې (۲)
پرله پسې نمبر (۱۴۵۵)

تاريخ نشر: (۲۰) ربيع الاول سال ۱۴۴۶ هـــ.ق
(۲) ميزان سال ۱۴۰۳ هـــ.ش
نمبر مسلسل (۱۴۵۵)

په دې ګڼه کې لاندې تقنيني سندونه چاپ شوي دي:

۱- د صنعتي ساحو قانون (۱-۹۹) مخه.

۲- له غاصبينو څخه د استرداد شويو امارتي ځمکو د پلورنې د منعې په هکله د عاليقدر امير المؤمنين حفظه الله تعالى فرمان (۱۰۰-۱۰۲) مخه.

۳- د نظام اړوند امورو د نشر په هکله د عاليقدر امير المؤمنين حفظه الله تعالى فرمان (۱۰۳-۱۰۷) مخه.

۴- د محاکمو د فيصلو په هکله د عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه الله تعالى فرمان (۱۰۸-۱۱۳) مخه.

۵- د امارتي شرکتونو د څارنې پلاوي تاکلو او د امارتي شرکتونو د لوی رياست د تشکيل منظورولو په هکله د عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه الله تعالى فرمان (۱۱۴-۱۲۰) مخه پوری.

د امتياز خاوند:	د عدليې وزارت
مسئول چلوونکی:	مولوي محمد افضل (احمد) ۰۷۷۳۲۶۲۰۲۸
مرستيال:	مولوي عبدالحق (صديقي) ۰۷۶۷۶۸۰۴۶۱
مدير: محمد جان رسولي:	۰۷۴۷۶۲۷۹۳۰
وېب سايټ:	www.moj.gov.af

قيمت اين شماره (به اساس قرارداد): (۵۰) افغانی

تيراژ چاپ: (۷۰۰۰) جلد

تعداد صفحات بشمول پشتی: (۱۲۴) صفحه

مطبعه چاپ کننده: (بهير)

آدرس: وزارت عدليه، رياست نشرات و ارتباط عامه، ناحيه ششم - غرب قصر دارالامان.

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العٰلمين والصلٰوة والسلام على سيد المرسلين و على آله واصحابه اجمعين.

د صنعتي ساحو قانون د انفاذ په هكله د عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه الله تعالى فرمان

ګڼه: (۳)

نېټه: ۱۴۴۶/۱/۲۸ هـ.ق

لومړۍ ماده :

د صنعتي ساحو قانون په (۱) مقدمه، (٦) بابونو، (۱۱) فصلونو او (٦٧) مادو کې توشېح کوم.

دوهمه ماده:

دغه فرمان د توشېح له نېټې څخه نافذ او د ياد قانون له متن سره يوځای دې په رسمي جريده کې خپور شي.

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته!

اميرالمؤمنين شيخ القرآن والحديث

مولوي هبة الله اخندزاده

فرمان عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی در مورد انفاذ قانون ساحات صنعتی

شماره: (۳)

تاریخ: ۱۴۴۶/۱/۲۸ هـ.ق

مادۀ اول:

قانون ساحات صنعتی را در (۱) مقدمه، (٦) باب، (۱۱) فصل و (٦٧) ماده توشیح می‌نمایم.

مادۀ دوم:

این فرمان از تاریخ توشیح نافذ و همراه با متن قانون متذکره در جریدۀ رسمی نشر گردد.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته!

امیرالمؤمنین شیخ القرآن والحدیث

مولوی هبة الله اخندزاده

فهرست مندرجات

کتاب

قانون ساحات صنعتی

مقدمه

ماده	عنوان	صفحه
مادۀ اول:	مبنی	۸
مادۀ دوم:	اهداف	۸
مادۀ سوم:	اصطلاحات	۹
مادۀ چهارم:	ساحۀ تطبیق	۱۶
مادۀ پنجم:	مراجع تطبیق و همکاری	۱۶
مادۀ ششم:	نام اختصاری	۱۷

باب اول

ساحۀ صنعتی امارتی و سایر موضوعات مربوط

فصل اول

ساحۀ صنعتی امارتی

مادۀ هفتم:	احداث ساحۀ صنعتی امارتی	۱۹
مادۀ هشتم:	انتقال قطعۀ زمین	۲۰
مادۀ نهم:	توسعۀ ساحۀ صنعتی امارتی	۲۱

فصل دوم

نظارت و مدیریت

مادۀ دهم:	ترتیب طرح تفصیلی و نظارت از تطبیق آن	۲۳

مادۀ یازدهم: کسب موافقۀ مجدد وزارت شهرسازی و مسکن.....۲۴
مادۀ دوازدهم: ترتیب اسناد فنی فعالیت های انکشافی.....۲۴
مادۀ سیزدهم: نظارت از تطبیق فعالیت‌های انکشافی ساحۀ صنعتی امارتی.....۲۵
مادۀ چهاردهم: مدیریت و نظارت ساحۀ صنعتی امارتی.....۲۶

فصل سوم

ترکیب، وظایف و صلاحیت های هیئت

مادۀ پانزدهم: ایجاد هیئت.....۲۷
مادۀ شانزدهم: وظایف و صلاحیت های هیئت.....۲۹
مادۀ هفدهم: جلسات هیئت.....۳۰

باب دوم

توزیع زمین و موضوعات مربوط

فصل اول

توزیع، شرایط، معیار، محدودیت ها و استرداد زمین

مادۀ هجدهم: روند توزیع زمین.....۳۲
مادۀ نزدهم: شرایط متقاضی زمین.....۳۶
مادۀ بیستم: معیار توزیع زمین.....۳۷
مادۀ بیست و یکم: محدودیت های توزیع زمین و استرداد زمین.....۴۰

فصل دوم

فروش، اجاره، قیمت و سایر موضوعات مربوط زمین

مادۀ بیست و دوم: فروش زمین.....۴۲
مادۀ بیست و سوم: اجارۀ زمین.....۴۵

مادۀ بیست و چهارم: قیمت زمین و مصارف زیربنایی.....۴۷
مادۀ بیست و پنجم: تقاضای زمین اضافی.....۵۱
مادۀ بیست و ششم: فعالیت های تولیدی.....۵۲
مادۀ بیست و هفتم: استرداد زمین.....۵۴
مادۀ بیست و هشتم: روند فروش زمین یا واحد مسکونی اشخاص.....۵۵
مادۀ بیست و نهم: خرید زمین و فروش آن به سهمدار.....۵۸
مادۀ سی ام: فروش زمین به شخص دیگر.....٦۰
مادۀ سی و یکم: کرایۀ واحد تولیدی یا صنعتی به شخص دیگر.....٦۵
مادۀ سی و دوم: تخمین مصارف.....٦٦
مادۀ سی و سوم: نظارت بر اجراآت حفظ و مراقبت.....٦۷

فصل سوم

حفظ و مراقبت ساحۀ صنعتی

مادۀ سی و چهارم: مکلفیت های متشبث.....٦۸
مادۀ سی و پنجم: طرق حفظ و مراقبت.....٦۹
مادۀ سی و ششم: اموال منقول و غیر منقول مربوط به ساحۀ صنعتی امارتی.....۷۰

باب سوم

ساحۀ صنعتی مشارکتی

فصل اول

احداث، توسعه و طرح ساحۀ صنعتی مشارکتی و سهم گیری در آن

مادۀ سی و هفتم: احداث ساحۀ صنعتی مشارکتی.....۷۲
مادۀ سی و هشتم: توسعۀ ساحۀ صنعتی مشارکتی.....۷۴

مادۀ سی و نهم: طرح های ساحۀ صنعتی مشارکتی.....۷۵
مادۀ چهلم: سهام در ساحۀ صنعتی مشارکتی.....۷۵

فصل دوم

قیمت، نظارت و تنظیم زمین و سرمایۀ ساحۀ صنعتی مشارکتی

مادۀ چهل و یکم: تهیۀ زمین و سرمایۀ مورد ضرورت.....۷۷
مادۀ چهل و دوم: تعیین قیمت زمین.....۷۸
مادۀ چهل و سوم: نظارت از ساحۀ صنعتی مشارکتی.....۷۸
مادۀ چهل و چهارم: تنظیم سایر امور ساحۀ صنعتی مشارکتی.....۷۹

باب چهارم

ساحۀ صنعتی خصوصی

مادۀ چهل و پنجم: احداث ساحۀ صنعتی خصوصی.....۸۰
مادۀ چهل و ششم: رعایت شرایط قبل از احداث.....۸۰
مادۀ چهل و هفتم: توسعه یا انکشاف ساحۀ صنعتی خصوصی.....۸۳
مادۀ چهل و هشتم: توزیع زمین در ساحۀ صنعتی خصوصی.....۸۴
مادۀ چهل و نهم: تعیین قیمت زمین ساحۀ صنعتی خصوصی.....۸۴
مادۀ پنجاه ام: نظارت از ساحۀ صنعتی خصوصی.....۸۵
مادۀ پنجاه و یکم: تنظیم سایر امور ساحۀ صنعتی خصوصی.....۸۵

باب پنجم

جلوگیری تخلفات

فصل اول

اقدامات مخالف طرح تفصیلی و عدم رعایت شرط نامه

مادۀ پنجاه و دوم: اقدامات مخالف طرح تفصیلی.....۸۶

مادۀ پنجاه و سوم: عدم رعایت موافقت نامۀ فروش یا شرطنامۀ ساختمانی...۸۸

فصل دوم

مادۀ پنجاه و چهارم: رعایت اسناد تقنینی.....۸۹

فصل سوم

مادۀ پنجاه و پنجم: اجتناب از انداختن زباله.....۹۰

باب ششم

احکام متفرقه

مادۀ پنجاه و ششم: همکاری با متشبثین.....۹۲

مادۀ پنجاه و هفتم: ترتیب، نگهداری، نشر و بازنگری فهرست ساحۀ صنعتی.....۹۳

مادۀ پنجاه و هشتم: تکثیر فهرست صنایع بزرگ و متوسط.....۹۴

مادۀ پنجاه و نهم: مکلفیت ادارات ذیربط.....۹۴

مادۀ شصتم: استفاده از منابع داخلی.....۹۵

مادۀ شصت و یکم: شهرک صنعتی قالین.....۹۵

مادۀ شصت و دوم: منظوری طرح تفصیلی.....۹۶

مادۀ شصت و سوم: انتقال مدیریت ساحۀ صنعتی.....۹۶

مادۀ شصت و چهارم: تحویل عواید.....۹۶

مادۀ شصت و پنجم: تعدیل، تزئید و تنقیص.....۹۷

مادۀ شصت و ششم: ترتیب و پیشنهاد لوایح و طرزالعمل ها.....۹۸

مادۀ شصت و هفتم: انفاذ و نشر.....۹۸

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ[۱]

الحمد لله رب العٰلمين والصلٰوة والسلام على سيد المرسلين و على آله واصحابه اجمعين.[۲]

کتاب

د صنعتي ساحو قانون

د صنعتي ساحو قانون پر (۱) مقدمه، (٦) بـــابونو، (۱۱) فصـــلونو او (٦٧) مادو باندې مشتمل دی.

مقدمه(سريزه)

مقدمه پر مبنی، موخو، اصطلاحګانو، د تطبيق پـــر ســـاحې، د تطبيـــق او همکارۍ پر مراجعو او لنډ نوم باندې مشتمله ده.

کتاب

قانون ساحات صنعتی

قانون ســـاحات صـــنعتی مشـــتمل بر (۱) مقدمه، (٦) باب، (۱۱) فصل و (٦٧) ماده میباشد.

مقدمه

مقدمه مشتمل بر مبنـــی، اهـــداف، اصطلاحات، ساحۀ تطبيـــق، مراجـــع تطبیق و همکاری و نـــام اختصـــاری است.

(۱) ابتدأ الكتاب بالبسملة أولا، ثم ثنى بالحمدلة اقتداء بالكتاب العزيز المستفتح هكذا، وعملا بقوله - عليه الصلٰوة والسلام -: «كل أمر ذي بال لا يبدأ فيه بذكر الله وبسم الله الرحمن الرحيم فهو أقطع.» رواه الحافظ عبد القادر الرهاوي في أربعينه: وفي رواية أبي داود والنسائي: «كل كلام لا يبدأ فيه بالحمد لله فهو أجذم» وفي رواية ابن ماجه: «كل أمر ذي بال لم يبدأ فيه بالحمد لله فهو أقطع» ورواه أبو عوانة وابن حبان في صحيحهما. (البناية شرح الهداية(ج۱ص ۱۰۵) الناشر: دار الكتب العلمية - بيروت، لبنان.

(۲) ذكروا أن من الواجب على مصنف كتاب، او مؤلف رسالة ثلاثة أشياء: وهي البسملة، والحمدلة، الصلٰوة. (عمدة القاري شرح صحيح البخاري ج ۱ ص ۷۷) [الرشيدية].

—وختمنا بالصلوة على النبي صلى الله عليه وسلم تيمناً و لما ورد في ذلک. (الفتاوى تنقيح الحامدية ج۱ ص ۳) [امير حمزه.]

مبنیٰ

لومړی ماده:

دغه قانون د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی د ۱۴۴۴/۳/۲۸ هـ.ق نېټې چې له ۱۴۰۱/۸/۲ هـ.ش نېټې سره سمون لري، د (۹) ګڼه فرمان پر اساس ترتیب شوی دی.[۳]

موخې

دوهمه ماده:

د دې قانون موخې عبارت دي له:

۱- د صنعتي ساحو د تنظیم له لارې د افغانستان اقتصاد ته وده او پرمختیا ورکول.[۴]

مبنی

مادۀ اول:

این قانون بر اساس فرمان شماره (۹) مؤرخ ۱۴۴۴/۳/۲۸ هـ.ق که مطابق ۱۴۰۱/۸/۲ هـ.ش عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی می‌باشد، ترتیب شده است.[۳]

اهداف

مادۀ دوم:

اهداف این قانون عبارت است از:

۱- رشد و انکشاف اقتصاد افغانستان از طریق تنظیم ساحات صنعتی.[۴]

---

(۳) قال الله تعالى: يا أيها الذين آمنوا أطيعوا الله وأطيعوا الرسول وأولي الأمر منكم). سوره النساء الأية (۵۹).

—قال ابن عابدين : (امر السلطان انما ينفذ) أي: يتبع ولاتجوز مخالفته ... أن طاعة الامام فى غير معصية واجبة. (رد المحتار على الدر المختار ج ۸ص ۱۳۲) (الرشيدية] .

(٤) وكل ما رأيت أن الله تعالى يصلح به أمر الرعية فافعله ولا تؤخره فإني أرجو لك بذلك أعظم الأجر وأفضل الثواب. (الخراج لأبي يوسف، ج۱، ص ۲۰٤، الناشر: المكتبة الأزهرية للتراث).

—وللإمام النظر فيما يرجع إلى بيت المال بالتثمير والإصلاح (الموسوعة الفقهية الكويتية ج۷ ص ٦٧).

—«وعلى الدولة ـ باعتبارها حكومة القرآن ـ أن تسعى دائما لتحقيق الأفضل والأصلح لمواطنيها في مختلف جوانب الحياة الإنسانية المادية والأدبية، (الفقه الإسلامي وأدلته للزحيلي،ج۸، ص ٦٣٩٩، الناشر: دار الفكر- سورية – دمشق).

۲- د خصوصي سرمايه ګذاري د جلب او جذب زمينه برابرول.(۵)

۳- د صنعتي ساحو د مديريت، ساتنې او مراقبت زمينه برابرول.(٦)

اصطلاحګاني

دريمه ماده:

په دې قانون کې راتلونکې اصطلاحګاني لاندې معناګاني افاده کوي:(۷)

۲- فراهم نمودن زمينهٔ جلب و جذب سرمايه گذاری خصوصی.(۵)

۳- فراهم نمودن زمينهٔ مديريت، حفظ و مراقبت ساحات صنعتی.(٦)

اصطلاحات

مادهٔ سوم:

اصطلاحات آتی در اين قانون، معانی ذيل را افاده می‌نمايد:(۷)

- حقوق الأمة التي هي واجبات الإمام يمكن أن تجمع في عشرة:...(۷) عمارة البلاد، وتسهيل سبل العيش، ونشر الرخاء. (الموسوعة الفقهية الكويتية (ج۲۵ص ۳۰٤)

(۵) التخريج السابق.

(٦) حقوق الأمة التي هي واجبات الإمام يمكن أن تجمع في عشرة:...(۱۰) أن يهتم بنفسه بسياسة الأمة ومصالحها، وأن يراقب أمور الدولة ويتصفح أحوال القائمين عليها. (الموسوعة الفقهية الكويتية (ج۲۵ ص ۳۰۵) .

- حق الإمام في وضع الأنظمة المستنبطة من الشريعة :: تقرير مبدأ سيادة الشريعة لا يعني حرمان الإمام ومن دونه أهل الحكم والسلطة من حق اتخاذ القرارات والأنظمة التي لا بد منها لسير أمور الدولة . (الموسوعة الفقهية الكويتية ج ۲۵ ص ۳۰۱).

- الخليفة رئيس الدولة الأعلى، وصاحب مسؤوليات كبرى، يقود الأمة نحو أفضل الغايات، ويخطط لمسيرتها في ضوء أعدل الطرق وأصحهاوأيسرها.. (الفقه الاسلامي وادلته (ج ۸ ص ٦۲۱٦)الناشر: دار الفكر - سورية - دمشق.

(۷) مقدمة في بيان الاصطلاحات الفقهية المتعلقة بالبيوع] الاصطلاح: لغة الاتفاق، واصطلاحا: هو إخراج طائفة من الناس معينة لفظا من الألفاظ عن معناه اللغوي ووضعه لمعنى آخر وتخصيصه به. وذلك كوضع الفقهاء كلمة (الإيجاب) للمعنى الوارد في المادة (۱۰۱) وكلمة البيع للمعنى الوارد في المادة (۱۰۵) وكلمة الإجارة للمعنى الوارد في المادة (٤۰۵) . فكلمة الإيجاب مثلا معناها اللغوي: الإثبات فاصطلح الفقهاء على استعمالها (لأول كلام يصدر من أحد العاقدين). (درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (ج۱ص ۱۰۳) الناشر: دار الجيل

۱- صنعتي ساحه: هغه ساحه ده چې له ښاري هر اړخيزې طرحې سره سم د صنعتي يا توليدي فعاليتونو او يا دغه شان د نورو فعاليتونو د اجراء او پراختيا لپاره جوړه شوې وي او زېربنايي او خدماتي تأسيسات لري.[۸]

۱- ساحهٔ صنعتی: ساحهٔ است که مطابق طرح جامع شهری جهت اجراء یا توسعهٔ فعالیت‌های صنعتی یا تولیدی و یا سایر فعالیت‌های امثال آن احداث گردیده و دارای تأسیسات زیربنایی و خدماتی می‌باشد.[۸]

۲- امارتي صنعتي ساحه: هغه صنعتي ساحه ده چې په امارتي ملکيت کې جوړېږي.[۹]

۲- ساحهٔ صنعتی امارتی: ساحهٔ صنعتی است که در ملکیت امارتی احداث می‌گردد.[۹]

۳- خصوصي صنعتي ساحه: هغه صنعتي ساحه ده چې د خصوصي اشخاصو له‌خوا په شخصي ملکيت کې جوړېږي.[۱۰]

۳- ساحهٔ صنعتی خصوصی: ساحهٔ صنعتی است که از جانب اشخاص خصوصی در ملکیت شخصی احداث می‌گردد.[۱۰]

۴- مشارکتي صنعتي ساحه: هغه صنعتي ساحه ده چې د وزارتونو او امارتي ادارو او اشخاصو د مشارکت پر اساس له عقد سره سمه

۴- ساحهٔ صنعتی مشارکتی: ساحهٔ صنعتی است که بر اساس مشارکت وزارت‌ها و ادارات امارتی و اشخاص مطابق عقد، احداث

-[(المادة ٣٦) العادة محكمةٌ]يعني أن العادة عامةً كانت أو خاصةً تجعل حكمًا لإثبات حكمٍ شرعي. . . . - العرف الخاص تعريفه: هو اصطلاح طائفةٍ مخصوصةٍ على شيءٍ كاستعمال علماء النحو " لفظة الرفع " وعلماء الأدب كلمة " النقد ". (درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (ج١ ص ٤٤-٤٥).

(۸)التخريج السابق.

(۹)التخريج السابق.

(۱۰)التخريج السابق.

جوړېږي.[۱۱]

۵- د ځمکې د غوښتنې مخصوصه پاڼه: د ځمکې د غوښتنې هغه پاڼه ده چې متشبث(غوښتونکی) خپل ټول معلومات د ځمکې د اخیستلو په غرض په هغې کې درجوي.[۱۲]

۶- سوداګریزه طرحه: په لیکلي ډول د تخنیکي، عملیاتي، اداري، بازارموندنې، مالي او د ټکنالوژۍ(صنعت پوهنې) د برخو او نورو مواردو په ګډون د متشبث د فعالیتونو د طرحې جوړونه ده.[۱۳]

۷- د خرڅونې موافقهلیک: هغه لیکلی سند دی چې د ځمکې د خرڅونې شرطونه، د صنعت او سوداګری وزارت او د ځمکې د ترلاسه کوونکي وجیبې او مکلفیتونه او د هغوی لاسلیک پکې

می‌گردد.[۱۱]

۵- ورق مخصوص درخواست زمین: ورق درخواستی زمین است که متشبث (متقاضی) تمام معلومات خود را غرض اخذ زمین در آن درج می‌نماید.[۱۲]

۶- طرح تجارتی: طرح ریزی فعالیت‌های متشبث به شمول بخش‌های تخنیکی، عملیاتی، اداری، بازاریابی، مالی و تکنالوژی (صنعت شناسی) و سایر موارد به شکل کتبی می‌باشد.[۱۳]

۷- موافقت‌نامۀ فروش: سند کتبی است که شرایط فروش زمین، وجایب و مکلفیت‌های وزارت صنعت و تجارت و دریافت کنندۀ زمین و امضای آن‌ها در آن درج

(۱۱) التخریج السابق.
(۱۲) التخریج السابق.
(۱۳) التخریج السابق.

درجېږي.[۱۴]

۸- ساختماني شرطپانه: هغه ليکلی سند دی چې په هغه کې په امـــارتي صنعتي ساحه کې د صنعتي يا توليدي واحد[۱۵] د ودانۍ د جوړولو شرطونه تسجيلېږي او د صنعت او سوداګرۍ وزارت او د ځمکـــې د ترلاســـه کوونکي لهخوا لاسليک کېږي.[۱۶]

۹- د ځمکې غوښتونکی: هغه کورنی

می‌گردد.[۱۴]

۸- شـــرطنامـــۀ ســـاختمانی: سند کتبی است کـــه در آن شـــرایط اعمـــار ســـاختمان واحـــد صـــنعتی یا تولیدی[۱۵] در ساحۀ صنعتی امارتی تســـجیل مـــی‌گـــردد و از طـــرف وزارت صنعت و تجارت و دریافـــت کنندۀ زمین، امضاء می‌شود.[۱۶]

۹- متقاضـــی زمـــین: شـــخص

(١٤) قال الله تعالى: يا أيها الذين آمنوا إذا تداينتم بدينٍ إلى أجلٍ مسمى فاكتبوه وليكتب بينكم كاتبٌ بالعدل ولا يأب كاتبٌ أن يكتب كما علمه الله فليكتب وليملل الذي عليه الحق وليتق الله ربه ولا يبخس منه شيئًا. الآية (سورة البقرة آية ٢٨٢).

–عن أبي هريرة قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: " لما خلق الله آدم ونفخ فيه الروح عطس فقال: الحمد لله فحمد الله بإذنه فقال له ربه: يرحمك الله يا آدم اذهب إلى أولئك الملائكة إلى ملأٍ منهم جلوسٍ فقل: السلام عليكم. فقال: السلام عليكم. قالوا: عليك السلام ورحمة الله. ثم رجع إلى ربه فقال: إن هذه تحيتك وتحية بنيك بينهم. فقال له الله ويداه مقبوضتان: اختر أيتهما شئت؟ فقال: اخترت يمين ربي وكلتا يدي ربي يمينٌ مباركةٌ ثم بسطها فإذا فيها آدم وذريته فقال: أي رب ما هؤلاء؟ قال: هؤلاء ذريتك فإذا كل إنسانٍ مكتوبٌ عمره بين عينيه فإذا فيهم رجلٌ أضوؤهم - أو من أضوئهم - قال: يا رب من هذا؟ قال: هذا ابنك داود وقد كتبت له عمره أربعين سنةً. قال: يا رب زد في عمره. قال: ذلك الذي كتبت له. قال: أي رب فإني قد جعلت له من عمري ستين سنةً. قال: أنت وذاك. قال: ثم سكن الجنة ما شاء الله ثم أهبط منها وكان آدم يعد لنفسه فأتاه ملك الموت فقال له آدم: قد عجلت قد كتب لي ألف سنةٍ. قال: بلى ولكنك جعلت لابنك داود ستين سنةً فجحد فجحدت ذريته ونسي فنسيت ذريته " قال: «فمن يؤمئذ أمر بالكتاب والشهود» رواه الترمذي. (مشكوة المصابيح كتاب الآداب باب الاستيذان الفصل الثالث رقم الحديث (٤٦٦٢).

(١٥) يو واحد د لوی شي يوه کوچنۍ برخه ده، په ودانۍ کې هر اپارتمان يو واحد دی. [د پښتولهجو قاموس].

(١٦)التخريج السابق في الحاشية التاسعة.

شخص دی چې د صنعتي یا تولیدي فعالیتونو او یا د هغو په څېر د نورو فعالیتونو د اجراء په منظور، په امارتي صنعتي ساحه کې د ځمکې غوښتنه کوي.(۱۷)

داخلی است که به منظور اجرای فعالیت‌های صنعتی یا تولیدی و یا سایر فعالیت‌های امثال آن، زمین را در ساحۀ صنعتی امارتی مطالبه می‌نماید.(۱۷)

۱۰- د ځمکې ترلاسه کوونکی: په شرطونو برابر د ځمکې هغه غوښتونکی دی چې د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی د فرمان له صدور څخه وروسته ځمکه ترلاسه کوي.(۱۸)

۱۰- دریافت کنندۀ زمین: متقاضی واجد شرایط زمین است که بعد از صدور فرمان عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی، زمین دریافت می‌نماید.(۱۸)

۱۱- زېربنایي لګښتونه: هغه مالي وجوه دي چې په امارتي صنعتي ساحه کې د زېربنایي تأسیساتو د

۱۱- مصارف زیربنایی: وجوۀ مالی است که جهت اعمار تأسیسات زیربنایی در ساحۀ صنعتی امارتی، به

(۱۷) [مقدمة في بيان الاصطلاحات الفقهية المتعلقة بالبيوع] الاصطلاح: لغة الاتفاق، واصطلاحا: هو إخراج طائفة من الناس معينة لفظا من الألفاظ عن معناه اللغوي ووضعه لمعنى آخر وتخصيصه به. وذلك كوضع الفقهاء كلمة (الإيجاب) للمعنى الوارد في المادة (١٠١) وكلمة البيع للمعنى الوارد في المادة (١٠٥) وكلمة الإجارة للمعنى الوارد في المادة (٤٠٥) . فكلمة الإيجاب مثلا معناها اللغوي: الإثبات فاصطلح الفقهاء على استعمالها (لأول كلام يصدر من أحد العاقدين). درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (ج١ص ١٠٣).

–[(المادة ٣٦) العادة محكمةٌ]يعني أن العادة عامةً كانت أو خاصةً تجعل حكمًا لإثبات حكمٍ شرعي. . . . - العرف الخاص تعريفه: هو اصطلاح طائفةٍ مخصوصةٍ على شيءٍ كاستعمال علماء النحو " لفظة الرفع " وعلماء الأدب كلمة " النقد ". درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (ج١ ص ٤٤-٤٥).

(۱۸)التخريج السابق.

جوړولو لپاره لګښې.[۱۹]

۱۲- د صنعتي ساحې تفصيلي طرحه: هغه فني سند دی چې د ښاري هر اړخيزې طرحې او د اړوندو طرحو د معيارونو پر اساس، د صنعتي ساحې د جوړولو لپاره د کور او ښار جوړولو وزارت لهخوا ترتيبېږي.[۲۰]

۱۳- زېربنايي تأسيسات: د صنعتي ساحې داخلي سړکونه، د برېښنا د وېش نظام، د اوبو رسولو او د فاضلاب (کانالېزاسيون) نظام او د جامدو کثافاتو د راټولولو او تصفيې نظام پکې شامل دي.[۲۱]

۱۴- خدماتي تأسيسات: د صنعتي ساحې د مخابراتو او اور وژنې نظام، صحي مرکز(کلينيک)، مسجد، شنې ساحې، اداري دفترونه، سوداګريز ځايونه، مصرف می‌رسد.[۱۹]

۱۲- طرح تفصیلی ساحۀ صنعتی: سند فنی است که بر اساس معیارهای طرح جامع شهری و طرح‌های مرتبط، جهت احداث ساحۀ صنعتی از طرف وزارت شهرسازی و مسکن ترتیب می‌گردد.[۲۰]

۱۳- تأسیسات زیربنایی: شامل سرک‌های داخلی، نظام توزیع برق، نظام آب‌رسانی و فاضلاب (کانالیزاسیون) و نظام جمع آوری و تصفیۀ کثافات جامد ساحۀ صنعتی می‌باشد.[۲۱]

۱۴- تأسیسات خدماتی: شامل نظام مخابرات و آتش‌نشانی، مرکز صحی (کلینیک)، مسجد، ساحۀ سبز، دفاتر اداری، اماکن تجارتی، پوسته‌های امنیتی، دروازۀ

(۱۹)التخريج السابق.
(۲۰) التخريج السابق.
(۲۱) التخريج السابق.

امنیتـــي پوســـتې، ورودي دروازه، د احاطې دېـــوال، د وسایطو تمځای او د اړتیا وړ نور تأسیسات پکې شـــامل دي.(۲۲)

ورودی، دیوار احاطه، توقـــف گـــاه وســـــایط و ســـــایر تأسیســـــات مـــــورد نیـــاز ســـــاحۀ صـــــنعتی می‌باشد.(۲۲)

۱۵- ساتنه او مراقبت: د ســـاتنیزو چارو او د ترمیماتي فعالیتونو اجـــراء ده چې په مقطعي یا دوامـــداره ډول د کال په جریان کې صورت مومي، د امارتي صـــنعتي ســـاحې د جـــادې، پلګوتې، د جادې د غاړې د ویـــالې، پلې لارې او د احـــاطوي دېـــــوال پاکول او ترمیم او د اوبو رســـولو او برېښنا رسولو د نظام بررســـي پکـــې شامله ده.(۲۳)

۱۵- حفـــظ و مراقبـــت: اجـــرای امور محافظتی و فعالیت‌های ترمیماتی اســـــت کـــــه بـــــه شـــــکل مقطعـــی یـــا دوامـــدار در جریـــان ســـال صـــورت مـــی‌گیـــرد و شـــامل پـــاک‌کـــاری و تـــرمیم جاده، پُلچک، جوی کنارجاده، پیاده رو و دیوار احاطوی و بررسی نظـــام آب‌رسانی و برق رسانی ساحۀ صنعتی امارتی می‌باشد.(۲۳)

۱۶- اړونـــدې اداري: د کرنـــې، اوبو لګولو او مالـــداری او د کـــور او ښار جوړولو وزارتونه، ښاروالي، د چاپـــــــېریال ســـــاتنې اداره او د افغانستان برېښنا شـــرکت پکـــې

۱۶- ادارات ذیـــــربط: شـــــامل وزارت‌هـــای زراعـــت، آبیـــاری و مالداری و شهرســـازی و مســـکن، شاروالی، ادارۀ حفاظت محیط زیست و د افغانســـتان برشـــنا شـــرکت

(۲۲) التخریج السابق.
(۲۳) التخریج السابق.

شامل دي.[۲۴]

د تطبيق ساحه

څلورمه ماده:

د دې قانون حکمونه پـــر امـــارتي، خصوصي او مشارکتي صنعتي ساحو باندې تطبيقېږي.[۲۵]

د تطبيق او همکارۍ مراجع

پنځمه ماده:

(۱) د صنعت او سوداګرۍ وزارت، د دې قانون د حکمونو د تطبيق مرجع دی.[۲۶]

می‌باشد.[۲۴]

ساحهٔ تطبیق

مادهٔ چهارم:

احکام این قانون بر ساحات صـــنعتی امارتی، خصوصی و مشارکتی تطبیق می‌گردد.[۲۵]

مراجع تطبیق و همکاری

مادهٔ پنجم:

(۱) وزارت صـــنعت و تجـــارت مرجع تطبیق احکـــام ایـــن قـــانون می‌باشد.[۲۶]

---

(٢٤) التخريج السابق.

(٢٥) وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي. (البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص١١).

(٢٦) - اصل الحكم و ادارة الشئون ان يكون للسلطان لانه صاحب الامامة الكبرى و جميع من يعمل للعموم يكون وكيلا عنه- لكن الوكالة قد تكون بلا واسطة كان يقول السلطان لزيد و كلتك بالحكم بين الناس، و لآخر بجباية الاموال و حفظها، و لآخر بحفظ الثغور، و لآخر بادارة الامور السياسية، و لآخر بعقاب المجرمين ... و قد يكون بالواسطة كأن يقلد السلطان انسانا عملا و يفوض له العزل و النصب. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي، المادة ١٨٠٠ج ۶ ص: ٥٠ مكتبه حقانيه، پشاور).

—وأما وزارة التنفيذ فحكمها أضعف وشروطها أقل؛ لأن النظر فيها مقصور على رأي الإمام وتدبيره، وهذا الوزير وسط بينه وبين الرعايا والولاة يؤدي عنه ما أمر، وينفذ عنه ما ذكر، ويمضي ما حكم، ويخبر بتقليد الولاة وتجهيز الجيوش، ويعرض عليه ما ورد من مهم وتجدد من حدث ملم؛ ليعمل فيه ما يؤمر به، فهو معين في تنفيذ الأمور، وليس بوال عليها ولا متقلدا لها. (الأحكام السلطانية للماوردي (ص: ٥٦) دار الحديث – القاهرة).

(۲) اړوند وزارتونه او ادارې مکلفې دي، د دې قانون د حکمونو په تطبیق کې د صنعت او سوداګرۍ له وزارت سره همکاري وکړي.[۲۷]

(۲) وزارت‌ها و ادارات ذیربط مکلف اند، در تطبیق احکام این قانون با وزارت صنعت و تجارت همکاری نمایند.[۲۷]

لنډ نوم

شپږمه ماده:

(۱) د ریاست الوزراء اقتصادي معاونیت، له دې وروسته په دې قانون کې د اقتصادي معاونیت په نوم یادېږي.[۲۸]

(۲) د صنعت او سوداګرۍ وزارت، له دې وروسته په دې قانون کې د وزارت په نوم یادېږي.[۲۹]

(۳) په دې قانون کې د صنعت او سوداګرۍ وزارت د صنعتي ساحې او

نام اختصاری

مادۀ ششم:

(۱) معاونیت اقتصادی ریاست الوزراء منبعد در این قانون به نام معاونیت اقتصادی یاد می‌گردد.[۲۸]

(۲) وزارت صنعت و تجارت منبعد در این قانون به نام وزارت یاد می‌گردد.[۲۹]

(۳) ریاست عمومی ساحۀ صنعتی و امور صنایع وزارت صنعت و تجارت

(۲۷) التخريج السابق.

(۲۸) مقدمة في بيان الاصطلاحات الفقهية المتعلقة بالبيوع] الاصطلاح: لغة الاتفاق، واصطلاحا: هو إخراج طائفة من الناس معينة لفظا من الألفاظ عن معناه اللغوي ووضعه لمعنى آخر وتخصيصه به. وذلك كوضع الفقهاء كلمة (الإيجاب) للمعنى الوارد في المادة (١٠١) وكلمة البيع للمعنى الوارد في المادة (١٠٥) وكلمة الإجارة للمعنى الوارد في المادة (٤٠٥) . فكلمة الإيجاب مثلا معناها اللغوي: الإثبات فاصطلح الفقهاء على استعمالها (لأول كلام يصدر من أحد العاقدين). (درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (ج١ص ١٠٣)

–[(المادة ٣٧) استعمال الناس حجةٌ يجب العمل بها] درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (ج١ص ٤٦).

(۲۹) التخريج السابق.

صنایعو د چارو عمومي ریاســت، د ریاست په نوم یادېږي.[۳۰]

لومړی باب

امارتي صنعتي ساحه او اړوند نور موضوعات

لومړی باب پر لاندې درېو فصــلونو باندې مشتمل دی:

لومړی فصل: امارتي صنعتي ساحه؛

دوهم فصل: ځارنه او مدیریت؛

دریم فصل: د هیئت ترکیب، وظیفې او صلاحیتونه.

لومړی فصل

امارتي صنعتي ساحې

لومړی فصل درې مادې لــري چــې لومړۍ ماده یې پر (۳) فقرو، دوهمه ماده یې پر (۲) فقرو او دریمه مــاده یې پر (۳) فقرو باندې مشتمله ده.

در ایــن قــانون بــه نــام ریاســت یاد می‌گردد.[۳۰]

باب اول

ساحهٔ صنعتی امارتی و سایر موضوعات مربوط

باب اول مشتمل بر سه فصــل ذیــل است:

فصل اول: ساحهٔ صنعتی امارتی؛

فصل دوم: نظارت و مدیریت؛

فصل ســوم: ترکیــب، وظــایف و صلاحیت‌های هیئت.

فصل اول

ساحهٔ صنعتی امارتی

فصــل اول ســه مــاده دارد کــه مــادهٔ اول آن بــر (۳) فقــره، مادهٔ دوم آن بر (۲) فقره و مادهٔ سوم آن بر (۳) فقره مشتمل است.

(۳۰) التخریج السابق.

د امارتي صنعتي ساحې جوړول

اوومه ماده:

(۱) امارتي صنعتي ساحه، له ښاري هر اړخيزې طرحې سره سم او د دې قانون او د تقنيني سندونو د حکمونو په رعايتولو سره، د ژوندانه د چاپېريال او د ټولنيزو اغېزو او د امکان سنجونې او د ارزونې د مثبتو پايلو په پام کې نيولو سره، د وزارت په وړانديز، د اقتصادي معاونيت په تأييد او د عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه الله تعالى په منظورې جوړېږي.[۳۱]

(۲) که د امارتي صنعتي ساحې جوړول د ښاري هر اړخيزې طرحې

احداث ساحهٔ صنعتی امارتی

مادهٔ هفتم:

(۱) ساحهٔ صنعتی امارتی مطابق طرح جامع شهری و با رعایت احکام این قانون و اسناد تقنینی، با درنظرداشت اثرات محیط زیستی و اجتماعی و امکان سنجی و نتایج مثبت ارزیابی، به پیشنهاد وزارت، تأییدی معاونیت اقتصادی و منظوری عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی، احداث می‌گردد.[۳۱]

(۲) هرگاه احداث ساحهٔ صنعتی امارتی خارج از ساحهٔ طرح

---

(۳۱) وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي. (البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص١١).

– أن للإمام ولايةً عامةً، وله أن يتصرف في مصالح المسلمين. (الدر المختار وحاشية ابن عابدين (ج٤ ص ١٨٢).

– الخليفة رئيس الدولة الأعلى، وصاحب مسؤوليات كبرى، يقود الأمة نحو أفضل الغايات، ويخطط لمسيرتها في ضوء أعدل الطرق وأصحها وأيسرها. وبما أنه فرد ذو قدرات محدودة، فهو يحتاج إلى أعوان وأنصار لتسيير الحكم في البلاد. (الفقه الاسلامي وادلته (ج ٨ ص ٦٢١٦).

– جاز اتخاذ التدابير التي تحمي المصلحة. (الفقه الاسلامی و ادلته ج ۷ ص ۴۹۸۴).

له ساحې څخه بهر تثبیت شي په دې صورت کې عمومي او تفصیلي طرحې یې د کور او ښار جوړولو وزارت لهخوا ترتیبېږي.[۳۲]

(۳) د کور او ښار جوړولو وزارت مکلف دی، د دې مادې په (۲) فقره کې د درج شویو طرحو د ترتیب پر مهال، په دې اړه د وزارت نظر وغواړي.[۳۳]

د ځمکې د قطعې انتقال

اتمه ماده:

(۱) وزارت مکلف دی، د ځمکې د هغې قطعې انتقال چې د اړوند فنې هیئت لهخوا د مناسبې امارتي صنعتي ساحې د جوړولو لپاره تشخیصېږي، د کرنې، اوبو لګولو او مالداری له

جامع شهری تثبیت شود در این‌صورت طرح‌های عمومی و تفصیلی آن از جانب وزارت شهرسازی و مسکن ترتیب می‌گردد.[۳۲]

(۳) وزارت شهرسازی و مسکن مکلف است، حین ترتیب طرح‌های مندرج فقرهٔ (۲) این ماده، در این مورد نظر وزارت را مطالبه نماید.[۳۳]

انتقال قطعهٔ زمین

مادهٔ هشتم:

(۱) وزارت مکلف است، انتقال قطعهٔ زمینی را که از طرف هیئت فنی مربوط جهت احداث ساحهٔ صنعتی امارتی مناسب تشخیص می‌گردد، از وزارت زراعت، آبیاری

(۳۲) اصل الحكم و ادارة الشئون ان يكون للسلطان لانه صاحب الامامة الكبرى و جميع من يعمل للعموم يكون وكيلا عنه- لكن الوكالة قد تكون بلا واسطة كان يقول السلطان لزيد و كلتك بالحكم بين الناس، و لآخر بجباية الاموال و حفظها، و لآخر بحفظ الثغور، و لآخر بادارة الامور السياسية، و لآخر بعقاب المجرمين ... و قد يكون بالواسطة كأن يقلد السلطان انسانا عملا و يفوض له العزل و النصب. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي، المادة ۱۸۰۰ج ۶ ص: ۵۰ مكتبه حقانيه، بشاور).

(۳۳) التخريج السابق.

وزارت څخه يې په رسمي ډول وغواړي.[۳۴]

(۲) د کرنې، اوبو لګولو او مالداری وزارت مکلف دی، د ځمکې د انتقال په اړه د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی د فرمان له ترلاسه کولو څخه وروسته، د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوې ځمکې د انتقال بهیر بشپړ او ځمکه وزارت ته انتقال کړي.[۳۵]

د امارتي صنعتي ساحې پراختيا

نهمه ماده:

(۱) امارتي صنعتي ساحه له بناري هر اړخيزې طرحې سره سم او د دې قانون او تقنيني سندونو د حکمونو په رعايتولو سره، د ژوندانه د چاپېريال او د ټولنيزو اغېزو او د امکان سنجونې د مطالعاتو او د ارزونې د مثبتو پايلو په پام کې

و مالداری طور رسمی مطالبه نماید.[۳۴]

(۲) وزارت زراعت، آبیاری و مالداری مکلف است، بعد از دریافت فرمان عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی مبنی بر انتقال زمین، روند انتقال زمین مندرج فقرهٔ (۱) این ماده را تکمیل و زمین را به وزارت انتقال دهد.[۳۵]

توسعهٔ ساحهٔ صنعتی امارتی

مادهٔ نهم:

(۱) ساحهٔ صنعتی امارتی مطابق طرح جامع شهری و با رعایت احکام این قانون و اسناد تقنینی، با درنظرداشت اثرات محیط زیستی و اجتماعی و مطالعات امکان سنجی و نتایج مثبت ارزیابی،

(٣٤) التخريج السابق.
(٣٥) التخريج السابق.

نیولو سره پراختیا مومي.[۳۶]

(۲) که وزارت تشخیص کړي چې امارتي صنعتي ساحه پراختیا غواړي، په دې صورت کې وزارت مکلف دی، د ځمکې د هغې قطعې انتقال چې د فني هیئت لخوا د امارتي صنعتي ساحې د پراختیا لپاره مناسبه تشخیص شوې، په رسمي ډول د کرنې، اوبو لګولو او مالداری له وزارت څخه وغواړي.[۳۷]

(۳) د کرنې، اوبو لګولو او مالداری وزارت مکلف دی، د ځمکې د انتقال په اړه د عالیقدر امیرالمؤمنین

توسعه می‌یابد.[۳۶]

(۲) هرگاه وزارت تشخیص دهد که ساحهٔ صنعتی امارتی ایجاب توسعه را می‌نماید، در این‌صورت وزارت مکلف است، انتقال قطعهٔ زمینی را که از طرف هیئت فنی جهت توسعهٔ ساحهٔ صنعتی امارتی، مناسب تشخیص شده، از وزارت زراعت، آبیاری و مالداری طور رسمی مطالبه نماید.[۳۷]

(۳) وزارت زراعت، آبیاری و مالداری مکلف است، بعد از دریافت فرمان عالیقدر

(۳۶) وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي. (البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص١١).

– أن للإمام ولايةً عامةً، وله أن يتصرف في مصالح المسلمين. (الدر المختار وحاشية ابن عابدين (ج٤ ص ١٨٢).

(٣٧) التصرف على الرعية منوط بالمصلحة. لما كان لامام المسلمين نظارة عامة على عموم الرعية فى الامور العامة ... لان السلطان انما اعطى سلطة من الله من الله تعالى لاجل صيانة دم عباده و وقاية عرضهم و اموالهم. (المادة (٥٨) (مجلة الاحكام العدلية: شرح المجلة سليم باز، ص ٤٣ مكتبة فاروقيه).

– اصل الحكم و ادارة الشئون ان يكون للسلطان لانه صاحب الامامة الكبرى و جميع من يعمل للعموم يكون وكيلا عنه- لكن الوكالة قد تكون بلا واسطة كان يقول السلطان لزيد و كلتك بالحكم بين الناس، و لآخر بجباية الاموال و حفظها، و لآخر بحفظ الثغور، و لآخر بادارة الامور السياسية، و لآخر بعقاب المجرمين ... و قد يكون بالواسطة كأن يقلد السلطان انسانا عملا و يفوض له العزل و النصب. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي، المادة ١٨٠٠ج ٦ ص: ٥٠ مكتبه حقانيه، بشاور).

حفظه الله تعالی د فرمان لـه ترلاسـه کولو څخه وروسته، د دې مادې پـه (۲) فقره کې د درج شوې ځمکې د انتقال بهیر بشپړ او ځمکه وزارت ته انتقال کړي.[۳۸]

امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی مبنی بر انتقال زمین، روند انتقال زمین مندرج فقرهٔ (۲) این ماده را تکمیل و زمین را به وزارت انتقال دهد.[۳۸]

دوهم فصل

څارنه او مديريت

دوهم فصل پنځه مادې لري چې لومړی ماده يې پر (۲) فقرو او پنځمه ماده يې پر (۲) فقرو باندې مشتمله ده.

فصل دوم

نظارت و مدیریت

فصل دوم پنج ماده دارد که مادهٔ اول آن بر (۲) فقره و مادهٔ پنجم آن بر (۲) فقره مشتمل است.

د تفصيلي طرحې ترتيب او د هغې له تطبيق څخه څارنه

ترتیب طرح تفصیلی و نظارت از تطبیق آن

لسمه ماده:

(۱) د کور او ښار جوړولو وزارت مکلف دی، د وزارت له غوښتنې سره سم، د امارتي صنعتي ساحې تفصيلي طرحې ترتيب کړي، د پراوونو له تېرولو څخه وروسته دې، د وزارت

مادهٔ دهم:

(۱) وزارت شهرسازی و مسکن مکلف است، طبق مطالبهٔ وزارت، طرح تفصیلی ساحهٔ صنعتی امارتی را ترتیب نموده، بعد از طی مراحل، به دسترس

(۳۸) التخريج السابق.

په واک کې ورکړي.[۳۹]

(۲) د کور او ښار جوړولــو وزارت مکلف دی، له اړوندو تقنيني سندونو سره سم، د امارتي صنعتي ســاحې د تفصيلي طرحې له تطبيق څخه څارنــه وکړي.[۴۰]

د کور او ښار جوړولو وزارت د نوې موافقې ترلاسه کول

يوولسمه ماده:

وزارت مکلف دی، له تفصيلي طرحې پرته په امارتي صنعتي ســاحه کــې د زېربنــاوو، ودانيــو او تأسيســاتو د جوړولو په صورت کې، د کــور او ښار جوړولو وزارت نــوې موافقــه ترلاسه کړي.[۴۱]

د پرمختيــايي کــارونو د فنــي سندونو ترتيب

دولسمه ماده:

د کور او ښــار جوړولــو وزارت، د

وزارت قرار دهد.[۳۹]

(۲) وزارت شهرســازی و مســکن مکلــف اســت، طبــق اســناد تقنینی مربوط، از تطبیق طرح تفصیلی ســاحۀ صــنعتی امــارتی نظــارت نماید.[۴۰]

کسب موافقــۀ مجــدد وزارت شهرسازی و مسکن

مادۀ یازدهم:

وزارت مکلف اســت، در صــورت اعمــار زیربناهــا، ســاختمان‌هــا و تأسیسات در ساحۀ صــنعتی امــارتی بدون طرح تفصیلی، موافقۀ مجــدد وزارت شهرســازی و مســکن را کسب نماید.[۴۱]

ترتیب اسناد فنی فعالیــت‌هــای انکشافی

مادۀ دوازدهم:

وزارت شهرســازی و مســکن،

(۳۹) التخريج السابق.
(٤٠) التخريج السابق.
(٤١) التخريج السابق.

امارتي صنعتي ساحې د خدماتي تأسيساتو، زېربنايي تأسيساتو او صنعتي تأسيساتو د جوړولو د کارونو د اړتيا وړ فني سندونه ترتيبوي او له تأييد وروسته يې وزارت ته سپاري.(۴۲)

د امارتي صنعتي ساحې د پرمختيايي کارونو له تطبيق څخه څارنه

ديارلسمه ماده:

وزارت مکلف دی، د امارتي صنعتي ساحې د پرمختيايي کارونو له تطبيق څخه څارنه وکړي.(۴۳)

اسناد فنی مورد نیاز فعالیت‌های اعمار تأسیسات خدماتی، تأسیسات زیربنایی و تأسیسات صنعتی ساحۀ صنعتی امارتی را ترتیب و آن را بعد از تأیید به وزارت تسلیم می‌نماید.(۴۲)

نظارت از تطبیق فعالیت‌های انکشافی ساحۀ صنعتی امارتی

مادۀ سیزدهم:

وزارت مکلف است، از تطبیق فعالیت های انکشافی ساحۀ صنعتی امارتی نظارت نماید.(۴۳)

---

(٤٢) التخريج السابق.

(٤٣) التصرف على الرعية منوط بالمصلحة. لما كان لامام المسلمين نظارة عامة على عموم الرعية فى الامور العامة ... لان السلطان انما اعطى سلطة من الله من الله تعالى لاجل صيانة دم عباده و وقاية عرضهم و اموالهم. (المادة (٥٨) (مجلة الاحكام العدلية: شرح المجلة سليم باز، ص ٤٣ مكتبة فاروقيه).

– العاشر: أن يباشر بنفسه مشارفة الأمور، وتصفح الأحوال؛ لينهض بسياسة الأمة وحراسة الملة، ولا يعول على التفويض تشاغلًا بلذةٍ أو عبادةٍ، فقد يخون الأمين ويغش(الاحكام السلطانية للماوردى ص ٤٠) الناشر: دار الحديث – القاهرة).

د امارتي صنعتي ساحې مديريت او څارنه

څوارلسمه ماده:

(۱) که امارتي صنعتي ساحه د وزارتونو يا امارتي ادارو په واسطه جوړه، پراخه يا انکشاف ومومي، د هغې د زېربناوو، ودانيو او تأسيساتو په بشپړېدو سره د ځمکې په وېش او د خرڅونې په موافقهليک پورې اړوندې چارې، د عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه الله تعالى د فرمان په رعايتولو سره د وزارت لهخوا صورت مومي.[۴۴]

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوې صنعتي ساحې ته د ساختماني شرطپانې صدور او مديريتي او څارنيزې چارې يې د

مديريت و نظارت ساحهٔ صنعتی امارتی

مادهٔ چهاردهم:

(۱) هرگاه ساحهٔ صنعتی امارتی توسط وزارتها و ادارات امارتی احداث، توسعه یا انکشاف یابد، با تکمیل زیربناها، ساختمان ها و تأسیسات آن، امور مربوط به توزیع زمین و موافقت‌نامهٔ فروش، از طرف وزارت با رعایت فرمان عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی صورت می‌گیرد.[۴۴]

(۲) صدور شرطنامهٔ ساختمانی ساحهٔ صنعتی مندرج فقرهٔ (۱) این ماده و امور مدیریتی و نظارتی آن

(٤٤) اصل الحكم و ادارة الشئون ان يكون للسلطان لانه صاحب الامامة الكبرى و جميع من يعمل للعموم يكون وكيلا عنه- لكن الوكالة قد تكون بلا واسطة كان يقول السلطان لزيد و كلتك بالحكم بين الناس، و لآخر بجباية الاموال و حفظها، و لآخر بحفظ الثغور، و لآخر بادارة الامور السياسية، و لآخر بعقاب المجرمين ... و قد يكون بالواسطة كأن يقلد السلطان انسانا عملا و يفوض له العزل و النصب. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي، المادة ۱۸۰۰ج ۶ ص: ۵۰ مكتبه حقانيه، بشاور).

وزارت په واسطه اجراء کېږي.[۴۵]

دريم فصل
د هيئت ترکيب، وظيفې او صلاحيتونه

دريم فصل دري مادې لري چې لومړۍ ماده يې پر (۳) فقرو چې لومړۍ فقره يې پر اتو جزونو، دوهمه ماده يې پر (۳) فقرو چې لومړۍ فقره يې پر درېو جزونو او دريمه ماده يې پر (۲) فقرو باندې مشتمله ده.

د هيئت رامنځته کول

پنځلسمه ماده:

(۱) په امارتي صنعتي ساحه کې د ځمکې د غوښتونکي د سندونو د بررسۍ او ارزونې هيئت، په لاندې ترکيب سره رامنځته کېږي:[۴۶]

۱- د رياست عمومي رئيس، د رئيس په توګه.

توسط وزارت اجراء می‌گردد.[۴۵]

فصل سوم
ترکيب، وظايف و صلاحيت‌های هيئت

فصل سوم سه ماده دارد که مادۀ اول آن بر (۳) فقره که فقرۀ اول آن بر هشت جزء، مادۀ دوم آن بر (۳) فقره که فقرۀ اول آن بر سه جزء و مادۀ سوم آن بر (۲) فقرۀ مشتمل است.

ايجاد هيئت

مادۀ پانزدهم:

(۱) هيئت بررسی و ارزيابی اسناد متقاضی زمين در ساحۀ صنعتی امارتی، به ترکيب ذيل ايجاد می‌گردد:[۴۶]

۱- رئيس عمومی رياست، به حيث رئيس.

(٤٥) التخريج السابق.

(٤٦) التصرف على الرعية منوط بالمصلحة. لما كان لامام المسلمين نظارة عامة على عموم الرعية فى الامور العامة ... لان السلطان انما اعطى سلطة من الله من الله تعالى لاجل صيانة دم عباده و وقاية عرضهم و اموالهم. (المادة (٥٨) (مجلة الاحكام العدلية: شرح المجلة سليم باز، ص ٤٣ مكتبة فاروقيه).

۲- د اقتصادي معاونيت استازی، د غړي په توګه.
۳- د مالیې وزارت استازی، د غړي په توګه.
۴- د کرنې، اوبو لګولو او مالدارۍ وزارت استازی، د غړي په توګه.
۵- د اقتصاد وزارت استازی، د غړي په توګه.
٦- د کور او ښار جوړولو وزارت استازی، د غړي په توګه.
۷- د افغانستان د بربښنا شرکت استازی، د غړي په توګه.
۸- د چاپېریال ساتنې د اداري استازی، د غړي په توګه.
(۲) د ځمکې د غوښتونکي د سندونو د بررسۍ او ارزونې هیئت، له دې وروسته په دې قانون کې د هیئت په نوم یادېږي.[۴۷]

۲- نمایندۀ معاونیت اقتصادی، به حیث عضو.
۳- نمایندۀ وزارت مالیه، به حیث عضو.
۴- نمایندۀ وزارت زراعت، آبیاری و مالداری، به حیث عضو.
۵- نمایندۀ وزارت اقتصاد، به حیث عضو.
٦- نمایندۀ وزارت شهرسازی و مسکن، به حیث عضو.
۷- نمایندۀ د افغانستان برشنا شرکت، به حیث عضو.
۸- نمایندۀ ادارۀ حفاظت محیط زیست، به حیث عضو.
(۲) هیئت بررسی و ارزیابی اسناد متقاضی زمین منبعد در این قانون به نام هیئت یاد می گردد.[۴۷]

(٤٧) (المادة ٣٧) استعمال الناس حجةٌ يجب العمل بها] درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (١/ ٤٦).

(۳) د هیئت دارالانشاء، د ریاست پر غاړه ده.[۴۸]

د هیئت وظیفې او صلاحیتونه

شپاړسمه ماده:

(۱) هیئت لاندې وظیفې او صلاحیتونه لري:[۴۹]

۱- د ځمکې د غوښتونکي د سندونو بررسي او ارزول.[۵۰]

۲- د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی د فرمان په رعایتولو سره، د صنعتکارانو لپاره د ځمکې د مساحت لومړنی تعیین.

۳- له تفصیلي طرحې سره سم، د فعالیت د ډول په پام کې نیولو سره د ځمکې د نمرو تعیین.

(۲) هیئت مکلف دی، د ځمکې د

(۳) دارالانشای هیئت، بر عهدهٔ ریاست می‌باشد.[۴۸]

وظایف و صلاحیت‌های هیئت

مادهٔ شانزدهم:

(۱) هیئت دارای وظایف و صلاحیت‌های ذیل می‌باشد:[۴۹]

۱- بررسی و ارزیابی اسناد متقاضی زمین.[۵۰]

۲- تعیین ابتدایی مساحت زمین برای صنعت کاران با رعایت فرمان عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی.

۳- تعیین نمرات زمین با درنظرداشت نوع فعالیت، مطابق طرح تفصیلی.

(۲) هیئت مکلف است، اسناد

(٤٨) اصل الحكم و ادارة الشئون ان يكون للسلطان لانه صاحب الامامة الكبرى و جميع من يعمل للعموم يكون وكيلا عنه- لكن الوكالة قد تكون بلا واسطة كان يقول السلطان لزيد و كلتك بالحكم بين الناس، و لآخر بجباية الاموال و حفظها، و لآخر بحفظ الثغور، و لآخر بادارة الامور السياسية، و لآخر بعقاب المجرمين ... و قد يكون بالواسطة كأن يقلد السلطان انسانا عملا و يفوض له العزل و النصب. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي، المادة ١٨٠٠ج ٦ ص: ٥٠ مكتبه حقانيه، بشاور).

(٤٩) التخريج السابق.

(٥٠) التخريج السابق.

غوښتونکي سندونه لـه بررسـي او ارزونې او د ځمکې د مساحت لـه تعيين څخه وروسـته، د راتلونکـو پړاوونو د تېرولو لپاره يې وزارت ته ارجاع کړي.[۵۱]

(۳) که د دې مادې په (۲) فقره کې درج شوي سـندونه د پړاوونـو د تېرولو وړ نه‌وي، هيئـت د ځمکـې غوښتونکي ته د موجهو دلايلـو پـه وړاندې کولو مکلف دی.[۵۲]

د هيئت غونډې

اوولسمه ماده:

(۱) د هيئت غونډه په هرو پنځلسـو ورځو کې يو ځل ترسره کېږي، فوق العاده غونډه يې د هيئت د رئـيس د تصميم يا د پنځو غړو د وړانديز پـر اساس جوړېدای شي.[۵۳]

متقاضی زمين را بعـد از بررسـی و ارزيـابی و تعيـين مسـاحت زمـين، جهـت طـی مراحـل بعـدی بـه وزارت ارجـاع نمايد.[۵۱]

(۳) هرگـاه اسـناد منـدرج فقـرۀ (۲) ايـن مـاده قابـل طی مراحل نباشد، هيئت مکلف بـه ارائۀ دلايـل موجـه بـه متقاضـی زمين می‌باشد.[۵۲]

جلسات هيئت

مادۀ هفدهم:

(۱) جلسـۀ هيئـت هـر پـانزده روز يـک‌بـار دايـر مـی‌گـردد، جلسـۀ فـوق‌العـاده آن بـر اساس تصميم رئيس هيئت يا پيشنهاد پنج عضو، تدوير شده می‌تواند.[۵۳]

(۵۱) التخريج السابق.

(۵۲) التخريج السابق.

(۵۳) وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي. (البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ۵ص۱۱).

(۲) د هیئت د غونډو په جوړولو پورې نورې اړوندې چارې په جلا طرزالعمل کې تنظیمېږي.[۵۴]

دوهم باب

د ځمکې وېش او اړوند موضوعات

دوهم باب پر لاندې درېو فصلونو باندې مشتمل دی:

لومړی فصل: د ځمکې وېش، شرطونه، معیار، محدودیتونه او استرداد؛

دوهم فصل: د ځمکې خرڅول، اجاره، بیه او نور اړوند موضوعات؛

دریم فصل: د صنعتي ساحې ساتنه

(۲) سایر امور مربوط به تدویر جلسات هیئت در طرزالعمل جداگانه تنظیم می‌گردد.[۵۴]

باب دوم

توزیع زمین و موضوعات مربوط

باب دوم مشتمل بر سه فصل ذیل است:

فصل اول: توزیع، شرایط، معیار، محدودیت‌ها و استرداد زمین؛

فصل دوم: فروش، اجاره، قیمت و سایر موضوعات مربوط زمین؛

فصل سوم: حفظ و مراقبت

– التصرف على الرعية منوط بالمصلحة لان لامام المسلمين نظارة عامة على عموم الرعية فى الامور العامة ... لان السلطان انما اعطى سلطة من الله تعالى لاجل صيانة دم عباده و وقاية عرضهم و اموالهم (شرح المجلة سليم باز ج ۱ ص ۳۵).

– اصل الحكم و ادارة الشئون ان يكون للسلطان لانه صاحب الامامة الكبرى و جميع من يعمل للعموم يكون وكيلا عنه- لكن الوكالة قد تكون بلا واسطة كان يقول السلطان لزيد و كلتك بالحكم بين الناس، ولآخر بجباية الاموال و حفظها، و لآخر بحفظ الثغور، و لآخر بادارة الامور السياسية، و لآخر بعقاب المجرمين ... و قد يكون بالواسطة كأن يقلد السلطان انسانا عملا و يفوض له العزل و النصب. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي، المادة ۱۸۰۰ج ۶ ص: ۵۰ مكتبه حقانيه، بشاور).

(٥٤) التخريج السابق.

او مراقبت.

لومړی فصل

د ځمکې وېش، شرطونه، معیار، محدودیتونه او استرداد

لومړی فصل څلور مادې لري چې لومړۍ ماده یې پر (۹) فقرو، دوهمه ماده یې پر څلورو جزونو، دریمه ماده یې پر (۲) فقرو چې لومړۍ فقره یې پر څلورو جزونو او څلورمه ماده یې پر (۳) فقرو باندې مشتمله ده.

د ځمکې د وېش بهیر

اتلسمه ماده:

(۱) په امارتي صنعتي ساحه کې د ځمکې د وېش بهیر د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی د فرمان له صدور څخه وروسته، د غړیزو او غیر ذيروح انځوریزو رسنیو، د اړوندو ادارو د رسمي پاڼو یا ټولنیزو صفحو له لارې خپرېږي.[۵۵]

ساحهٔ صنعتی.

فصل اول

توزیع، شرایط، معیار، محدودیت‌ها و استرداد زمین

فصل اول چهار ماده دارد که مادهٔ اول آن بر (۹) فقره، مادهٔ دوم آن بر چهار جزء، مادهٔ سوم آن بر (۲) فقره که فقرهٔ اول آن بر چهار جزء و مادهٔ چهارم آن بر (۳) فقره مشتمل است.

روند توزیع زمین

مادهٔ هجدهم:

(۱) روند توزیع زمین در ساحهٔ صنعتی امارتی بعد از صدور فرمان عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی، از طریق رسانه‌های صوتی و تصویری غیر ذی‌روح، صفحات رسمی ادارات ذیربط یا صفحات اجتماعی، نشر می‌گردد.[۵۵]

(۵۵) وأما الإعلان في الجرائد فلم تكن أوراق حوادث في عصر الفقهاء كما هو في زماننا فلا يوجد بحثٌ في الكتب الفقهية بشأن الإعلان بهذه الواسطة . ولكن الإعلان في زماننا بواسطة الأوراق المذكورة أيضًا جائزٌ.

(۲) د ځمکې غوښتونکی، د ځمکې د غوښتنې مخصوصه پاڼه له ریاست یا د وزارت له دوهمو واحدونو او یا د دغه وزارت له رسمي پانې څخه ترلاسه کوي او له بشپړولو وروسته، له نورو لازمو سندونو سره یوځای یې ریاست ته سپاري.(۵۶)

(۲) متقاضی زمین، ورق مخصوص درخواست زمین را از ریاست یا واحدهای دومی وزارت و یا از صفحهٔ رسمی وزارت به دست آورده و بعد از تکمیل، توأم با سایر اسناد لازم به ریاست تسلیم می‌نماید.(۵۶)

(۳) د ځمکې غوښتونکی مکلف دی، د ځمکې د غوښتنې مخصوصه پاڼه، سوداګریزه طرحه، بانکي صورت حساب، د غوښتل شوې ځمکې لومړنۍ طرحه او د اړوند فعالیت د جواز نقل ریاست ته وړاندې کړي.(۵۷)

(۳) متقاضی زمین مکلف است، ورق مخصوص درخواست زمین، طرح تجارتی، صورت حساب بانکی، طرح اولیهٔ زمین درخواست شده و نقل جواز فعالیت مربوط را به ریاست ارائه نماید.(۵۷)

(۴) ریاست مکلف دی، د ځمکې د

(۴) ریاست مکلف است، اسناد

ولكن بما أنه ليس كل الناس يقرءون الجرائد ويعرفون قراءتها وبما أنه لا توجد جرائد في كل محل فيجب الإعلان أيضًا بواسطة المنادي في مجامع الناس كما قال الفقهاء ...(درر الحكام شرح مجلة الأحكام ج ٢ ص ٢٤٩ الناشر: دار الجيل).

(٥٦) اصل الحكم و ادارة الشئون ان يكون للسلطان لانه صاحب الامامة الكبرى و جميع من يعمل للعموم يكون وكيلا عنه- لكن الوكالة قد تكون بلا واسطة كان يقول السلطان لزيد: وكلتك بالحكم بين الناس، ولآخر بجباية الاموال و حفظها، ولآخر بحفظ الثغور، ولآخر بادارة الامور السياسية، ولآخر بعقاب المجرمين ... و قد يكون بالواسطة كأن يقلد السلطان انسانا عملا و يفوض له العزل و النصب. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي، المادة ١٨٠٠ج ۶ ص: ۵۰ مكتبه حقانيه، بشاور).

(٥٧) التخريج السابق.

غوښتنې د سندونو لومړنۍ ارزونه وکړي او د وروستنۍ ارزونې په غرض دې هیئت ته، وړاندې کړي.(۵۸)

درخواست زمین را ارزیابی ابتدایی نموده و غرض ارزیابی نهایی به هیئت ارائه نماید.(۵۸)

(۵) که هیئت د دې مادې په (۴) فقره کې درج شوي سندونه تأیید کړي، د راتلونکو پړاوونو د تېرولو په غرض یې وزارت ته وړاندې کوي.(۵۹)

(۵) هرگاه هیئت، اسناد مندرج فقرۀ (۴) این ماده را تأیید نماید، غرض طی مراحل بعدی آنرا به وزارت، ارائه می‌نماید.(۵۹)

(٦) وزارت مکلف دی، د دې مادې په (۵) فقره کې درج شوي سندونه د منظورۍ لپاره د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی حضور ته، وړاندیز کړي.(٦٠)

(٦) وزارت مکلف است، اسناد مندرج فقرۀ (۵) این ماده را جهت منظوری به حضور عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی، پیشنهاد نماید.(٦٠)

---

(۵۸) أصل الحكم وإدارة الشئون ان يكون للسلطان لأنه صاحب الإمامة الكبرى وجميع من يعمل للعموم يكون وكيلا عنه- لكن الوكالة قد تكون بلا واسطة كان يقول السلطان لزيد: وكلتك بالحكم بين الناس، ولآخر بجباية الاموال وحفظها، ولآخر بحفظ الثغور، ولآخر بادارة الامور السياسية، ولآخر بعقاب المجرمين ... وقد يكون بالواسطة كأن يقلد السلطان انسانا عملا و يفوض له العزل و النصب. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي، المادة ۱۸۰۰ج ۶ ص: ۵۰ مكتبه حقانيه، بشاور).

(۵۹) التخريج السابق.

(٦٠) تفصيل واجبات العمال طبقا لما ورد فى اوامر عمر (رضى الله عنه): كان كل من يعين عاملا يتسلم امرا مكتوبا يتضمن تعيينه و سلطاته و واجباته و تثبت فى هذا الامر شهادة الكثير من المهاجرين و الانصار وكان العامل اذا ما وصل الى المكان المعين فيه . يجمع الناس و يقرء عليهم هذا الامر و هكذا يطلع الناس على سلطاته و واجباته فاذا ما تجاوز حدود سلطاته كان الناس يجدون فرصتهم لمحاسبته.(الفاروق، ص: ۲۲۴) دار السلام للنشر والتوزيع.

(۷) که د دې مادې په (٦) فقره کې درج شوی وړاندیز منظور شي، د ځمکې ترلاسه کوونکی مکلف دی، د خرڅونې له موافقهلیک سره سم، د ځمکې د بیې لومړی قسط او زېربنایي لګښتونه ورکړي.[٦١]

(۷) هرگاه پیشنهاد مندرج فقرهٔ (٦) این ماده منظور گردد، دریافت کنندهٔ زمین مکلف است، طبق موافقتنامهٔ فروش، قسط اول قیمت زمین و مصارف زیربنایی را پرداخت نماید.[٦١]

(۸) د ځمکې ترلاسه کوونکی کولی شي، د ځمکې د بیې د لومړي قسط او د زېربنایي لګښتونو له ورکولو څخه وروسته، اړونده ځمکه

(۸) دریافت کنندهٔ زمین می‌تواند، بعد از پرداخت قسط اول قیمت زمین و مصارف زیربنایی، زمین مربوط را

—لم یکن عمر بن الخطاب رضی الله عنه یقنع بحسن اختیار الولاة انما کان یحدد لهم اسلوب العمل والقواعد التی یسیرون علیها لتکون اساسا لمحاسبتهم فیما بعد و کانت هذه القواعد تحدد اما فی صورة خاصة و ذالک فی عهد الولایة و اما فی صورة عامة و ذالک فی مؤتمرات الولاة التی کان عمر رضی الله عنه یعقدها و اشهرها مؤتمر الحج. (عمر بن الخطاب و اصول السیاسة والادارة الحدیثة لسلیمان الطماوی ص ۲۷۵ دارالفکر القاهره).

—أصل الحکم و إدارة الشئون ان یکون للسلطان لأنه صاحب الامامة الکبری و جمیع من یعمل للعموم یکون وکیلا عنه- لکن الوکالة قد تکون بلا واسطة کان یقول السلطان لزید و کلتک بالحکم بین الناس، و لآخر بجبایة الاموال و حفظها، و لآخر بحفظ الثغور، و لآخر بادارة الامور السیاسیة، و لآخر بعقاب المجرمین ... و قد یکون بالواسطة کأن یقلد السلطان انسانا عملا و یفوض له العزل و النصب. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي، المادة ۱۸۰۰ج ۶ ص: ۵۰ مکتبه حقانیه، بشاور).

(٦١) التصرف علی الرعیة منوط بالمصلحة. لما کان لامام المسلمین نظارة عامة علی عموم الرعیة فی الامور العامة ... لان السلطان انما اعطی سلطة من الله تعالی لاجل صیانة دم عباده و وقایة عرضهم و اموالهم . (المادة (۵۸) (مجلة الاحکام العدلیة : شرح المجلة سلیم باز، ص ۴۳ مکتبة فاروقیه) .

تر لاسه کړي.[٦٢]

(۹) د دې مادې په (۸) فقره کې د درج شوې ځمکې ترلاسه کوونکی مکلف دی، د اړونده تولیدي یا صنعتي واحد د جوړولو کار له تقنیني سندونو، د خرڅونې له موافقهلیک او له ساختماني شرطپانې سره سم د ریاست له تخنیکي برخې څخه د ساختماني نقشو د تأییدي او د نقشې د اجازې له ترلاسه کولو څخه وروسته، پیل کړي.[٦٣]

د ځمکې د غوښتونکي شرطونه

نولسمه ماده:

د ځمکې غوښتونکی کولی شي، د لاندې شرطونو په لرلو سره په امارتي صنعتي ساحه کې د ځمکې د ترلاسه کولو لپاره لیکلی غوښتنلیک وزارت ته وړاندې کړي:

به دست آورد.[٦٢]

(۹) دریافت کنندهٔ زمین مندرج فقرهٔ (۸) این ماده مکلف است، کار اعمار واحد تولیدی یا صنعتی مربوط را مطابق اسناد تقنینی، موافقت نامهٔ فروش و شرطنامهٔ ساختمانی بعد از کسب تأییدی نقشه‌های ساختمانی و اجازهٔ نقشه از بخش تخنیکی ریاست، آغاز نماید.[٦٣]

شرایط متقاضی زمین

مادهٔ نزدهم:

متقاضی زمین می‌تواند، با داشتن شرایط ذیل جهت دریافت زمین در ساحهٔ صنعتی امارتی به وزارت درخواست کتبی ارائه نماید:

(٦٢) لأن الإنسان له حق التصرف في ملكه كيفما يشاء ولا يحتاج في تصرفه لإذن آخر. (درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (ج١ص ١٣٦).

(٦٣) التصرف على الرعية منوط بالمصلحة. لما كان لامام المسلمين نظارة عامة على عموم الرعية فى الامور العامة ... لان السلطان انما اعطى سلطة من الله تعالى لاجل صيانة دم عباده و وقاية عرضهم و اموالهم . (المادة (٥٨) (مجلة الاحكام العدلية : شرح المجلة سليم باز، ص ۴۳ مكتبة فاروقيه) .

۱- بشپړ شرعي اهليت ولري.(٦٤)

۲- د توليدي يا صنعتي فعاليتونو د ترسره کولو قصد ولري.(٦٥)

۳- په توليدي، صنعتي يا سوداګريزه برخه کې د فعاليت معتبر جواز ولري.(٦٦)

۴- د دې قانون د اتلسمې مادې په (۳) فقره کې درج شوي خصوصيات ولري.(٦٧)

۱- دارای اهلیت شرعی کامل باشد.(٦٤)

۲- قصد اجرای فعالیت‌های تولیدی یا صنعتی را داشته باشد.(٦٥)

۳- جواز معتبر فعالیت در بخش تولیدی، صنعتی یا تجارتی را داشته باشد.(٦٦)

۴- خصوصیات مندرج فقرۀ (۳) مادۀ هجدهم این قانون را داشته باشد.(٦٧)

د ځمکې د وېش معيار

شلمه ماده:

(۱) په امارتي صنعتي ساحه کې ځمکه د لاندې معيارونو او په دې

معیار توزیع زمین

مادۀ بیستم:

(۱) زمین در ساحۀ صنعتی امارتی با درنظرداشت معیارهای ذیل

(٦٤) (وأما) البيع الباطل فهو كل بيع فاته شرط من شرائط الانعقاد من الأهلية والمحلية وغيرهما، وقد ذكرنا جملة ذلك في صدر الكتاب ولا حكم لهذا البيع أصلا؛ لأن الحكم للموجود ولا وجود لهذا البيع إلا من حيث الصورة؛ لأن التصرف الشرعي لا وجود له بدون الأهلية والمحلية شرعا كما لا وجود للتصرف الحقيقي إلا من الأهل في المحل حقيقة. (بدائع الصنائع في ترتيب الشرائع (ج٥ ص ٣٠٥).

(٦٥) وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي. (البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص١١).

(٦٦) التخريج السابق.

(٦٧) التخريج السابق.

قانون کې د درج شویو حکمونو په پام کې نیولو سره د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی د فرمان له صادربدو څخه وروسته وبشل کېږي:(٦٨)

۱- په دوه زره متره مربع ځمکه کې د لږترلږه پنځو میلیونو افغانیو سرمایه ګذاري.

۲- په دوه زره متره مربع ځمکه کې

و احکام منـدرج ایـن قانون، بعد از صدور فرمان عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی توزیع می‌گردد:(٦٨)

۱- سرمایه‌گذاری حداقل مبلغ پنج میلیون افغانی در دو هزار متر مربع زمین.

۲- حصول اطمینان از فراهم نمودن

(٦٨) قد جاء في الفتاوى (الكازونية) ما يأتي: لكن إطلاق الفقهاء في إجارة أراضي بيت المال يفيد جوازها مطلقا كثيرة كانت مدة الإجارة أو قليلة. وتوسعهم في جواز تصرف الإمام فيها بيعا وإقطاعا يؤيد ذلك. (الزيلعي، التنقيح، رد المحتار، الأنقروي، الهندية، الفيضية، البحر، تعليقات ابن عابدين على البحر). (درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (ج١ص ٥٦١).

—أن للإمام ولايةً عامةً، وله أن يتصرف في مصالح المسلمين. الدر المختار وحاشية ابن عابدين (ج٤ص ١٨٢).

—فهذا يدل على أن للإمام أن يعطي الأرض من بيت المال، على وجه التمليك لرقبتها كما يعطي المال، حيث رأى المصلحة إذ لا فرق بين الأرض والمال في الدفع للمستحق فاغتنم هذه الفائدة، فإني لم أر من صرح بها (رد المحتار على الدر المختار ج٤ ص: ١٩٤ الناشر: دار الفكر-بيروت).

—قال أبو يوسف رحمه الله تعالى في كتاب الخراج: وللإمام أن يقطع كل مواتٍ وكل ما ليس فيه ملكٌ لأحدٍ، ويعمل بما يرى أنه خيرٌ للمسلمين، وأعم نفعًا وقال أيضًا: وكل أرضٍ ليست لأحدٍ، ولا عليها أثر عمارةٍ فأقطعها ... فهذا يدل على أن للإمام أن يعطي الأرض من بيت المال، على وجه التمليك لرقبتها كما يعطي المال، حيث رأى المصلحة إذ لا فرق بين الأرض والمال في الدفع للمستحق فاغتنم هذه الفائدة فإني لم أر من صرح بها وإنما المشهور في الكتب أن الإقطاع تمليك الخراج مع بقاء رقبة الأرض لبيت المال. (رد المحتار كتاب الجهاد قبيل فصل في الجزية: ج:٣ص: ٣٦٦) . المطبعة العثمانية مصر).

—وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي. (البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص١١).

لږترلږه پنځلسو تنو داخلي کارکوونکو ته د کار د زمينې له برابرولو څخه ډډ ترلاسه کول.

۳- د فعاليت د جواز لرونکي په نوم د بانکي سند وړاندې کول چې د شپږ مياشتنيو معاملو حجم يې، د هرې دوه زره مترە مربع ځمکې په وړاندې پر نغدو پيسو سربېره لږترلږه درې ميليونه افغانۍ وښيي.

۴- د دې قانون د اتلسمې مادې په (۳) فقره کې له درج شوي حکم سره سم، د اړتيا وړ سندونو وړاندې کول.

(۲) که يې کار نوی شروع کړی وي، د فعاليت د جواز لرونکي په نوم د بانکي سند وړاندې کول چې د هرې دوه زره مترە مربع غوښتل شوې ځمکې په وړاندې، لږترلږه دوه ميليونه افغانۍ نغدې پيسې وښيي، کفايت کوي.[۶۹]

زمينۀ کار برای حداقل پانزده تن کارکنان داخلی در دو هزار متر مربع زمين.

۳- ارائۀ سند بانکی به نام دارندۀ جواز فعاليت، که حجم معاملات شش‌ماهۀ آن به اضافۀ پول نقد در برابر هر دوهزار مترمربع زمين حداقل سه ميليون افغانی را نشان دهد.

۴- ارائۀ اسناد مورد ضرورت، مطابق حکم مندرج فقرۀ (۳) مادۀ هجدهم اين قانون.

(۲) هرگاه فعاليت را جديداً آغاز نموده باشد، ارائۀ سند بانکی به نام دارندۀ جواز فعاليت که در برابر هر دو هزار متر مربع زمين تقاضا شده، حداقل دو ميليون افغانی پول نقد را نشان دهد، کفايت می‌نمايد.[۶۹]

(٦٩) التخريج السابق.

د ځمکې د وېش محدوديتونه او د ځمکې استرداد

يوويشتمه ماده:

(۱) متشبث نه‌شي کولی، په هغه صورت کې چې په يو ولايت کې په امارتي صنعتي ساحه کې د توليدي يا صنعتي فعاليتونو د اجراء کولو قادر نه‌وي، په هماغه ولايت يا نورو ولايتونو کې د زياتې ځمکې غوښتنه وکړي.[۷۰]

(۲) که متشبث په يوه امارتي صنعتي ساحه يا له يوې څخه په زياتو ساحو کې، ځمکه په واک کې ولري او د اړوندې ځمکې يوازې په يوه نمره کې يې توليدي يا صنعتي واحد فعال وي، په دې صورت کې وزارت کولی

محدوديت های توزيع زمين و استرداد زمين

مادۀ بيست و يکم:

(۱) متشبث نمی‌تواند، در صورتی‌که در يک ولايت به اجرای فعاليت های توليدی يا صنعتی در ساحۀ صنعتی امارتی قادر نباشد، در همان ولايت يا ساير ولايات تقاضای زمين بيشتری را نمايد.[۷۰]

(۲) هرگاه متشبث در يک ساحۀ صنعتی امارتی يا در بيشتر از يک ساحه، زمين در اختيار داشته باشد و واحد توليدی يا صنعتی وی تنها در يک نمره از زمين مربوط فعال باشد، در اين‌صورت وزارت می‌تواند

(۷۰) أصل الحكم و ادارة الشئون ان يكون للسلطان لانه صاحب الامامة الكبرى و جميع من يعمل للعموم يكون وكيلا عنه- لكن الوكالة قد تكون بلا واسطة كان يقول السلطان لزيد: وكلتك بالحكم بين الناس، و لآخر بجباية الاموال و حفظها، و لآخر بحفظ الثغور، و لآخر بادارة الامور السياسية، و لآخر بعقاب المجرمين ... و قد يكون بالواسطة كأن يقلد السلطان انسانا عملا و يفوض له العزل و النصب. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي، المادة ۱۸۰۰ج ۶ ص: ۵۰ مكتبه حقانيه، بشاور).

—وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي. (البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ۵ص۱۱).

شي د متشبث د نورو توليدي يا صنعتي واحدونو د فعالولو لپاره، هغه ته شپږ مياشتې مهلت ورکړي.[۷۱]

(۳) که متشبث د دې مادې د (۲) فقرې په درج شوي ميعاد کې د توليدي يا صنعتي واحد په جوړولو يا د هغه په فعالولو قادر نه‌شي، وزارت، ځمکه د دې قانون له حکمونو سره سم له هغه څخه استرداد وي.[۷۲]

دوهم فصل

د ځمکې خرڅول، اجاره، بيه او نور اړوند موضوعات

دوهم فصل دولس مادې لري چې لومړی ماده يې پر (۵) فقرو، دوهمه ماده يې پر (٦) فقرو، دريمه ماده يې پر (۹) فقرو، څلورمه ماده يې پر

جهت فعال سازی سایر واحدهای تولیدی یا صنعتی متشبث، به وی شش ماه مهلت دهد.[۷۱]

(۳) هرگاه متشبث در میعاد مندرج فقرهٔ (۲) این ماده، قادر به اعمار واحد تولیدی یا صنعتی یا فعال شدن آن نگردد، وزارت زمین را از نزد وی مطابق احکام این قانون، استرداد می‌نماید.[۷۲]

فصل دوم

فروش، اجاره، قیمت و سایر موضوعات مربوط زمین

فصل دوم دوازده ماده دارد که مادهٔ اول آن بر (۵) فقره، مادهٔ دوم آن بر (٦) فقره، مادهٔ سوم آن بر (۹) فقره، مادهٔ چهارم آن بر (۳) فقره،

(۷۱) التخريج السابق.

(۷۲) وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي.

(البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص١١).

– التصرف على الرعية منوط بالمصلحة. لما كان لإمام المسلمين نظارة عامة على عموم الرعية فى الأمور العامة ... لأن السلطان انما أعطى سلطة من الله تعالى لأجل صيانة دم عباده و وقاية عرضهم و اموالهم . (المادة (۵۸) مجلة الاحكام العدلية : شرح المجلة سليم باز، ص ۴۳ مكتبة فاروقيه).

(۳) فقرو، پنځمه ماده يې پر (۳) فقرو، شپږمه ماده يې پر (۲) فقرو، اوومه ماده يې پر (۵) فقرو چې لومړۍ فقره يې دري جزونه لري، اتمه ماده يې پر (۳) فقرو، نهمه ماده يې پر (۹) فقرو چې دربيمه فقره يې پر دوو جزونو او لسمه ماده يې پر (۳) فقرو چې لومړۍ فقره يې پر دربو جزونو باندې مشتمله ده.

د ځمکې خرڅول

دوه‌ويشتمه ماده:

(۱) د ځمکې غوښتونکی کولی شي، په امارتي صنعتي ساحه کې د ځمکې د پېرودنې په اړه ليکلی غوښتنليک وزارت ته وړاندې کړي.[۷۳]

(۲) وزارت، د دې مادې په

مادۀ پنجم آن بر (۳) فقره، مادۀ ششم آن بر (۲) فقره، مادۀ هفتم آن بر (۵) فقره که فقرۀ اول آن سه جزء دارد، مادۀ هشتم آن بر (۳) فقره، مادۀ نهم آن بر (۹) فقره که فقرۀ سوم آن بر دو جزء و مادۀ دهم آن بر (۳) فقره که فقرۀ اول آن بر سه جزء، مشتمل است.

فروش زمین

مادۀ بیست و دوم:

(۱) متقاضی زمین می‌تواند، در خواست کتبی مبنی بر خرید زمین در ساحۀ صنعتی امارتی را به وزارت ارائه نماید.[۷۳]

(۲) وزارت، درخواست مندرج

(۷۳) اصل الحكم و ادارة الشئون ان يكون للسلطان لانه صاحب الامامة الكبرى و جميع من يعمل للعموم يكون وكيلا عنه- لكن الوكالة قد تكون بلا واسطة كان يقول السلطان لزيد و كلتك بالحكم بين الناس، و لآخر بجباية الاموال و حفظها، و لآخر بحفظ الثغور، و لآخر بادارة الامور السياسية، و لآخر بعقاب المجرمين ... و قد يكون بالواسطة كأن يقلد السلطان انسانا عملا و يفوض له العزل و النصب. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي، المادة ۱۸۰۰ج ۶ ص: ۵۰ مكتبه حقانيه، بشاور).

(۱) فقره کې درج شوی غوښتنليک برسي کوي، په هغه صورت کې چې د ځمکې غوښتونکی د دې قانون شرطونه ولري، پر هغه باندې د ځمکې د خرڅونې زمينه برابروي.(۷۴)

فقرهٔ (۱) این ماده را مورد بررسی قرار داده، در صورتی که متقاضی زمین واجد شرایط این قانون باشد، زمینهٔ فروش زمین را به وی فراهم می‌نماید.(۷۴)

(۳) په صنعتي ساحه کې ځمکه يوازې په هغه شخص چې د افغانستان تابعيت ولري، د عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه الله تعالى د فرمان پر اساس پلورل کېږي.(۷۵)

(۳) زمین در ساحهٔ صنعتی صرف به شخصی که تابعیت افغانستان را داشته باشد، بر اساس فرمان عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی به فروش می‌رسد.(۷۵)

(۴) هغه شرکتونه چې مالکين يا وندېوال يې له کورنيو او بهرنيو اشخاصو څخه متشکل وي، په هغه صورت کې کولی شي، په امارتي صنعتي ساحه کې د ځمکې غوښتنه وکړي چې کورنی وندېوال

(۴) شرکت‌های که مالکین یا سهمداران آن متشکل از اشخاص داخلی و خارجی باشند، در صورتی می‌توانند، زمین را در ساحهٔ صنعتی امارتی درخواست نمایند

(٧٤) التخريج السابق.

(٧٥) أن للإمام ولايةً عامةً، وله أن يتصرف في مصالح المسلمين. الدر المختار وحاشية ابن عابدين (ج٤ص ١٨٢) دار الفكر-بيروت.

—وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي. (البحر الرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص١١).

يې د شرکت څه د پاسه د پنځوس سلنې ونډې مالک وي، په دې صورت کې د ځمکې د ملکیت سند د کورني ونډه وال په نوم ترتیب او صادریږي.(۷۶)

که سهمداران داخلی آن مالک بیشتر از پنجاه فیصد سهم شرکت باشد، در این‌صورت سند ملکیت زمین به نام سهمدار داخلی ترتیب و صادر می‌گردد.(۷۶)

(۵) که د دې مادې د (۴) فقرې په درج شوي شرکت کې، کورنی ونډه‌وال له پنځوس سلنې څخه د کمې ونډې مالک وي او شرکت د ځمکې د رانیونې غوښتنه د کورني ونډه‌وال په نوم وکړي، ځمکه د اقتصادي معاونیت د لارښوونې او د دې قانون د حکمونو پر اساس پر کورني ونډه‌وال باندې خرڅیږي.(۷۷)

(۵) هرگاه در شرکت مندرج فقرۀ (۴) این ماده، سهمدار داخلی مالک کمتر از پنجاه فیصد سهم باشد و شرکت درخواست خرید زمین را به نام سهمدار داخلی نماید، زمین به اساس هدایت معاونیت اقتصادی و احکام این قانون، به سهمدار داخلی به فروش می‌رسد.(۷۷)

(٧٦) لأنه للأكثر حكم الكل في كثير من الأحكام. (تحفة الفقهاء (ج٢ص ٢٢٣).
– لأن الأقل تبعٌ للأكثر وللأكثر حكم الكل.(المبسوط للسرخسي (ج٣ص ٣٩).

(٧٧) أصل الحكم و ادارة الشئون ان يكون للسلطان لانه صاحب الامامة الكبرى و جميع من يعمل للعموم يكون وكيلا عنه- لكن الوكالة قد تكون بلا واسطة كان يقول السلطان لزيد و كلتك بالحكم بين الناس، و لآخر بجباية الاموال و حفظها، و لآخر بحفظ الثغور، و لآخر بادارة الامور السياسية، و لآخر بعقاب المجرمين ... و قد يكون بالواسطة كأن يقلد السلطان انسانا عملا و يفوض له العزل و النصب. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي، المادة ١٨٠٠ج ۶ ص: ۵۰ مكتبه حقانيه، بشاور).

د ځمکې اجاره

درويشتمه ماده:

(۱) کورني يا بهرني اشخاص کولی شي، په رسمي ډول په امارتي صنعتي ساحه کې د ځمکې د اجارې غوښتنليک رياست ته وړاندې کړي، صنعتي نمرې له دې حکم څخه مستثنی دي.[۷۸]

(۲) رياست مکلف دی، د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوی غوښتنليک بررسي کړي، په هغه صورت کې چې غوښتونکی د دې قانون او اړوند طرزالعمل شرطونه ولري، هغه ته د ځمکې د اجارې زمينه برابره، غوښتنليک او اړوند سندونه يې هيئت ته وړاندې کړي.[۷۹]

اجارهٔ زمین

مادهٔ بیست و سوم:

(۱) اشخاص داخلی یا خارجی می‌توانند، طور رسمی درخواست اجارهٔ زمین در ساحهٔ صنعتی امارتی را به ریاست ارائه نمایند، نمرات صنعتی از این حکم مستثنی اند.[۷۸]

(۲) ریاست مکلف است، درخواست مندرج فقرهٔ (۱) این ماده را بررسی نماید، در صورتی‌که متقاضی واجد شرایط این قانون و طرزالعمل مربوط باشد، زمینهٔ اجارهٔ زمین را به وی فراهم نموده، درخواست و اسناد مربوطهٔ آنرا به هیئت ارائه نماید.[۷۹]

---

(۷۸) أن للإمام ولايةً عامةً، وله أن يتصرف في مصالح المسلمين. الدر المختار وحاشية ابن عابدين (ج٤ ص ١٨٢) دار الفكر-بيروت.

—وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي.(البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص١١).

(۷۹) أصل الحكم و ادارة الشئون ان يكون للسلطان لانه صاحب الامامة الكبرى و جميع من يعمل للعموم يكون وكيلا عنه- لكن الوكالة قد تكون بلا واسطة كان يقول السلطان لزيد و كلتك بالحكم بين الناس، و

(۳) ریاست مکلف دی، کورنیو یا بهرنیو اشخاصو ته د ځمکې د اجارې هغه سندونه چې د هیئت په واسطه تأیید شوي وي، د ځمکې د اجارې د عقد لپاره د منظورۍ په غرض یې وزارت ته وړاندیز کړي.[۸۰]

(۳) ریاست مکلف است، اسناد اجارۀ زمین به اشخاص داخلی یا خارجی را که توسط هیئت تأیید شده باشد، جهت عقد اجارۀ زمین غرض منظوری به وزارت پیشنهاد نماید.[۸۰]

(۴) وزارت او اجاره اخیستونکی مکلف دی، د ځمکې د اجارې موافقه‌لیک، د دې قانون له حکمونو سره سم ترتیب کړي.[۸۱]

(۴) وزارت و اجاره گیرنده مکلف اند، موافقت‌نامۀ اجارۀ زمین را مطابق احکام این قانون ترتیب نمایند.[۸۱]

(۵) کورني یا بهرني اشخاص کولی شي، د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوې ځمکې اجاره تر پنځو کلونو

(۵) اشخاص داخلی یا خارجی می‌توانند اجارۀ زمین مندرج فقرۀ (۱) این ماده را الی مدت پنج سال

لآخر بجباية الاموال و حفظها، و لآخر بحفظ الثغور، و لآخر بادارة الامور السياسية، و لآخر بعقاب المجرمين ... و قد يكون بالواسطة كأن يقلد السلطان انسانا عملا و يفوض له العزل و النصب. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي، المادة ۱۸۰۰ج ۶ ص: ۵۰ مكتبه حقانيه، بشاور).

(۸۰) التخريج السابق.

(۸۱) التخريج السابق.

پورې وغواړي.[۸۲]

(٦) د دې مادې په (۵) فقره کې درج شوې موده، د تمديد وړ ده.[۸۳]

د ځمکې بيه او زېربنايي لګښتونه

څلورويشتمه ماده:

(۱) د ځمکې ترلاسه کوونکي مکلف دي، د ځمکې بيه او زېربنايي

درخواست نمايند.[۸۲]

(٦) مدت مندرج فقرۀ (۵) اين ماده، قابل تمديد می‌باشد.[۸۳]

قيمت زمين و مصارف زيربنايی

مادۀ بيست و چهارم:

(۱) دريافت کنندگان زمين مکلف اند، قيمت زمين و مصارف زيربنايی

(۸۲) قال - رحمه الله - (ولا يزاد في الأوقاف على ثلاث سنين) أي لا يجوز أن تزاد مدة الإجارة في الأوقاف على ثلاث سنين خوفا من دعوى المستأجر أنه ملكه إذا تطاولت المدة وذكر بعضهم الحيلة في جواز الزيادة على ثلاث سنين أن يعقد عقودا كل عقد على سنة ويكتب في الكتاب أن فلان بن فلان استأجر الوقف كذا وكذا سنة بكذا وكذا عقدا في كل عقد سنة وذكر صدر الإسلام أن الحيلة فيه أن يرفع إلى الحاكم حتى يجيزه وكان الصدر الشهيد - رحمه الله - يفتي بالجواز في ثلاث سنين في الضياع إلا إذا كانت المصلحة في المنع وفي غير الضياع كان يفتي بعدم الجواز فيما زاد على سنة واحدة إلا إذا كانت المصلحة في الجواز هذا إذا لم ينص الواقف على مدة الإجارة فإن اشترط لذلك شيئا من المدة فهو على ما شرط طال أو قصر؛ لأن شروط الواقف تراعى كالنصوص. (تبيين الحقائق شرح كنز الدقائق وحاشية الشلبي (ج٥ص ١٠٦).

—ثالثا: أما إذا كان إيجار الوقف لأكثر من المدة المذكورة في صالح الوقف ومنفعته في ذلك متحققة بأن كان الناس لا يرغبون في استئجارها سنة وإيجارها أكثر من سنة أدر على الوقف وأنفع للفقراء جاز إيجاره برأي القاضي. (درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (ج١ص ٥٦٠) شرح المادة: ٤٨٤).

—وفي فتاوى الكازروني عن شيخه حنيف الدين المرشدي: وأما أراضي بيت المال فإطلاقهم يقتضي جوازها مطلقا. وأيضا اتساعهم في جواز تصرف الإمام فيها بيعا وإقطاعا يفيده اهـ ملخصا، لكن في حاشية الرملي أنها مثل عقار اليتيم. قال في الحامدية والوجه ما قاله اهـ (الدر المختار وحاشية ابن عابدين رد المحتار (ج٦ص ٦).

(۸۳) وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي. (البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص١١).

لګښتونه ورکړي.(۸۴)

(۲) په امارتي صنعتي ساحه کې د ځمکې بیه، یو متر مربع په یوسلو پنځوس افغانۍ ده.(۸۵)

(۳) د زېربنایي تأسیساتو او د خدماتي تأسیساتو زېربنایي لګښتونه، د یو متر مربع پر اساس سنجول کېږي، وروستنۍ بیه یې تثبیت او د وزارت

را تأدیه نمایند.(۸۴)

(۲) قیمت زمین در ساحهٔ صنعتی امارتی، فی متر مربع مبلغ یک‌صد و پنجاه افغانی می‌باشد.(۸۵)

(۳) مصارف زیربنایی تأسیسات زیربنایی و تأسیسات خدماتی براساس فی متر مربع سنجش گردیده، قیمت نهایی آن تثبیت و از طرف وزارت جهت منظوری

(٨٤) (ويسلم الثمن أولا في بيع سلعة بدنانير ودراهم) إن أحضر البائع السلعة. (قوله: إن أحضر البائع السلعة) شرط لإلزام المشتري بتسليم الثمن أولا والشرط أيضا كون الثمن حالا، وأن لا يكون في البيع خيار للمشتري، فلا يطالب بالثمن قبل حلول الأجل ولا قبل سقوط الخيار. الدر المختار وحاشية ابن عابدين (ج٤ص ٥٦٠).

—(المادة ١٠٤) الانعقاد تعلق كل من الإيجاب والقبول بالآخر على وجهٍ مشروعٍ يظهر أثره في متعلقهما. فمتعلق الإيجاب والقبول هو البيع الذي يكون موجودًا ومقدور التسليم ومالًا متقومًا مع الثمن. والأثر: هو أن يصبح البائع مالكًا للثمن والمشتري مالكًا للمبيع. درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (ج١ص ١٠٥).

(٨٥) وأجازه الحنفية (اقطاع تمليك رقبة الارض) اعتمادا على أن للإمام أن يجيز من بيت المال من له عناء في الإسلام، كما أن له أن يعمل ما يراه خيرا للمسلمين وأصلح، والأرض عندهم بمنزلة المال. (الخراج لأبي يوسف ص٦٣. و حاشية ابن عابدين (ج٣ ص ٢٦٥).

—وفي فتاوى الكازروني عن شيخه حنيف الدين المرشدي: وأما أراضي بيت المال فإطلاقهم يقتضي جوازها مطلقا. وأيضا اتساعهم في جواز تصرف الإمام فيها بيعا وإقطاعا يفيده اهـ ملخصا، لكن في حاشية الرملي أنها مثل عقار اليتيم. قال في الحامدية والوجه ما قاله اهـ (الدر المختار وحاشية ابن عابدين رد المحتار (ج٦ص ٦).

—التصرف على الرعية منوط بالمصلحة. لما كان لامام المسلمين نظارة عامة على عموم الرعية فى الامور العامة ... لان السلطان انما اعطى سلطة من الله من الله تعالى لاجل صيانة دم عباده و وقاية عرضهم و اموالهم. (المادة (٥٨) مجلة الاحكام العدلية: شرح المجلة سليم باز، ص ٤٣ مكتبة فاروقيه).

له‌خوا د منظورۍ لپاره اقتصادي معاونيت ته وړاندیز کېږي.(۸۶)

(۴) اقتصادي معاونيت کولی شي، د دې مادې په (۲) فقره کې د درج شوي وړاندیز بیه منظوره یا کمه یا يې زیاته کړي.(۸۷)

(۵) زېربنايي لګښتونه د اقتصادي معاونيت له منظورۍ وروسته، د ځمکې له ترلاسه کوونکو څخه اخیستل کېږي.(۸۸)

(٦) د ځمکې بیه او زېربنايي لګښتونه، په مساوي ډول د اوو قسطونو په ترڅ کې د خرڅونې د موافقه‌لیک د لاسلیک له نېټې څخه د یو کال په بهیر کې

به معاونیت اقتصادی پیشنهاد می‌گردد.(۸۶)

(۴) معاونیت اقتصادی می‌تواند، قیمت مندرج فقرهٔ (۲) این ماده را منظور یا آنرا کاهش یا افزایش دهد.(۸۷)

(۵) مصارف زیربنایی بعد از منظوری معاونیت اقتصادی، از دریافت کنندگان زمین اخذ می‌گردد.(۸۸)

(٦) قیمت زمین و مصارف زیربنایی، طی هفت قسط به صورت مساویانه در خلال یک سال از تاریخ امضای موافقت‌نامهٔ فروش، قابل

(٨٦) التخريج السابق.

(٨٧) أصل الحكم و ادارة الشئون ان يكون للسلطان لانه صاحب الامامة الكبرى و جميع من يعمل للعموم يكون وكيلا عنه- لكن الوكالة قد تكون بلا واسطة كان يقول السلطان لزيد و كلتك بالحكم بين الناس، و لآخر بجباية الاموال و حفظها، و لآخر بحفظ الثغور، و لآخر بادارة الامور السياسية، و لآخر بعقاب المجرمين ... و قد يكون بالواسطة كأن يقلد السلطان انسانا عملا و يفوض له العزل و النصب. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي، المادة ١٨٠٠ج ۶ ص: ۵۰ مكتبه حقانيه، بشاور).

(٨٨) التصرف على الرعية منوط بالمصلحة. لما كان لامام المسلمين نظارة عامة على عموم الرعية فى الامور العامة ... لان السلطان انما اعطى سلطة من الله من الله تعالى لاجل صيانة دم عباده و وقاية عرضهم و اموالهم. (المادة (۵۸) مجلة الاحكام العدلية: شرح المجلة سليم باز، ص ٤٣ مكتبة فاروقيه).

د تحصيل وړ دي.[۸۹]

(۷) اقتصادي معاونيت کولی شي، د اړتيا په صورت کې، د دې مادې په (٦) فقره کې د درج شويو قسطونو شمېر کم يا زيات کړي.[۹۰]

(۸) د ځمکې ترلاسه کوونکی کولی شي، د ځمکې د بيې ټول قسطونه او زېربنايي لګښتونه يوځای وزارت ته ورکړي او د ملکيت سند ترلاسه کړي.[۹۱]

(۹) هغه متشبثين چې د دې قانون له انفاذ څخه مخکې په امارتي صنعتي ساحه کې يې ځمکه ترلاسه کړې او د خرڅونې موافقهليک يې هم

تحصيل است.[۸۹]

(۷) معاونيت اقتصادی می‌تواند، در صورت ضرورت تعداد اقساط مندرج فقرۀ (٦) اين ماده را کاهش يا افزايش دهد.[۹۰]

(۸) دريافت کنندۀ زمين می‌تواند، مجموع اقساط قيمت زمين و مصارف زيربنايی را به يک‌بارگی به وزارت پرداخت نموده و سند ملکيت را به دست آورد.[۹۱]

(۹) متشبثينی‌که قبل از انفاذ اين قانون در ساحۀ صنعتی امارتی زمين دريافت و موافقت‌نامۀ فروش را نيز

(۸۹) (المادة ۱۵۷) التقسيط تأجيل أداء الدين مفرقًا إلى أوقاتٍ متعددةٍ معينةٍ. هذا التعريف هو تعريف التقسيط الشرعي وأما تعريفه اللغوي: فهو تجزئة الشيء إلى أجزاءٍ وذلك كتأجيل دينٍ بخمسمائة قرشٍ إلى خمسة أسابيع على أن يدفع منه مائة قرشٍ كل أسبوعٍ. (درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (ج۱ص ۱۲۸).

(۹۰) التصرف على الرعية منوط بالمصلحة. لما كان لامام المسلمين نظارة عامة على عموم الرعية فى الامور العامة ... لان السلطان انما اعطى سلطة من الله تعالى لاجل صيانة دم عباده و وقاية عرضهم و اموالهم. (المادة (۵۸) مجلة الاحكام العدلية: شرح المجلة سليم باز، ص ٤٣ مكتبة فاروقيه).

(۹۱) التخريج السابق.

لاسليک کړی وي، چې د دې قانون خلاف نه‌وي په پخواني موافقه‌ليک کې درج شوې بيه به وزارت ته ورکوي.(۹۲)

امضاء نموده اند، قيمت مندرج موافقت‌نامهٔ قبلی را که مخالف اين قانون نباشد به وزارت پرداخت می‌نمايند.(۹۲)

د اضافي ځمکې غوښتنه

تقاضای زمين اضافی

پنځه‌ويشتمه ماده:

مادهٔ بيست و پنجم:

(۱) که په امارتي صنعتي ساحه کې د ځمکې مساحت، د ځمکې د توليدوونکي د توليدي او صنعتي فعاليتونو د اجراء لپاره هغه ته کافي نه وي، د ځمکې ترلاسه کوونکی کولی شي، د ځمکې د شتون او د دې قانون د اتلسمې مادې په (۳) فقره کې د درج شويو خصوصياتو د لرلو په صورت کې، د اضافي ځمکې غوښتنه وکړي.(۹۳)

(۱) هرگاه مساحت زمين در ساحهٔ صنعتی امارتی برای دريافت کنندهٔ زمين جهت اجرای فعاليت‌های توليدی و صنعتی وی کافی نباشد، دريافت کنندهٔ زمين می‌تواند، در صورت موجوديت زمين و داشتن خصوصيات مندرج فقرهٔ (۳) مادهٔ هجدهم اين قانون، زمين اضافی را تقاضا نمايد.(۹۳)

(۹۲) (المادة ١٠٤) الانعقاد: تعلق كل من الإيجاب والقبول بالآخر على وجهٍ مشروعٍ يظهر أثره في متعلقهما. فمتعلق الإيجاب والقبول هو البيع الذي يكون موجودًا ومقدور التسليم ومالًا متقومًا مع الثمن. والأثر: هو أن يصبح البائع مالكًا للثمن والمشتري مالكًا للمبيع. (درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (ج١ص ١٠٥).

(۹۳) التصرف على الرعية منوط بالمصلحة. لما كان لامام المسلمين نظارة عامة على عموم الرعية فى الامور العامة ... لان السلطان انما اعطى سلطة من الله من الله تعالى لاجل صيانة دم عباده و وقاية عرضهم و اموالهم. (المادة (٥٨) مجلة الاحكام العدلية: شرح المجلة سليم باز، ص ٤٣ مكتبة فاروقيه).

(۲) رياست، د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوی غوښتنليک برسي کوي، د غوښتنليک د تأييد په صورت کې، اضافي ځمکه د دې قانون له حکمونو سره سمه د ځمکې په ترلاسه کوونکي وېشي.(۹۴)

(۳) که رياست د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوی غوښتنليک رد کړي، مکلف دی دلايل يې په ليکلي ډول غوښتونکي ته وراندې کړي.(۹۵)

توليدي فعاليتونه

شپږ ويشتمه ماده:

(۱) د ځمکې ترلاسه کوونکی مکلف دی، په امارتي صنعتي ساحه کې په توليدي او صنعتي فعاليت يا د توليدي او صنعتي توکو په عيارولو يا په نورو ورته مجازو فعاليتونو

(۲) ریاست، درخواست مندرج فقرهٔ (۱) این ماده را بررسی نموده، در صورت تأیید درخواست، زمین اضافی را طبق احکام این قانون به دریافت کنندهٔ زمین توزیع می‌نماید.(۹۴)

(۳) هرگاه ریاست، درخواست مندرج فقرهٔ (۱) این ماده را رد نماید، مکلف است، دلایل آن‌را طور کتبی به درخواست‌کننده ارائه نماید.(۹۵)

فعالیت‌های تولیدی

مادهٔ بیست و ششم:

(۱) دریافت کنندهٔ زمین مکلف است، در ساحهٔ صنعتی امارتی به فعالیت تولیدی و صنعتی یا عیارسازی مواد تولیدی یا صنعتی یا سایر فعالیت‌های

(۹٤) التخريج السابق.
(۹٥)التخريج السابق.

لاس پورې کړي.[۹۶]

(۲) که د ځمکې ترلاسه کوونکی، له ځمکې څخه د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوي فعالیت د اجراء لپاره، کتنه وانخلي، ریاست مکلف دی، د موضوع په اړه وزارت ته وړاندیز وړاندې کړي.[۹۷]

(۳) وزارت، د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوې ځمکې ترلاسه کوونکي ته اخطاریه صادروي او د فعالیت د دوام په صورت کې، د هغه د فعالیت ځای د (۱۰) ورځو لپاره تړي.[۹۸]

مشابه مجاز، بپردازد.[۹۶]

(۲) هرگاه دریافت کنندهٔ زمین، از زمین برای اجرای فعالیت مندرج فقرهٔ (۱) این ماده استفاده ننماید، ریاست مکلف است، در رابطه به موضوع به وزارت پیشنهاد، ارائه نماید.[۹۷]

(۳) وزارت به دریافت کنندهٔ زمین مندرج فقرهٔ (۱) این ماده اخطاریه صادر و در صورت دوام فعالیت، محل فعالیت وی را برای مدت (۱۰) روز مسدود می‌نماید.[۹۸]

(۹۶)والتنفيذ والتنظيم لأولي الأمر، فلهم أن يصدروا قوانين ولوائح وأوامر تنفيذاً لما شرعه الله ورسوله، ولهم أن ينظموا الجماعة ويوجهوها طبقاً لما شرعه الله ورسوله، فالله قد تكفل بوضع التشريعات الأصلية وشرع على لسان رسوله نصوصاً وأحكاماً أساسية، وأوجب على أولي الأمر تنفيذها كما هي، كما أوجب عليهم أن ينظموا الجماعة ويوجهوها على أساسها، ولهم في سبيل أداء هذا الواجب أن يصدروا القوانين والمراسيم واللوائح والقرارات التي تضمن تنفيذ هذهالتشريعات الأساسية.(التشريع الجنائي الإسلامي مقارناً بالقانون الوضعي الناشر: دار الكاتب العربي، بيروت ج١ ص ٢٣٤).

—وكذلك إن أمرهم بشيءٍ لا يدرون أينتفعون به أم لا، فعليهم أن يطيعوه، لأن فرضية الطاعة ثابتةٌ بنص مقطوعٍ به وما تردد لهم من الرأي في أن ما أمر به منتفعٌ أو غير منتفعٍ به لا يصلح معارضًا للنص المقطوع (شرح السير الكبير ج ١ ص : ١٦٥ الناشر: الشركة الشرقية للإعلانات).

(۹۷)التخريج السابق.

(۹۸)التخريج السابق.

—وعزر كل مرتكب منكرٍ أو مؤذي مسلمٍ بغير حق بقولٍ أو فعلٍ(رد المحتار على الدر المختارج۴ ص۶۶).

د ځمکې استرداد

اووه‌ویشتمه ماده:

(۱) کـــه یـــو څـــوک د دې قـــانون د شپږویشـــتمې مـــادې په (۳) فقـــره کـــې د درج شـــوي حکم له تطبیـــق څخـــه وروســـته، اړونـــد غیرمجـــاز فعالیـــت تـــه دوام ورکړي، وزارت د ځمکې پـــه استرداد اقدام کوي.(۹۹)

استرداد زمین

مادۀ بیست و هفتم:

(۱) هرگـــاه شخصـــی بعـــد از تطبیـــق حکـــم منـــدرج فقـــرۀ (۳) مادۀ بیست و ششـــم ایـــن قـــانون، بـــه فعالیـــت غیرمجـــاز مربـــوط ادامـــه دهـــد، وزارت بـــه اســـترداد زمـــین اقـــدام می‌نماید.(۹۹)

---

(۹۹)- پوښتنه: ښاروالۍ یا دولت چې یو چا باندې یو ځای خرڅوي او یا یې ورکوي، اول دا شرط ورسره وضع کوي چې په درې کلونو کې به دا ځای آبادوي او که دې نکړ جور، بیا ځمکه بېرته درڅخه اخلو او د دولت ده، اوس داسې ډیرې پېښې دي چې له درې کلو څخه زیات وخت تیر شوی دی او ځای ندی جور شوی او ښاروالۍ دا دول املاک بېرته په تصرف راوستلي دي، د دا دول املاکو شرعي حکم څه دی؟ والسلام المستفتي مولوي عبد الولي، قضایاي دولت.

—بسم الله الرحمٰن الرحیم. الجواب بعون ملهم الصدق والصواب: ځرنکه چې دغه شرط یو شرط متعارف دی، په ښاروالیو کې نو دا شرط معتبر دی او بیع سره د دغه شرط صحیح او نافذ ده، که چېرې مشتري دغه شرط پوره نکړي بائع حق د مستردۍ لري. بدر الفتاوی (ج۳ص۲۳۴).

—(المادة ۱۸۸): البیع بشرط متعارف یعني المرعي في عرف البلد صحیح والشرط معتبر، مثلا: لو باع الفروة علی أن یخیط بها الظهارة، أو القفل علی أن یسمره في الباب أو الثوب علی أن یرقعه یصح البیع ویلزم علی البائع الوفاء بهذه الشروط).

—الشرط المتعارف ولو لم یکن من مقتضیات العقد جوز البیع معه استحسانا وصار معتبرا هندیة " " انظر المواد ۳٦ و۳۸ و۸۳ " وجواز البیع معه خلاف القیاس؛ لأن فیه نفعا لأحد المتعاقدین ووجه الاستحسان العرف والتعامل؛ لأن الشرط متی کان متعارفا فلا یکون باعثا علی النزاع ویحصل الملك المقصود بغیر خصام.(درر الحکام في شرح مجلة الأحکام (ج۱ص ۱۵۹).

—ولو امتنع المشتري من هذه الوجوه فللبائع ان یفسخ البیع هکذا في البدائع. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي (ج۲ص٦٤) المکتبة الحقانیة شرح المادة ۱۸۷).

(۲) وزارت مکلف دی، د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوې ځمکې د استرداد په صورت کې، د خرڅونې په موافقهلیک کې درج شوې بیه، پر بل شرطونو لرونکي شخص باندې د یادې ځمکې له خرڅونې څخه وروسته د ځمکې لومړني مالک ته ورکړي.(۱۰۰)

(۲) وزارت مکلف است، در صورت استرداد زمین مندرج فقرۀ (۱) این ماده بعد از فروش زمین متذکره به شخص واجد شرایط دیگری، قیمت مندرج موافقتنامۀ فروش را به مالک اولی زمین پرداخت نماید.(۱۰۰)

د اشخاصو د ځمکې یا د استوګنې د واحد د خرڅونې بهیر

روند فروش زمین یا واحد مسکونی اشخاص

اتهویشتمه ماده:

(۱) که د خلکو د ځمکې نمره یا د استوګنې واحد، د شرعي اعتبار لرونکو سندونو په پام کې نیولو سره په امارتي صنعتي ساحه کې واقع شوی وي، د ځمکې نمره یا د استوګنې واحد د مالک

مادۀ بیست و هشتم:

(۱) هرگاه نمرۀ زمین یا واحد مسکونی اشخاص با درنظرداشت اسناد معتبر شرعی در ساحۀ صنعتی امارتی واقع شده باشد، نمرۀ زمین یا واحد مسکونی بر

(۱۰۰) لکن علمت مما قررناه أن العقد ينتقض بفسخ العاقدين، وبالرجوع بالثمن على البائع بدون قضاء، وأنه ليس المراد قصر الفسخ على واحد مما ذكر وإذا انفسخ العقد بواحد منها وجب على الأصيل، وهو البائع رد الثمن على المشتري فيجب على الكفيل أيضا ولو بدون قضاء ويؤيده قول محمد المفتى به المار آنفا. (الدر المختار وحاشية ابن عابدين (ج٥ص ١٩٣).

د موافقې پر اساس د ورځې په نرخ د لاندې شرطونو په رعایتولو سره، د دې قانون پر شرطونو برابر غوښتونکي باندې پلورل کېږي:[۱۰۱]

۱- د ځمکې د خرڅوونکي د نه‌مقروضیت او تر خرڅونې لاندې، مستردوالي او تر دعوی لاندې د نشتوالي په اړه یې ډاډ ترلاسه کول.

۲- د پېرودونکي(رانیوونکي) د تولیدي یا صنعتي فعالیت د معتبر جواز د لرلو په اړه ډاډ ترلاسه کول.[۱۰۲]

۳- د رسمي جواز لرونکي رهنمای معاملات (د معاملو د لارښوونې) د سندونو له‌مخې د ځمکې د خرڅونې

اساس موافقهٔ مالک به نرخ روز با رعایت شرایط ذیل بالای متقاضی واجد شرایط این قانون، به فروش می‌رسد:[۱۰۱]

۱- حصول اطمینان در مورد عدم مقروضیت فروشنده، تحت فروش، مستردی و تحت دعوی بودن زمین.

۲- حصول اطمینان در مورد داشتن جواز معتبر فعالیت تولیدی یا صنعتی خریدار (مشتری).[۱۰۲]

۳- حصول اطمینان از قیمت فروش زمین به رویت اسناد رهنمای معاملات دارای

(۱۰۱) وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي. (البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص١١).

–(مادة: ٥٧) للمالك أن يتصرف كيف شاء في خالص ملكه الذي ليس للغير حق فيه فيعلى حائطه ويبني ما يريده ما لم يكن تصرفه مضراً بالجار ضرراً فاحشاً. (مرشد الحيران إلى معرفة أحوال الإنسان (ص: ١١).

(١٠٢) وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي.(البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص١١).

له بيې څخه ډاډ ترلاسه کول.[۱۰۳]

(۲) که د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوې ځمکه خرڅه شي، وزارت کولی شي، د دې قانون او د اړوندو تقنيني سندونو د حکمونو په رعايتولو سره، د پېرودونکي(اخيستونکي) په نوم د شرعي قبالې د اجراء کولو په اړه موافقه وکړي.[۱۰۴]

(۳) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوی خرڅوونکی او پېرودونکی مکلف دي، د وزارت حق‌العمل په مناصفه ډول د ورځې له نرخ سره سم د امارت رسمي بانکي حساب ته ورکړي.[۱۰۵]

جواز رسمی.[۱۰۳]

(۲) هرگاه زمین مندرج فقرهٔ (۱) این ماده به فروش برسد، وزارت می‌تواند، در مورد اجرای قبالهٔ شرعی به اسم خریدار (مشتری) با رعایت احکام این قانون و اسناد تقنینی مربوط موافقه نماید.[۱۰۴]

(۳) فروشنده و خریدار(مشتری) مندرج فقرهٔ (۱) این ماده مکلف اند، حق‌العمل وزارت را طور مناصفه به حساب بانکی رسمی امارت مطابق نرخ روز پرداخت نمایند.[۱۰۵]

---

(۱۰۳) التخريج السابق.

(۱۰٤)(المادة ۸۷) :الغرم بالغنم . أي أن من ينال نفع شيءٍ يجب أن يتحمل ضرره. (درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (۱/ ۹۰).

– (المادة ۸۵) الخراج بالضمان] (درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (۱/ ۸۸).

(۱۰۵) وكذلك إن أمرهم بشيءٍ لا يدرون أينتفعون به أم لا، فعلهم أن يطيعوه، لأن فرضية الطاعة ثابتةٌ بنص مقطوعٍ به وما تردد لهم من الرأي في أن ما أمر به منتفعٌ أو غير منتفعٍ به لا يصلح معارضًا للنص المقطوع (شرح السير الكبير ج ۱ ص : ۱٦٥ الناشر: الشركة الشرقية للإعلانات).

–وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي. (البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص۱۱).

(۴) که یو څوک، ځمکه یا د استوګنې واحد، وزارت ته له خبر ورکولو پرته د دې قانون پر شرطونو برابر غوښتونکي باندې وپلوري، په وزارت کې د اړوندو سندونو د ثبت پرمهال مکلف دی، د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوي حکمونه او شرطونه رعایت کړي.[۱۰۶]

(۵) د دې مادې په (۳) فقره کې درج شوی رانیوونکی مکلف دی، په امارتي صنعتي ساحې پورې اړوند تقنیني سندونه رعایت کړي.[۱۰۷]

د ځمکې رانیول او پر ونډه‌وال باندې د هغې خرڅول

نهه‌ویشتمه ماده:

(۱) هر څوک کولی شي، په انفرادي ډول یا له نورو اشخاصو سره په شراکت کې، په امارتي صنعتي ساحه کې ځمکه د دې قانون له حکمونو

(۴) هرگاه شخصی زمین یا واحد مسکونی را بدون اطلاع دهی به وزارت بر متقاضی واجد شرایط این قانون به فروش برساند، حین ثبت اسناد مربوط در وزارت مکلف است، احکام و شرایط مندرج فقرهٔ (۱) این ماده را رعایت نماید.[۱۰۶]

(۵) مشتری مندرج فقرهٔ (۳) این ماده مکلف است، اسناد تقنینی مربوط ساحهٔ صنعتی امارتی را رعایت نماید.[۱۰۷]

خرید زمین و فروش آن به سهمدار

مادهٔ بیست و نهم:

(۱) هرشخص می‌تواند، طور انفرادی یا با شراکت سایر اشخاص، زمین در ساحهٔ صنعتی امارتی را مطابق احکام این قانون،

(۱۰۶) التخريج السابق.
(۱۰۷) التخريج السابق.

سره سم راونيسي.[۱۰۸]

(۲) که دوه يا له دوو څخه زيات اشخاص د امارتي صنعتي ساحې په اړونده ځمکه کې شريکان شي، له شريکانو څخه هر يو کولی شي، اړونده برخه د مکلفيتونو له اداء کولو، د باقيداری له تصفيې او د وزارت د موافقې له ترلاسه کولو څخه وروسته، پر بل شريک باندې وپلوري(خرڅه کړي).[۱۰۹]

(۳) که د دې مادې په (۲) فقره کې درج شوی شريک، د ځمکې له پېرودنې (رانيونې) څخه امتناع وکړي، ځمکه پر بل هغه شخص باندې چې د دې قانون شرطونه ولري

خريداری نمايد.[۱۰۸]

(۲) هرگاه دو يا بيشتر از دو شخص در زمين مربوط به ساحهٔ صنعتی امارتی شريک شوند، هريکی از شرکاء می‌تواند، حصهٔ مربوط را بعد از ادای مکلفيت‌ها، تصفيهٔ باقيداری و کسب موافقهٔ وزارت به شريک ديگر به فروش برساند.[۱۰۹]

(۳) هرگاه شريک مندرج فقرهٔ (۲) اين ماده از خريد (اخذ) زمين امتناع ورزد، زمين به شخص ديگری که واجد شرايط اين قانون باشد، به فروش

(۱۰۸)التخريج السابق.

(۱۰۹) المادة (۱۱۹۲) - (كل يتصرف في ملكه كيفما شاء. لكن إذا تعلق حق الغير به فيمنع المالك من تصرفه على وجه الاستقلال. (درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (ج۳ ص ۲۰۱).

—(مادة: ۵۷) للمالك أن يتصرف كيف شاء في خالص ملكه الذي ليس للغير حق فيه فيعلى حائطه ويبني ما يريده ما لم يكن تصرفه مضراً بالجار ضرراً فاحشاً. (مرشد الحيران إلى معرفة أحوال الإنسان (ص: ۱۱).

—إن بيع أحد الشريكين حصته في المال المشترك بعد التقسيم والإفراز جائزٌ بطريق الأولوية. (درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (ج۱ ص ۱۸۹).

خرڅېدای شي.[۱۱۰]

پر بل شخص باندې د ځمکې خرڅول

دېرشمه ماده:

(۱) که يو څوک، د دې قانون له حکمونو سره سم، ځمکه اخذ او تصاحب يې کړي او د فعاليت د دوام توان ونه‌لري، کولی شي يا ده ځمکه پر بل چا باندې چې په دې قانون کې درج شوي شرطونه ولري خرڅه کړي،[۱۱۱] له دې پرته، ځمکه د دې قانون له اووه‌ويشتمې مادې سره سمه، استردادېږي.[۱۱۲]

رسیده می‌تواند.[۱۱۰]

فروش زمین به شخص دیگر

مادۀ سی‌ام:

(۱) هرگاه شخصی، مطابق احکام این قانون زمین را اخذ و تصاحب نماید و توانایی ادامۀ فعالیت را نداشته باشد، می‌تواند زمین متذکره را به شخص دیگری که واجد شرایط این قانون باشد به فروش برساند،[۱۱۱] درغیرآن، زمین مطابق مادۀ بیست و هفتم این قانون استرداد می‌گردد.[۱۱۲]

---

(۱۱۰) (مادة: ٥٧) للمالك أن يتصرف كيف شاء في خالص ملكه الذي ليس للغير حق فيه فيعلى حائطه ويبني ما يريده ما لم يكن تصرفه مضراً بالجار ضرراً فاحشاً. (مرشد الحيران إلى معرفة أحوال الإنسان (ص: ١١).

(۱۱۱) المادة (١١٩٢) (كل يتصرف في ملكه كيفما شاء. لكن إذا تعلق حق الغير به فيمنع المالك من تصرفه على وجه الاستقلال. (درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (ج٣ ص ٢٠١).

(۱۱۲) وكذلك إن أمرهم بشيءٍ لا يدرون أينتفعون به أم لا، فعلمهم أن يطيعوه، لأن فرضية الطاعة ثابتةٌ بنص مقطوعٍ به وما تردد لهم من الرأي في أن ما أمر به منتفعٌ أو غير منتفعٍ به لا يصلح معارضًا للنص المقطوع (شرح السير الكبير ج ١ ص : ١٦٥ الناشر: الشركة الشرقية للإعلانات).

—وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي. (البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص١١).

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوی خرڅوونکی مکلف دی، پر بل شخص باندې د ځمکې د خرڅونې لیکلی غوښتنلیک چې د فعالیت د نه‌دوام په اړه قانع کوونکي دلایل ولري، وزارت ته یې وړاندې کړي.(۱۱۳)

(۳) وزارت مکلف دی، د دې مادې په (۲) فقره کې درج شوی غوښتنلیک بررسي کړي، په هغه صورت کې چې خرڅوونکی د ځمکې لږترلږه څلوېښت سلنه بیه او زېربنایي لګښتونه ورکړي او د تولیدي یا صنعتي واحد لږترلږه پنځوس سلنه ساختماني چارې یې بشپړې کړې وي، د لاندې شرطونو په پام کې نیولو سره له پخوانۍ تاکل شوې بیې سره سم، د ځمکې د نمرې په خرڅونې موافقه وکړي:(۱۱۴)

(۲) فروشندۀ مندرج فقرۀ (۱) این ماده مکلف است، درخواست کتبی فروش زمین به شخص دیگری که حاوی دلایل قانع کننده مبنی بر عدم ادامۀ فعالیت باشد، به وزارت ارائه نماید.(۱۱۳)

(۳) وزارت مکلف است، درخواست مندرج فقرۀ (۲) این ماده را بررسی نماید، در صورتی که فروشنده حداقل چهل فیصد قیمت زمین و مصارف زیربنایی را پرداخت نموده و حداقل پنجاه فیصد امور ساختمانی واحد تولیدی یا صنعتی را تکمیل کرده باشد، به فروش نمرۀ زمین مطابق قیمت تعیین شدۀ قبلی با درنظرداشت شرایط ذیل موافقه نماید:(۱۱۴)

(۱۱۳)التخریج السابق.
(۱۱٤)التخریج السابق.

۱- د خرڅوونکي د نه‌باقیداری په اړه ډاډ ترلاسه کول.

۲- د نوي متشبث له توليدي او صنعتي فعاليت څخه ډاډ ترلاسه کول.

(۴) د ځمکې د خرڅونې له نېټې څخه، د دې مادې په (۳) فقره کې د درج شوي خرڅوونکي حقوق، مکلفیتونه او ژمنې د خرڅونې له موافقه‌لیک سره سم پېرودونکي (رانیوونکي) ته لېږدول کېږي.[۱۱۵]

(۵) د دې مادې په (۴) فقره کې درج شوی رانیوونکی مکلف دی، په امارتي صنعتي ساحه کې د ځمکې د قسطونو پیسې چې پخوا د خرڅوونکي په واسطه ورکړل شوې دي هغه ته ورکړي، مګر که طرفینو

۱- حصول اطمینان در مورد عدم باقیداری فروشنده.

۲- حصول اطمینان از فعالیت تولیدی و صنعتی متشبث جدید.

(۴) حقوق، مکلفیت‌ها و تعهدات فروشندۀ مندرج فقرۀ (۳) این ماده از تاریخ فروش زمین مطابق موافقت‌نامۀ فروش به خریدار (مشتری) انتقال می‌گردد.[۱۱۵]

(۵) خریدار مندرج فقرۀ (۴) این ماده مکلف است، مبلغ اقساط زمین در ساحۀ صنعتی امارتی را که قبلاً توسط فروشنده، پرداخت شده به وی تأدیه نماید، مگر این‌که طرفین طور دیگری

(۱۱۵) (المادة ۱۰٤) الانعقاد: تعلق كل من الإيجاب والقبول بالآخر على وجهٍ مشروعٍ يظهر أثره في متعلقهما. فمتعلق الإيجاب والقبول هو المبيع الذي يكون موجودًا ومقدور التسليم ومالًا متقومًا مع الثمن. والأثر: هو أن يصبح البائع مالكًا للثمن والمشتري مالكًا للمبيع. (درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (ج۱ص ۱۰۵).

–فالبيع الصحيح يفيد الملكية حتى قبل القبض ... أي بمجرد حصول هذا البيع يصبح المشتري مالكًا للمبيع كما أن البائع يصبح مالكًا للثمن ولو لم يحصل القبض. (درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (ج۱ص ۱۰۷).

بل ډول موافقه کړې وي.[۱۱۶]

(٦) که د دې مادې په (۳) فقره کې درج شوي خرڅوونکي، پر يادې ځمکه باندې توليدي يا صنعتي واحد جوړ کړی وي، رانيوونکی مکلف دی، بيه يې خرڅوونکي ته ورکړي، مګر که طرفينو بل ډول موافقه کړې وي.[۱۱۷]

(۷) د دې مادې په (۴) فقره کې درج شوی رانيوونکی مکلف دی، د ځمکې پاتې قسطونه او زېربنايي لګښتونه وزارت ته ورکړي.[۱۱۸]

(۸) خرڅوونکی او رانيوونکی مکلف دي، د وزارت حق‌العمل په مناصفه ډول د ورځې له نرخ سره سم، د

موافقه کرده باشند.[۱۱۶]

(٦) هرگاه فروشندۀ مندرج فقرۀ (۳) اين ماده، بالای زمين مذکور واحد توليدی يا صنعتی اعمار نموده باشد، خريدار مکلف است، قيمت آن‌را به فروشنده تأديه نمايد، مگر اين‌که طرفين طور ديگری موافقه کرده باشند.[۱۱۷]

(۷) خريدار مندرج فقرۀ (۴) اين ماده مکلف است، اقساط باقی‌ماندۀ زمين و مصارف زيربنايی را به وزارت تأديه نمايد.[۱۱۸]

(۸) فروشنده و خريدار مکلف اند، حق‌العمل وزارت را طور مناصفه به حساب

(١١٦) التخريج السابق.

(١١٧) التخريج السابق.

(١١٨) وكذلك إن أمرهم بشيءٍ لا يدرون أينتفعون به أم لا، فعليهم أن يطيعوه، لأن فرضية الطاعة ثابتةٌ بنص مقطوعٍ به وما تردد لهم من الرأي في أن ما أمر به منتفعٌ أو غير منتفعٍ به لا يصلح معارضًا للنص المقطوع (شرح السير الكبير ج ١ ص : ١٦٥ الناشر: الشركة الشرقية للإعلانات).

—وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي. (البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص١١).

امارت رسمي بانکي حساب کې تحويل کړي.(۱۱۹)

(۹)که پيرودونکي (رانيوونکي) په دې قانون کې درج شوي شرطونه بشپړ کړي وي، د دې قانون او د اړوندو تقنيني سندونو د حکمونو په پام کې نيولو سره، شرعي قباله ورکول کېږي.(۱۲۰)

بانکی رسمی امارت مطابق نرخ روز تحویل نمایند.(۱۱۹)

(۹) هرگاه خریدار (مشتری) شرایط مندرج این قانون را تکمیل نموده باشد، قبالۀ شرعی با درنظرداشت احکام این قانون و اسناد تقنینی مربوط اعطا می‌گردد.(۱۲۰)

(۱۱۹) (المادة ۸۷) :الغرم بالغنم . أي أن من ينال نفع شيءٍ يجب أن يتحمل ضرره. (درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (۱/ ۹۰)

– [(المادة ۸۵) الخراج بالضمان] (درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (۱/ ۸۸).

–قال في البزازية: إجارة السمسار والمنادي والحمامي والصكاك وما لا يقدر فيه الوقت ولا العمل تجوز لما كان للناس به حاجة ويطيب الأجر المأخوذ لو قدر أجر المثل. (الدر المختار وحاشية ابن عابدين (رد المحتار) (٦/ ٤٧).

(۱۲۰) وكذلك إن أمرهم بشيءٍ لا يدرون أينتفعون به أم لا، فعلمهم أن يطيعوه، لأن فرضية الطاعة ثابتةٌ بنص مقطوعٍ به وما تردد لهم من الرأي في أن ما أمر به منتفعٌ أو غير منتفعٍ به لا يصلح معارضًا للنص المقطوع (شرح السير الكبير ج ۱ ص : ١٦٥ الناشر: الشركة الشرقية للإعلانات).

–وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي. (البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص١١).

–(المادة ۸۲) المعلق بالشرط يجب ثبوته عند ثبوت الشرط] (درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (ج۱ ص ۸۱).

بل شخص ته د توليدي يا صنعتي واحد په کرايه ورکول

يودېرشمه ماده:

(۱) د امارتي صنعتي ساحې د توليدي يا صنعتي واحد مالک کولی شي، د لاندې شرطونو په پام کې نيولو سره، اړوند توليدي يا صنعتی واحد بل شخص ته په کرايه ورکړي:[۱۲۱]

۱- د وزارت د ليکلې موافقې ترلاسه کول.

۲- په دې اړه د سندونو وړاندې کول چې کرايه اخيستونکی به توليدي يا صنعتي جواز ولري.

۳- له کرايه شوي ملکيت څخه د مجازو توليدي يا صنعتي فعاليتونو په مقصد ګټه واخيستل شي.

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوې کرايې اندازه، د طرفينو د موافقې پر اساس

کرایهٔ واحد تولیدی یا صنعتی به شخص دیگر

مادهٔ سی و یکم:

(۱) مالک واحد تولیدی یا صنعتی ساحهٔ صنعتی امارتی می‌تواند، واحد تولیدی یا صنعتی مربوط را با درنظرداشت شرایط ذیل به شخص دیگر به کرایه دهد:[۱۲۱]

۱- کسب موافقهٔ کتبی وزارت.

۲- ارائهٔ اسناد مبنی بر این‌که کرایه گیرنده دارای جواز تولیدی یا صنعتی باشد.

۳- از ملکیت کرایه شده به مقصد فعالیت‌های تولیدی یا صنعتی مجاز استفاده شود.

(۲) مقدار کرایهٔ مندرج فقرهٔ (۱) این ماده، بر اساس توافق طرفین تعیین

(۱۲۱) المادة (۱۱۹۲) - (كل يتصرف في ملكه كيفما شاء. لكن إذا تعلق حق الغير به فيمنع المالك من تصرفه على وجه الاستقلال. (درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (ج۳ص ۲۰۱).

ټاکل کېږي.(۱۲۲)

(۳) کرایه اخیستونکی او کرایه ورکوونکی مکلف دي، د دې قانون حکمونه او په امارتي صنعتي ساحې پورې اړونه طرزالعملونه رعایت کړي.(۱۲۳)

می‌گردد.(۱۲۲)

(۳) کرایه گیرنده و کرایه دهنده مکلف اند، احکام این قانون و طرزالعمل‌های مربوط به ساحهٔ صنعتی امارتی را رعایت نمایند.(۱۲۳)

د لګښتونو اټکل

تخمین مصارف

دوه‌دېرشمه ماده:

مادهٔ سی و دوم:

د امارتي صنعتي ساحې د ساتنې او مراقبت د لګښتونو سنجش، د ریاست د انجنیرۍ فني هیئت په واسطه او د اړونديې ساحې د خصوصي سکټور(اقتصادي برخې) د استازو په همکارۍ د یو متر مربع پر اساس په کلنۍ ډول

سنجش مصارف حفظ و مراقبت ساحهٔ صنعتی امارتی، توسط هیئت فنی انجنیری ریاست و به همکاری نمایندگان سکتور خصوصی (بخش اقتصادی) ساحهٔ مربوط بر اساس فی متر مربع طور سالانه

(۱۲۲) (المادة ٤١٥) الأجر المسمى هو الأجرة التي ذكرت وتعينت حين العقد] (درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (ج۱ص ٤٤٨).

—الأجرة لمن يؤجر: (درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (ج۱ص ٥٢٧).

(۱۲۳) وكذلك إن أمرهم بشيءٍ لا يدرون أينتفعون به أم لا، فعلمهم أن يطيعوه، لأن فرضية الطاعة ثابتةٌ بنص مقطوعٍ به وما تردد لهم من الرأي في أن ما أمر به منتفعٌ أو غير منتفعٍ به لا يصلح معارضًا للنص المقطوع (شرح السير الكبير ج ۱ ص : ١٦٥ الناشر: الشركة الشرقية للإعلانات).

—وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي. (البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص١١).

ټاکل کېږي.[۱۲۴]

د ساتنې او مراقبت پر اجراآتو باندې څارنه

دريدېرشمه ماده:

رياست مکلف دی، د امارتي صنعتي ساحې په ساتنې او مراقبت پورې اړوند اجراآت وڅاري او راپور يې په ربعوار ډول وزارت ته وړاندې کړي.[۱۲۵]

دربيم فصل

د صنعتي ساحې ساتنه او مراقبت

دربيم فصل درې مادې لري چې لومړۍ ماده يې پر اوو جزونو، دوهمه ماده يې پر درېو جزونو او دربيمه ماده يې پر (۲) فقرو باندې مشتمله ده.

تعیین می‌گردد.[۱۲۴]

نظارت بر اجراآت حفظ و مراقبت

مادۀ سی و سوم:

ریاست مکلف است، اجراآت مربوط به حفظ و مراقبت ساحۀ صنعتی امارتی را نظارت نموده و گزارش آن را طور ربعوار به وزارت ارائه نماید.[۱۲۵]

فصل سوم

حفظ و مراقبت ساحۀ صنعتی

فصل سوم سه ماده دارد که مادۀ اول آن بر هفت جزء، مادۀ دوم آن بر سه جزء و مادۀ سوم آن بر (۲) فقره مشتمل است.

(۱۲٤) التخريج السابق.

(۱۲۵) التخريج السابق.

د متشبث مکلفیتونه

څلور دېرشمه ماده:

متشبث مکلف دی، د امارتي صنعتي ساحې د ساتنې او مراقبت لپاره لاندې مکلفیتونه رعایت کړي:[۱۲۶]

۱- په جوړولو او د ژوندانه په چاپېریال ساتنې پورې د اړوندو تقنیني سندونو رعایتول او د خوندیتوب د تدابیرو نیول.

۲- په خپل وخت، ټاکلو ځایونو ته د کثافاتو لېږدول.

۳- د مضره توکو او ګازونو نه‌کارول او نه‌خپرول.

۴- په ټاکلي وخت کې د ساتنې او مراقبت لګښت ورکول.

۵- د وزارت او اړوندو ادارو له موافقې پرته د ساختماني چارو نه‌ترسره کول، د ژورو څاه‌ګانو او د فاضلآب څاه‌ګانو نه‌کیندل او د نورو

مکلفیت‌های متشبث

مادۀ سی و چهارم:

متشبث مکلف است، جهت حفظ و مراقبت ساحۀ صنعتی امارتی مکلفیت‌های ذیل را رعایت نماید:[۱۲۶]

۱- رعایت اسناد تقنینی مربوط به ساخت وساز و حفظ محیط زیست و اتخاذ تدابیر ایمنی.

۲- انتقال به موقع کثافات به محلات معینه.

۳- عدم استعمال و انتشار مواد و گازات مضره.

۴- پرداخت هزینۀ حفظ و مراقبت در وقت معین.

۵- عدم انجام امور ساختمانی، حفر چاه‌های عمیق و چاه‌های فاضلاب و عدم انجام سایر امور عمرانی و خدماتی

(۱۲۶) التخریج السابق.

عمراني او خدماتي چارو نه‌ترسره کول.

٦- د ساتنې او مراقبت د وضعيت د ښه‌والي په اړه د ټاکلو پرمختيايي طرحو اجراء کول.

۷- په اړوندو صنعتي او سوداګريزو واحدونو کې د اور لګېدنې ضد وسايلو نصبول او کارکوونکو ته له هغو څخه د اغېزمنې ګټې اخيستنې زده‌کړه ورکول.

د ساتنې او مراقبت لارې چارې

پنځه‌دېرشمه ماده:

وزارت کولی شي، د امارتي صنعتي ساحې په ساتنې او مراقبت پورې اړوندې چارې، له لاندې لارو څخه په ګټې اخيستنې سره ترسره کړي:[۱۲۷]

بدون موافقۀ وزارت و ادارات ذيربط.

٦- اجرای طرح‌های معین انکشافی در مورد بهبود وضعیت حفظ و مراقبت.

۷- نصب وسایل ضد حریق در واحدهای صنعتی و تجارتی مربوط و آموزش استفادۀ مؤثر از آن‌ها به کارکنان.

طرق حفظ و مراقبت

مادۀ سی و پنجم:

وزارت می‌تواند، امور مربوط به حفظ و مراقبت ساحۀ صنعتی امارتی را با استفاده از طرق ذیل انجام دهد: [۱۲۷]

(۱۲۷) التخريج السابق.

-وأرى كثيرًا من الأمور الانتظامية فعلها عمر رضي الله عنه في زمنه، ثم الحنفية جعلوها مذهبًا وعاملوا معها ما يعامل مع الشرعيات. ونظائرها توجد في المذاهب الأربعة، وهكذا ينبغي لقوله صلى الله عليه وسلم «اقتدوا بالذين من بعدي: أبي بكر، وعمر رضي الله عنهما». (فيض الباري شرح صحيح البخاري ج ٣ ص ٤٤مكتبة مشكاة الإسلامية).

۱- د اړوندې امارتي صنعتي ساحې د آمریت د کارمندانو په واسطه.

۲- د تقنيني سندونو د حکمونو په حدودو کې د اړوندې امارتي صنعتي ساحې د خصوصي سکټور (اقتصادي برخې) د استازو له لارې.

۳- د تقنيني سندونو له حکمونو سره سم، یو شرکت ته د خصوصي سکټور (اقتصادي برخې) په واسطه د سپارلو له لارې.

په امارتي صنعتي ساحې پورې اړوند منقول او غیرمنقول مالونه

شپږ دېرشمه ماده:

(۱) په امارتي صنعتي ساحې پورې اړوند منقول او غیرمنقول مالونه، د امارت ملکیت دی، په متشبثینو وېشل شوي ملکیتونه، له دې حکم څخه

۱- توسط کارمندان آمریت ساحهٔ صنعتی امارتی مربوط.

۲- از طریق نمایندگان سکتور خصوصی (بخش اقتصادی) ساحهٔ صنعتی امارتی مربوط در حدود احکام اسناد تقنینی.

۳- توسط سکتور خصوصی (بخش اقتصادی) از طریق واگذاری آن به یک شرکت مطابق احکام اسناد تقنینی.

اموال منقول و غیرمنقول مربوط به ساحهٔ صنعتی امارتی

مادهٔ سی و ششم:

(۱) اموال منقول و غیرمنقول مربوط به ساحهٔ صنعتی امارتی ملکیت امارت می‌باشد. ملکیت های توزیع شده به متشبثین از این حکم

مستثنی دي.(۱۲۸)

(۲) وزارت کولی شـي، د عوايـدو د لوړولو لپاره، له طرزالعمـل سـره سم، د دې مـادې پـه (۱) فقـره کې درج شوي مالونـه، پـه کرايـه ورکړي.(۱۲۹)

مستثنی است.(۱۲۸)

(۲) وزارت مـــی‌توانـــد، امـــوال منـــدرج فقـــرهٔ (۱) این ماده را جهت بلند بردن عوایـد، مطـابق طرزالعمـل بـه کرايـه بدهد.(۱۲۹)

دريم باب

مشارکتي صنعتي ساحه

دريم باب پر لانـدې دوو فصـلونو باندې مشتمل دی:

لومړی فصل: د مشـارکتي صـنعتي ساحې جوړول، پراختيا او طرحـه او په هغې کې ونډه اخيستل؛

دوهم فصل: د مشـارکتي صـنعتي سـاحې د ځمکـې سـرمايه، بيـه،

باب سوم

ساحهٔ صنعتی مشارکتی

باب سوم مشتمل بر دو فصل ذيـل است:

فصل اول: احداث، توسعه و طـرح ساحهٔ صنعتی مشارکتی و سهم گیری در آن.

فصـل دوم: سـرمايه، قيمـت، نظـارت و تنظـيم زمـين سـاحهٔ

(۱۲۸) وحينئذ فلا يصح بيعه ولا هبته. (قوله: وحينئذ) أي: حين إذ كانت رقبتها ببيت المال وهذا ظاهر، وأما إذا كانت رقبتها للمقطع له كما قلنا فلا شك في صحة بيعه وغيره. (الدر المختار وحاشية ابن عابدين (ج٤ص ١٩٤).

(١٢٩) للمالك أن يؤجر ماله وملكه لغيره مدة معلومة قصيرة كانت كاليوم أو طويلة كالسنة.أي أنه للمالك أن يؤجر ماله وملكه الذي جرت العادة على إيجار مثله من غيره مدة معلومة قصيرة كانت كاليوم والأسبوع والشهر، أو طويلة كالسنة أو عدة السنين. (المادة ٤٨٤ درر الحكام شرح مجلة الاحكام).

—المادة (١١٩٢) (كل يتصرف في ملكه كيفما شاء. لكن إذا تعلق حق الغير به فيمنع المالك من تصرفه على وجه الاستقلال. (درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (ج٣ ص ٢٠١).

خارنه او تنظيم.

لومړی فصل
د مشارکتي صنعتي ساحې جوړول، پراختيا او طرحه او په هغې کې ونډه اخيستل

لومړی فصل څلور مادې لري چې لومړۍ ماده يې پر (۳) فقرو، دوهمه ماده يې پر پنځو جزونو او څلورمه ماده يې پر (۳) فقرو باندې مشتمله ده.

د مشارکتي صنعتي ساحې جوړول

اووه دېرشمه ماده:

(۱) مشارکتي صنعتي ساحه له بناري هر اړخيزې طرحې سره سم او د دې قانون او تقنيني سندونو د حکمونو په رعايتولو او د ژوندانه د چاپېريال ساتنې او ټولنيزو اغېزو، د امکان سنجونې د مطالعاتو، د ارزونې د مثبتو پايلو، د مالیې وزارت د موافقې او د مشارکت د قرارداد په پام کې نيولو

صنعتی مشارکتی.

فصل اول
احداث، توسعه و طرح ساحهٔ صنعتی مشارکتی و سهم گیری در آن

فصل اول چهار ماده دارد که مادهٔ اول آن بر (۳) فقره، مادهٔ دوم آن بر پنج جزء و مادهٔ چهارم آن بر (۳) فقره مشتمل است.

احداث ساحهٔ صنعتی مشارکتی

مادهٔ سی و هفتم:

(۱) ساحهٔ صنعتی مشارکتی مطابق طرح جامع شهری و با رعایت احکام این قانون و اسناد تقنینی با درنظرداشت اثرات محیط زیستی و اجتماعی، مطالعات امکان سنجی، نتایج مثبت ارزیابی، موافقهٔ وزارت مالیه و قرارداد

سره، د وزارت په وړاندیز، د اقتصادي معاونیت په تأیید او د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی په منظورې جوړېږي.(۱۳۰)

(۲) که د مشارکتي صنعتي ساحې جوړول، د ښاري هر اړخیزې طرحې له ساحې څخه بهر تثبیت شي، په دې صورت کې عمومي او تفصیلي طرحې(پلانونه) یې د کور او ښار جوړولو وزارت له خوا ترتیبېږي.(۱۳۱)

(۳) د کور او ښار جوړولو وزارت مکلف دی، د دې مادې په (۲) فقره کې د درج شویو طرحو د ترتیب پرمهال، په دې اړه له وزارت څخه د

مشارکت، به پیشنهاد وزارت، تأییدی معاونیت اقتصادی و منظوری عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی، احداث می‌گردد.(۱۳۰)

(۲) هرگاه احداث ساحۀ صنعتی مشارکتی خارج از ساحۀ طرح جامع شهری تثبیت شود، در این‌صورت طرح‌های (پلان‌های) عمومی و تفصیلی آن از طرف وزارت شهرسازی و مسکن ترتیب می‌گردد.(۱۳۱)

(۳) وزارت شهرسازی و مسکن مکلف است، حین ترتیب طرح‌های مندرج فقرۀ (۲) این ماده، نظر وزارت را در مورد آن

(۱۳۰) وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي. (البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص١١).

– اتفق الائمة على: ان الامام الكامل تجب طاعته فی کل مایامربه، مالم یکن معصیة، وعلی ان احکام الامام ونائبه ومن والاه نافذة. (الفقه علی مذاهب الاربعة، کتاب الحدود ج ۴ص ۱۳۶۴ المکتبة الحقانیة محله جنگی)

(۱۳۱) التخريج السابق.

نظر غوښتنه وکړي.[۱۳۲]

د مشارکتي صنعتي ساحې پراختيا

اته دېرشمه ماده:

مشارکتي صنعتي ساحه، د لاندې شرطونو په پام کې نيولو سره پراختيا مومي:[۱۳۳]

۱- د تأسيساتو له جوړولو څخه مخکې، د امکان سنجونې د مطالعاتو بشپړول.

۲- له تقنيني سندونو سره سم، د کور او ښار جوړولو وزارت لەخوا د اړوندې ساحې د تفصيلي طرحې ترتيبول.

۳- د ژوندانه د چاپېريال ساتنې جواز لرل.

۴- د دې قانون د حکمونو په رعايتولو سره، د ځمکې د ملکيت د انتقال د جريان بشپړول.

مطالبه نمايد.[۱۳۲]

توسعهٔ ساحهٔ صنعتی مشارکتی

مادهٔ سی و هشتم:

ساحهٔ صنعتی مشارکتی با درنظرداشت شرایط ذیل، توسعه می‌یابد: [۱۳۳]

۱- تکمیل مطالعات امکان سنجی قبل از اعمار تأسیسات.

۲- ترتیب طرح تفصیلی ساحهٔ مربوط از طرف وزارت شهرسازی و مسکن مطابق اسناد تقنینی.

۳- داشتن جواز حفاظت محیط زیست.

۴- تکمیل روند انتقال ملکیت زمین با رعایت احکام این قانون.

---

(۱۳۲) التخريج السابق.

(۱۳۳) وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي.(البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص١١).

۵- د زېربنايي تأسيساتو او خدماتي تأسيساتو جوړول.

د مشارکتي صنعتي ساحې طرحې نهه دېرشمه ماده:

د مشارکتي صنعتي ساحې په طرحو او د هغو په تدارکاتو پورې اړوندې چارې، له اړوندو تقنيني سندونو سره سمې تنظيمېږي.(۱۳۴)

په مشارکتي صنعتي ساحه کې وندې

څلوېښتمه ماده:

(۱) په مشارکتي صنعتي ساحه کې وندې، د جانبينو د موافقې پر اساس له اړوندو تقنيني سندونو سره سمې تنظيمېږي.(۱۳۵)

۵- اعمار تأسيسات زيربنايی و تأسيسات خدماتی.

طرح‌های ساحهٔ صنعتی مشارکتی

مادهٔ سی و نهم:

امور مربوط به طرح‌های ساحهٔ صنعتی مشارکتی و تدارکات آن، مطابق اسناد تقنینی مربوط تنظیم می‌گردد.(۱۳۴)

سهام در ساحهٔ صنعتی مشارکتی

مادهٔ چهلم:

(۱) سهام در ساحهٔ صنعتی مشارکتی بر اساس توافق جانبین مطابق اسناد تقنینی مربوط تنظیم می‌گردد.(۱۳۵)

(١٣٤) إذا جاءت القوانين واللوائح متفقة مع نصوص القرآن والسنة، أو متمشية مع مبادئ الشريعة العامة وروحها التشريعية، وجبت الطاعة لها، وحقت العقوبة على من خالفها. أما إذا جاءت القوانين واللوائح خارجة على نصوص القرآن والسنة، أو خارجة على مبادئ الشريعة العامة وروحها التشريعية، فهي قوانين ولوائح باطلة بطلاناً مطلقاً، وليس لأحد أن يطيعها، بل على كل مسلم أن يحاربها. (التشريع الجنائي الإسلامي مقارناً بالقانون الوضعي الناشر: دار الكاتب العربي، بيروت ج١ ص ٢٢٣)

(١٣٥) المادة (١١٩٢) (كل يتصرف في ملكه كيفما شاء. لكن إذا تعلق حق الغير به فيمنع المالك من تصرفه على وجه الاستقلال. درر الحكام في شرح مجلة الأحكام (ج٣ ص ٢٠١) والتخريج السابق.

(۲) وزارت، په مشارکتي صنعتي ساحه کې له اړوندو تقنيني سندونو سره سم د ترجيحي، تعرفوي او مالي ملاتړ زمينې برابروي.(۱۳۶)

(۳) د مشارکتي صنعتي ساحې د زېربناوو په ودانولو او مالي پانګونې پورې اړوندې اجرايوي چارې او کتې د مشارکت د عقد پر اساس تنظيمېږي.(۱۳۷)

دوهم فصل
د مشارکتي صنعتي ساحې د ځمکې سرمايه، بيه، ځارنه او تنظيم

دوهم فصل ځلور مادې لري چې

(۲) وزارت در ساحهٔ صنعتی مشارکتی زمینهٔ حمایت ترجیحی، تعرفوی و مالی را مطابق اسناد تقنینی مربوط فراهم می‌نماید.(۱۳۶)

(۳) امور اجرائیوی مربوط به اعمار زیربناها و سرمایه‌گذاری مالی ساحهٔ صنعتی مشارکتی و مفاد بر اساس عقد مشارکت تنظیم می‌گردد.(۱۳۷)

فصل دوم
سرمایه، قیمت، نظارت و تنظیم زمین ساحهٔ صنعتی مشارکتی

فصل دوم چهار ماده دارد که

(۱۳٦) والتنفيذ والتنظيم لأولي الأمر، فلهم أن يصدروا قوانين ولوائح وأوامر تنفيذاً لما شرعه الله ورسوله، ولهم أن ينظموا الجماعة ويوجهوها طبقاً لما شرعه الله ورسوله، فالله قد تكفل بوضع التشريعات الأصلية وشرع على لسان رسوله نصوصاً وأحكاماً أساسية، وأوجب على أولي الأمر تنفيذها كما هي، كما أوجب عليهم أن ينظموا الجماعة ويوجهوها على أساسها، ولهم في سبيل أداء هذا الواجب أن يصدروا القوانين والمراسيم واللوائح والقرارات التي تضمن تنفيذ هذهالتشريعات الأساسية،(التشريع الجنائي الإسلامي مقارناً بالقانون الوضعي الناشر: دار الكاتب العربي، بيروت ج١ ص ٢٣٤) .

(۱۳۷) العقد: التزام المتعاقدين وتعهدهما أمرًا وهو عبارةٌ عن ارتباط الإيجاب بالقبول . (المادة ١٠٣).

—الانعقاد: تعلق كل من الإيجاب والقبول بالآخر على وجهٍ مشروعٍ يظهر أثره في متعلقهما . (مجلة الاحكام العدلية المادة ١٠٤).

لومړۍ ماده يې پر (۲) فقرو باندې مشتمله ده.

د اړتيا وړ ځمکې او سرمايې برابرول

يو څلوېښتمه ماده:

(۱) د مشارکتي صنعتي ساحې د اړتيا وړ ځمکه او مشورتي خدمتونه، د وزارتونو يا امارتي ادارو له لوري له اړوندو تقنيني سندونو سره سم او سرمايه يې د خصوصي سکټور (اقتصادي برخې) په واسطه برابرېږي.(۱۳۸)

(۲) په مشارکتي صنعتي ساحه کې د عوايدو راټولول، د دې قانون او تقنيني سندونو له حکمونو سره سم د مشارکت د عقد د جانبينو لهخوا په شريکه صورت مومي او وزارت د

مادۀ اول آن بر (۲) فقره مشتمل است.

تهیۀ زمین و سرمایۀ مورد ضرورت

مادۀ چهل و یکم:

(۱) زمین مورد ضرورت و خدمات مشورتی ساحۀ صنعتی مشارکتی از طرف وزارت‌ها یا ادارات امارتی مطابق اسناد تقنینی مربوط و سرمایۀ آن توسط سکتور خصوصی (بخش اقتصادی) فراهم می‌گردد.(۱۳۸)

(۲) جمع آوری عواید در ساحۀ صنعتی مشارکتی از طرف جانبین عقد مشارکت، مطابق احکام این قانون و اسناد تقنینی طور مشترک صورت گرفته و وزارت به

–أن للإمام ولايةً عامةً، وله أن يتصرف في مصالح المسلمين. الدر المختار وحاشية ابن عابدين (ج٤ ص ١٨٢) دار الفكر-بيروت،الطبعة: الثانية، ١٤١٢هـ - ١٩٩٢م.

(۱۳۸) وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي.(البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص١١).

هغو په څارنه مکلف دی.[۱۳۹]

د ځمکې د بيې ټاکل

دوه څلوېښتمه ماده:

په مشارکتي صنعتي ساحه کې د ځمکې بیه، د تقنیني سندونو د حکمونو په حدودو کې د طرفینو په موافقې سره ټاکل کېږي.[۱۴۰]

له مشارکتي صنعتي ساحې څخه څارنه کول

دري‌څلوېښتمه ماده:

وزارت مکلف دی له مشارکتي صنعتي ساحې څخه څارنه وکړي.[۱۴۱]

نظارت از آنها مکلف می‌باشد.[۱۳۹]

تعیین قیمت زمین

مادۀ چهل و دوم:

قیمت زمین در ساحۀ صنعتی مشارکتی، به توافق طرفین در حدود احکام اسناد تقنینی تعیین می‌گردد.[۱۴۰]

نظارت از ساحۀ صنعتی مشارکتی

مادۀ چهل و سوم:

وزارت مکلف است از ساحۀ صنعتی مشارکتی نظارت نماید.[۱۴۱]

---

(۱۳۹) التخريج السابق. وايضا:

– العاشر: أن يباشر بنفسه مشارفة الأمور، وتصفح الأحوال؛ لينهض بسياسة الأمة وحراسة الملة، ولا يعول على التفويض تشاغلًا بلذةٍ أو عبادةٍ، فقد يخون الأمين ويغش(الاحكام السلطانية للماوردى ص ۴۰) الناشر: دار الحديث – القاهرة).

(١٤٠) إذا جاءت القوانين واللوائح متفقة مع نصوص القرآن والسنة، أو متمشية مع مبادئ الشريعة العامة وروحها التشريعية، وجبت الطاعة لها، وحقت العقوبة على من خالفها. أما إذا جاءت القوانين واللوائح خارجة على نصوص القرآن والسنة، أو خارجة على مبادئ الشريعة العامة وروحها التشريعية، فهي قوانين ولوائح باطلة بطلاناً مطلقاً، وليس لأحد أن يطيعها، بل على كل مسلم أن يحاربها(التشريع الجنائي الإسلامي مقارناً بالقانون الوضعي الناشر: دار الكاتب العربي، بيروت ج١ ص ٢٢٣) .

(١٤١) التخريج السابق. وايضا:

د مشارکتي صنعتي ساحې د نورو چارو تنظيم

څلور څلوېښتمه ماده:

په مشارکتي صنعتي ساحې پورې نورې اړوندې چارې، د تقنيني سندونو په رعايتولو سره په جلا طرزالعمل کې تنظيمېږي.[۱۴۲]

څلورم باب

خصوصي صنعتي ساحه

دا باب اووه مادې لري، دوهمه ماده يې پر (۵) فقرو چې لومړۍ فقره يې پر څلورو جزونو او دريمه ماده يې پر پنځو جزونو باندې مشتمله ده.

تنظيم ساير امور ساحهٔ صنعتي مشارکتي

مادهٔ چهل و چهارم:

ساير امور مربوط به ساحهٔ صنعتي مشارکتي با رعايت اسناد تقنيني در طرزالعمل جداگانه تنظيم می‌گردد.[۱۴۲]

باب چهارم

ساحهٔ صنعتي خصوصي

اين باب هفت ماده دارد، مادهٔ دوم آن بر (۵) فقره که فقرهٔ اول آن بر چهار جزء و مادهٔ سوم آن بر پنج جزء مشتمل است.

– العاشر: أن يباشر بنفسه مشارفة الأمور، وتصفح الأحوال؛ لينهض بسياسة الأمة وحراسة الملة، ولا يعول على التفويض تشاغلًا بلذةٍ أو عبادةٍ، فقد يخون الأمين ويغش(الاحكام السلطانية للماوردى ص ۴۰) الناشر: دار الحديث – القاهرة).

(١٤٢) وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي.(البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص١١).

د خصوصي صنعتي ساحې جوړول

پنځه څلوېښتمه ماده:

د خصوصي صنعتي ساحې، له بناري هر اړخيزې طرحې سره سم او د دې قانون او تقنيني سندونو د حکمونو په رعايتولو، د ټولنيزو او د ژوندانه د چاپېريال ساتنې د اغېزو، د امکان سنجونې د مطالعاتو او د مثبتې ارزونې د پايلو په پام کې نيولو سره، د وزارت په وړانديز او د اقتصادي معاونيت په منظوري جوړېږي.[۱۴۳]

احداث ساحهٔ صنعتی خصوصی

مادهٔ چهل و پنجم:

ساحهٔ صنعتی خصوصی مطابق طرح جامع شهری و با رعایت احکام این قانون و اسناد تقنینی با درنظرداشت اثرات حفاظت محیط زیستی و اجتماعی، مطالعات امکان سنجی و نتایج مثبت ارزیابی، به پیشنهاد وزارت و منظوری معاونیت اقتصادی، احداث می‌گردد.[۱۴۳]

له جوړولو مخکې د شرائطو مراعتول

شپږ څلوېښتمه ماده:

(۱) وزارت مکلف دی، د خصوصي

رعایت شرایط قبل از احداث

مادهٔ چهل و ششم:

(۱) وزارت مکلف است، قبل از

(۱۴۳) اتفق الائمة على: ان الامام الكامل تجب طاعته فی کل مایامربه، مالم یکن معصیة، وعلی ان احکام الامام و نائبه ومن والاه نافذة. (الفقه علی مذاهب الاربعة، کتاب الحدود ج ۴ص ۱۳۶۴ المکتبة الحقانیة محله جنگی).

—وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي. (البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ۵ص۱۱).

صنعتي ساحې د جوړولو له وړاندیز څخه مخکې د متشبث لـه لـوري د لاندې شرائطو له رعایتولو څخـه ډاډ ترلاسه کړي:(۱۴۴)

۱- د فعالیـت معتبـر جـواز لرل.

۲- د ځمکې د ملکیت سند(شـرعي قباله) لرل.

۳- د صـنعتي سـاحې د جوړولـو لپـاره د رسـمي غوښـتنلیک وړاندې کول.

۴- د جواز د نقـل، سـوداګریزې طرحې، د ځمکې د لومړنۍ طرحې او د اړتیا وړ نورو سـندونو وړانـدې کول.

(۲) متشـبث کـولی شـي، د خصوصي صنعتي ساحې د جوړولو پیشـنهاد احـداث سـاحۀ صنعتی خصوصی از رعایت شـرایط ذیـل توسـط متشـبث، اطمینـان حاصل نماید:(۱۴۴)

۱- داشـتن جـواز معتبـر فعالیت.

۲- داشتن سند ملکیت زمین (قبالـه شرعی).

۳- ارائـۀ درخواسـت رسـمی جهـت احـداث سـاحۀ صنعتی.

۴- ارائـۀ نقـل جـواز، طـرح تجـارتی، طـرح اولیـۀ زمـین و سـایر اسـناد مـورد نیاز.

(۲) متشبث می‌توانـد، بـه منظـور احداث سـاحۀ صـنعتی خصوصـی

(١٤٤) والتنفيذ والتنظيم لأولي الأمر، فلهم أن يصدروا قوانين ولوائح وأوامر تنفيذاً لما شرعه الله ورسوله، ولهم أن ينظموا الجماعة ويوجهوها طبقاً لما شرعه الله ورسوله، فالله قد تكفل بوضع التشريعات الأصلية وشرع على لسان رسوله نصوصاً وأحكاماً أساسية، وأوجب على أولي الأمر تنفيذها كما هي، كما أوجب عليهم أن ينظموا الجماعة ويوجهوها على أساسها، ولهم في سبيل أداء هذا الواجب أن يصدروا القوانين والمراسيم واللوائح والقرارات التي تضمن تنفيذ هذهالتشريعات الأساسية.(التشريع الجنائي الإسلامي مقارناً بالقانون الوضعي الناشر: دار الكاتب العربي، بيروت ج١ص ٢٣٤) .

په موخه وزارت ته غوښتنليک وړاندې کړي.[۱۴۵]

(۳) وزارت، د دې مادې په (۲) فقره کې درج شوی غوښتنليک بررسي کوي او د تأييد په صورت کې يې د وروستيو پړاوونو د تېرولو لپاره هيئت ته استوي.[۱۴۶]

(۴) هيئت، د دې مادې په (۳) فقره کې درج شوی غوښتنليک له ارزونې او تاييد څخه وروسته، وزارت ته وړاندې کوي.[۱۴۷]

(۵) وزارت مکلف دی، د دې مادې په (۴) فقره کې د درج شوي غوښتنليک پر اساس، د خصوصي صنعتي ساحې د جوړولو وړانديز د منظورې په غرض اقتصادي معاونيت ته

به وزارت درخواست ارائه نمايد.[۱۴۵]

(۳) وزارت، درخواست مندرج فقرۀ (۲) اين ماده را بررسی نموده و در صورت تأييد جهت طی مراحل بعدی به هيئت ارسال می‌نمايد.[۱۴۶]

(۴) هيئت، درخواست مندرج فقرۀ (۳) اين ماده را بعد از ارزيابی و تأييد، به وزارت ارائه می‌نمايد.[۱۴۷]

(۵) وزارت مکلف است، براساس درخواست مندرج فقرۀ (۴) اين ماده، پيشنهاد احداث ساحۀ صنعتی خصوصی را غرض منظوری به معاونيت اقتصادی

(١٤٥) التخريج السابق.

(١٤٦) التخريج السابق.

(١٤٧) التخريج السابق.

—وايضا: العاشر: أن يباشر بنفسه مشارفة الأمور، وتصفح الأحوال؛ لينهض بسياسة الأمة وحراسة الملة، ولا يعول على التفويض تشاغلًا بلذةٍ أو عبادةٍ، فقد يخون الأمين ويغش(الاحكام السلطانية للماوردی ص ۴۰) الناشر: دار الحديث – القاهرة).

وړاندې کړي.[۱۴۸]

د خصوصي صنعتي ساحې پراختيا يا پرمختيا

اووه څلوېښتمه ماده:

وزارت مکلف دی، د خصوصي صنعتي ساحې د پراختيا يا پرمختيا په وخت کې د متشبث له لوري د لاندې مواردو له رعايتولو څخه ډډ ترلاسه کړي:[۱۴۹]

۱- د امکان سنجونې او فني مطالعاتو ترسره کول.

۲- د زېربنايي تأسيساتو او خدماتي تأسيساتو د نقشې او طراحي په ګډون د فني سندونو بشپړول او وړاندې کول.

۳- د اړوندو تقنيني سندونو په رعايتولو سره د تفصيلي طرحې او د ژوندانه د چاپېريال ساتنې جواز اخيستل.

۴- د اړتيا وړ بربښنا د تأمين پر ارائه نمايد.[۱۴۸]

توسعه يا انكشاف ساحهٔ صنعتی خصوصی

مادهٔ چهل و هفتم:

وزارت مکلف است، حین توسعه يا انكشاف ساحهٔ صنعتی خصوصی از رعايت موارد ذيل توسط متشبث، اطمينان حاصل نمايد:[۱۴۹]

۱- انجام مطالعات امكان سنجی و فنی.

۲- تكميل و ارائهٔ اسناد فنی به شمول نقشه و طراحی تأسيسات زيربنايی و تأسيسات خدماتی.

۳- اخذ طرح تفصيلی و جواز حفاظت محيط زيست با رعايت اسناد تقنينی مربوط.

۴- كسب موافقهٔ د افغانستان برشنا

(۱٤۸) التخريج السابق.

(۱٤۹) التخريج السابق.

اساس د افغانستان برېښنا شرکت د موافقې ترلاسه کول.

۵- د زېربنايي تأسيساتو او خدماتي تأسيساتو ودانول.

په خصوصي صنعتي ساحه کې د ځمکو وېش

اته څلوېښتمه ماده:

په خصوصي صنعتي ساحه کې د ځمکو وېش، د متشبث په واسطه د وزارت تر څارنې لاندې صورت مومي.[۱۵۰]

د خصوصي صنعتي ساحې د ځمکې د بيې ټاکنه

نهه څلوېښتمه ماده:

په خصوصي صنعتي ساحه کې د ځمکې بيه، د هغې شرکت مبنی بر تأمين برق مورد نياز.

۵- اعمار تأسيسات زيربنايی و تأسيسات خدماتی.

توزيع زمين در ساحهٔ صنعتی خصوصی

مادهٔ چهل و هشتم:

توزيع زمين در ساحهٔ صنعتی خصوصی توسط متشبث، تحت نظارت وزارت صورت می‌گيرد.[۱۵۰]

تعيين قيمت زمين ساحهٔ صنعتی خصوصی

مادهٔ چهل ونهم:

قيمت زمين در ساحهٔ صنعتی خصوصی توسط

(۱۵۰) اتفق الائمة على: ان الامام الكامل تجب طاعته فی كل مايامربه، مالم يكن معصية، وعلى ان احكام الامام و نائبه ومن والاه نافذة. (الفقه على مذاهب الاربعة، كتاب الحدود ج ۴ص ۱۳۶۴ المكتبة الحقانية محله جنگی)

—وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي. (البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ۵ص۱۱).

د مالک په واسطه ټاکل کېږي.[۱۵۱]

له خصوصي صنعتي ساحې څخه څارنه

پنځوسمه ماده:

وزارت مکلف دی، له خصوصي صنعتي ساحې څخه څارنه وکړي.[۱۵۲]

د خصوصي صنعتي ساحې د نورو چارو تنظیم

یو پنځوسمه ماده:

په خصوصي صنعتي ساحې پورې اړوندې نورې چارې د تقنیني سندونو په رعایتولو سره په جلا طرزالعمل کې تنظیمېږي.[۱۵۳]

مالک آن تعیین می‌گردد.[۱۵۱]

نظارت از ساحهٔ صنعتی خصوصی

مادهٔ پنجاهم:

وزارت مکلف است، از ساحهٔ صنعتی خصوصی نظارت نماید.[۱۵۲]

تنظیم سایر امور ساحهٔ صنعتی خصوصی

مادهٔ پنجاه و یکم:

سایر امور مربوط به ساحهٔ صنعتی خصوصی با رعایت اسناد تقنینی، در طرزالعمل جداگانه تنظیم می‌گردد.[۱۵۳]

(۱۵۱) (كل يتصرف في ملكه كيفما شاء.(المادة ۱۱۹۲مجلةالاحكام العدلية).

(۱۵۲) وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي.(البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص١١).

(۱۵۳)التخريج السابق.

پنځم باب

د سرغړونو مخنیوی

پنځم باب پر لاندې درېــو فصــلونو باندې مشتمل دی:

لومړی فصــل: د تفصــیلي طرحــې پرخلاف اقدامات او د شــرطپــانې نه‌رعایتول؛

دوهم فصل؛

دریم فصل؛

لومړی فصل

د تفصیلي طرحې پرخلاف اقدامات او د شرطپانې نه‌رعایتول

لومړی فصل دوه مادې لــري چــې لومړۍ ماده یې پر (۲) فقرو بانــدې مشتمله ده.

د تفصــیلي طرحــې پــرخلاف اقدامات

دوه پنځوسمه ماده:

(۱) وزارت کــــولی شــــي، د متشبث لــه اقــداماتو څخــه چــې

باب پنجم

جلوگیری تخلفات

باب پنجم مشتمل بر سه فصل ذیــل است:

فصــــل اول: اقــــدامات مخــــالف طــرح تفصــیلی و عــدم رعایــت شرطنامه؛

فصل دوم؛

فصل سوم؛

فصل اول

اقدامات مخالف طرح تفصیلی و عدم رعایت شرطنامه

فصــــل اول دو مــــاده دارد کــــه مادۀ اول آن بر (۲) فقــره مشــتمل است.

اقــــدامات مخــــالف طــــرح تفصیلی

مادۀ پنجاه و دوم:

(۱) وزارت مــــــی‌توانــــــد، از اقدامات متشبث که مخــالف طــرح

د صنعتي ساحې د تفصيلي طرحې د اوبو او د فاضلآب څاه‌ګانو کيندل او د برېښنا لېږدول او د نورو ورته مواردو پرخلاف وي، مخه ونيسي.(۱۵۴)

تفصیلی ساحهٔ صنعتی، حفر چاه‌های آب و فاضلاب و انتقال برق و سایر موارد مشابه باشد، جلوگیری نماید.(۱۵۴)

(۲) که د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوي اقدامات د عامه تاوان لامل شي، د تصميم نيونې په غرض موضوع محکمې ته محول کېږي.(۱۵۵)

(۲) هرگاه اقدامات مندرج فقرهٔ (۱) این ماده سبب ضرر عامه شود، موضوع غرض اتخاذ تصمیم به محکمه محول می‌گردد.(۱۵۵)

---

(١٥٤) إذا قام الامام بواجباته من حقوق الامه، قد ادى حق الله تعالى فيما لهم عليه، ووجب له عليهم حقان، الطاعة و النصرة مالم يتغيرحاله. {الاحكام السلطانية للماوردى،، ص ٢٤، الباب الاول فى عقد الامامة، ط: دار ابن قتبية، الكويت}.

—وقد مصرت الصحابة -رضي الله عنهم- البصرة على عهد عمر-رضي الله عنه، وجعلوها خططا لقبائل أهلها، فجعلوا عرض شارعها الأعظم، وهو مربدها ستين ذراعا، وجعلوا عرض ما سواه من الشوارع عشرين ذراعا، وجعلوا عرض كل زقاق سبعة أذرع، وجعلوا وسط كل خطة رحبة فسيحة لمرابط خيلهم وقبور موتاهم، وتلاصقوا في المنازل، ولم يفعلوا ذلك إلا عن رأي اتفقوا عليه، ونص لا يجوز خلافه.(الاحكام السلطانية للماوردى ص ٢٦٧ الاحكام السلطنانية لابى يعلى ص ٢١٢).

(١٥٥) لما أن الأئمة والسلاطين لا يباشرون الإقامة بأنفسهم عادةً بل يفوضونها إلى الحكام والمحتسبين.(بدائع الصنائع ج٧ص٥٨).

—القاضي وكيلٌ من قبل السلطان بإجراء المحاكمة والحكم المادة (١٨٠٠مجلة الاحكام).

د خرڅونې د موافقه‌ليک يا د ساختماني شرطپانې نه‌رعايتول

دريم‌پنځوسمه ماده:

که يو څوک د امارتي صنعتي ساحې د جوړولو د طرحې د تطبيق په وخت کې، د خرڅونې په موافقه‌ليک يا په ساختماني شرطپانه کې درج شوي موارد رعايت نه‌کړي، سرغړوونکی ګڼل کېږي، لومړی ځل ليکلې اخطاريه ورکول کېږي او د سرغړونې د تکرار په صورت کې محکمې ته ورپېژندل کېږي.[۱۵۶]

عدم رعايت موافقت‌نامهٔ فروش يا شرطنامهٔ ساختماني

مادهٔ پنجاه و سوم:

هرگاه شخصی حين تطبيق طرح اعمار ساحهٔ صنعتی امارتی، موارد مندرج موافقت‌نامهٔ فروش يا شرطنامهٔ ساختمانی را رعايت ننمايد، متخلف شمرده شده بار اول اخطاريهٔ کتبی داده می‌شود و در صورت تکرار تخلف به محکمه معرفی می‌گردد.[۱۵۶]

---

(١٥٦)وكذلك إن أمرهم بشيءٍ لا يدرون أينتفعون به أم لا، فعليهم أن يطيعوه، لأن فرضية الطاعة ثابتةٌ بنص مقطوعٍ به وما تردد لهم من الرأي في أن ما أمر به منتفعٌ أو غير منتفعٍ به لا يصلح معارضًا للنص المقطوع (شرح السير الكبير ج ١ ص : ١٦٥ الناشر: الشركة الشرقية للإعلانات).

—وعزر كل مرتكب منكرٍ أو مؤذي مسلمٍ بغير حق بقولٍ أو فعلٍ (رد المحتار على "الدر المختار ج ۴ ص ۶۶).

—بل يختلف ذلك باختلاف الأشخاص فلا معنى لتقديره مع حصول المقصود بدونه فيكون مفوضًا إلى رأي القاضي يقيمه بقدر ما يرى المصلحة فيه (رد المحتار على "الدر المختار: شرح تنوير الابصار" ج ٤ ص ٦٠ الناشر دار الفكر بيروت).

—فصار الحاصل أن كل من ارتكب معصيةً ليس فيها حد مقدرٌ وثبت عليه عند الحاكم فإنه يجب التعزير (البحر الرائق شرح كنز الدقائق ج ٥ ص ٧٠ مكتبه رشيدية.

دوهم فصل

دوهم فصل يوه ماده لري چې پر (۲) فقرو باندې مشتمله ده.

د تقنيني سندونو رعايتول

څلور پنځوسمه ماده:

(۱) په صنعتي ساحه کې د ځمکې ترلاسه کوونکی مکلف دی، د ژوندانه په چاپېريال ساتنې او په کار پورې د اړوندو او نورو تقنيني سندونو حکمونه رعايت کړي.[۱۵۷]

(۲) که د ځمکې ترلاسه کوونکی، د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوی حکم رعايت نه‌کړي، حالاتو ته په کتو له تقنيني سندونو سره سم، موضوع اړوندې محکمې ته محول کېږي.[۱۵۸]

فصل دوم

فصل دوم یک ماده دارد که بر (۲) فقره مشتمل است.

رعایت اسناد تقنینی

مادۀ پنجاه و چهارم:

(۱) دریافت کنندۀ زمین در ساحۀ صنعتی مکلف است، احکام مربوط به حفاظت محیط زیست و کار و سایر اسناد تقنینی را رعایت نماید.[۱۵۷]

(۲) هرگاه دریافت کنندۀ زمین، حکم مندرج فقرۀ (۱) این ماده را رعایت ننماید، موضوع حسب احوال مطابق اسناد تقنینی به محکمۀ مربوط محول می‌گردد.[۱۵۸]

---

(۱۵۷) وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي.(البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص١١).

(۱۵۸) وعزر كل مرتكب منكرٍ أو مؤذي مسلمٍ بغير حق بقولٍ أو فعلٍ (رد المحتار على "الدر المختار ج ۴ ص ۶۶)

دريم فصل

دريم فصل يوه ماده لري چې پر (۲) فقرو باندې مشتمله ده او دوهمه فقره يې درې جزونه لري.

د زبالې(امبارونو) له اچولوځخه ډډه کول

پنځه پنځوسمه ماده:

(۱) متشبث مکلف دی، لـــه تـــاکلو ځایونو پرته د زبالو یا د تولیدي یـــا صنعتي واحد د اضافي توکو له اچولو څخه ډډه وکړي.[۱۵۹]

فصل سوم

فصل سوم یک ماده دارد که بر (۲) فقره مشتمل است و فقرهٔ دوم آن سه جزء دارد.

اجتنـــــــاب از انـــــــداختن زباله

مادهٔ پنجاه و پنجم:

(۱) متشبث مکلف است، از انداختن زباله‌ها یا مواد اضافی واحد تولیـــدی یا صنعتی در محلات غیـــر معینـــه، اجتناب نماید.[۱۵۹]

—بل يختلف ذلك باختلاف الأشخاص فلا معنى لتقديره مع حصول المقصود بدونه فيكون مفوضًا إلى رأي القاضي يقيمه بقدر ما يرى المصلحة فيه (رد المحتار على "الدر المختار: شرح تنوير الابصار" ج ٤ ص ٦٠ الناشر دار الفكر بيروت).

(١٥٩) وعن ابن المسيب - رضي الله عنه - سمع يقول: «إن الله طيب يحب الطيب، نظيف يحب النظافة، كريم يحب الكرم، جواد يحب الجود، فنظفوا - أراه قال - أفنيتكم، ولا تشبهوا باليهود» . رواه الترمذي.

—(قال: أفنيتكم) : بالنصب على أنه مفعول نظفوا وهي جمع الفناء بالكسر أي ساحة البيت وقبالته وقيل: عتبته وسدته، (ولا تشبهوا) : بحذف إحدى التاءين عطفا على نظفوا أي لا تكونوا متشبهين (باليهود) : أي في عدم النظافة والطهارة وقلة التطيب وكثرة البخل والخسة والدناءة، وذلك لما ضربت عليهم الذلة والمسكنة. مرقاة المفاتيح شرح مشكاة المصابيح (ج٧ص ٢٨٤٦).

—فأما مسيل ماء الحمام ظاهرًا كان أو مسقفًا فعلى المستأجر كنسه إذا امتلأ هو المتعارف بين الناس ولأنه ظاهرٌ على وجه الأرض وإنما يسقف لكي لا يتأذى الناس برائحته ولأنه لا يملأ ليترك بل ليفرغ إذا امتلأ وكان التفريغ على من ملأه المبسوط للسرخسي (ج١٥ص ١٤٢).

(۲) که متشبث، د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوی حکم رعایت نه‌کړي، د زبالو یا اضافي توکو په لېږدولو او د ساحې د بیا پاکولو پر مکلفیت سربېره، د هغه په اړه په لاندې ډول اجراآت صورت مومي:

۱- لومړی ځل، لیکلې اخطاریه.

۲- دوهم ځل، د یوې ورځې لپاره د هغه د فعالیت د ځای تړل.

۳- دریم ځل، محکمې ته د هغه ورپېژندل.(۱۶۰)

شپږم باب
متفرقه حکمونه

دا باب دولس مادې لري چې لومړی ماده یې پر دریو جزونو او

(۲) هرگاه متشبث حکم مندرج فقرهٔ (۱) این ماده را رعایت ننماید، علاوه بر مکلف ساختن وی به انتقال زباله‌ها یا مواد اضافی و پاک‌کاری مجدد ساحه، در مورد وی طور ذیل اجراآت صورت می‌گیرد:

۱- بار اول، اخطاریهٔ کتبی.

۲- بار دوم، مسدود نمودن مکان فعالیت وی برای مدت یک روز.

۳- بار سوم، معرفی وی به محکمه.(۱۶۰)

باب ششم
احکام متفرقه

این باب دوازده ماده دارد که مادهٔ اول آن بر سه جزء و

(۱۶۰) ولأن التصرفات شرعت لمصالح العباد. والمصلحة تتعلق بالإطلاق مرةً وبالحجر أخرى، والمصلحة ههنا؛ في الحجر. (بدائع الصنائع في ترتيب الشرائع ج۷ ص ۱۶۹).

-لما أن الأئمة والسلاطين لا يباشرون الإقامة بأنفسهم عادةً بل يفوضونها إلى الحكام والمحتسبين،(بدائع الصنائع ج۷ص۵۸)

-القاضي وكيلٌ من قبل السلطان بإجراء المحاكمة والحكم المادة (۱۸۰۰مجلة الاحكام).

دوهمه ماده يې پر (۲) فقرو باندې مشتمله ده.

له متشبثينو سره همکاري

شپږ پنځوسمه ماده:

وزارت، په صنعتي ساحه کې د توليدي او صنعتي واحدونو د انجنيري نقشو د ترتيب په برخه کې، له متشبثينو سره په لاندې ډول همکاري کوي:[۱۶۱]

۱- د منظورې شوې ځمکې نمرې د اړخونو، د نقشې اخيستنې، له خدمتونو سره د اړيکې ټکي او دغه شان د نورو په ګډون د فني مشخصاتو برابرول.

۲- د اړوندې ځمکې د نمرې د لومړنۍ طرحې او د ساحې د لومړنۍ طرحې ترتيبول.

مادهٔ دوم آن بر (۲) فقره مشتمل است.

همکاری با متشبثین

مادهٔ پنجاه و ششم:

وزارت در عرصهٔ ترتیب نقشه‌های انجنیری واحدهای تولیدی و صنعتی در ساحهٔ صنعتی با متشبثین طور ذیل همکاری می‌نماید: [۱۶۱]

۱- فراهم نمودن مشخصات فنی نمرهٔ زمین منظور شده به شمول ابعاد، نقشه برداری، نکات اتصال با خدمات و امثال آن.

۲- ترتیب طرح اولیه نمرهٔ زمین مربوط و طرح اولیهٔ ساحه.

(۱۶۱) وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي.(البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص١١).

–اعلم أن الإنسان مدني بالطبع لا يستقيم معاشه إلا بتعاون بينهم، ولا تعاون إلا بالألفة والرحمة فيما بينهم، ولا ألفة إلا بالمواساة ومراعاة الخواطر من الجانبين، وليس التعاون على مرتبة واحدة، بل له مراتب يختلف باختلافها البر والصلة، فأدناها الارتباط الواقع بين المسلمين(حجة الله البالغةج ٢ص ٢٢٧ الناشر دار الجيل بيروت لبنان).

۳- د فني مشورو وړاندې کول.

د صنعتي ساحې د فهرست ترتیبول، ساتل، خپرول او بیاکتنه اووه پنځوسمه ماده:

(۱) وزارت د صنعتي ساحې فهرست ترتیبوي او ساتي یې او د اړتیا په صورت کې د ممکنو وسایلو له لارې یې، خپروي.[۱۶۲]

(۲) وزارت مکلف دی، د دې مادې په (۱) فقره کې پر درج شوي فهرست باندې، لږترلږه په کلني ډول بیاکتنه وکړي.[۱۶۳]

۳- ارائۀ مشورەهای فنی.

ترتیب، نگهداری، نشر و بازنگری فهرست ساحۀ صنعتی مادۀ پنجاه و هفتم:

(۱) وزارت، فهرست ساحۀ صنعتی را ترتیب، نگهداری و در صورت ضرورت آنرا از طریق وسایل ممکن، نشر می‌نماید.[۱۶۲]

(۲) وزارت مکلف است، فهرست مندرج فقرۀ (۱) این ماده را حداقل به صورت سالانه بازنگری نماید.[۱۶۳]

(١٦٢) وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي.(البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص١١).

–وأما الإعلان في الجرائد فلم تكن أوراق حوادث في عصر الفقهاء كما هو في زماننا فلا يوجد بحثٌ في الكتب الفقهية بشأن الإعلان بهذه الواسطة . ولكن الإعلان في زماننا بواسطة الأوراق المذكورة أيضًا جائزٌ. ولكن بما أنه ليس كل الناس يقرءون الجرائد ويعرفون قراءتها وبما أنه لا توجد جرائد في كل محل فيجب الإعلان أيضًا بواسطة المنادي في مجامع الناس كما قال الفقهاء .(درر الحكام شرح مجلة الأحكام ج ٢ ص ٢١٥ الناشر: دار الكتب العلمية لبنان / بيروت).

(١٦٣) وكذلك إن أمرهم بشيءٍ لا يدرون أينتفعون به أم لا، فعليهم أن يطيعوه، لأن فرضية الطاعة ثابتةٌ بنص مقطوعٍ به وما تردد لهم من الرأي في أن ما أمر به منتفعٌ أو غير منتفعٍ به لا يصلح معارضًا للنص المقطوع (شرح السير الكبير ج ١ ص : ١٦٥ الناشر: الشركة الشرقية للإعلانات).

د سترو او منځنيــو صــنايعو د فهرست تکثير

اته پنځوسمه ماده:

رياست مکلف دی، په صنعتي ســاحه کې د واقع سترو او منځنيو صــنايعو فهرست، له کورنيو توليداتو څخــه د ګټې اخيستنې لپاره وزارتونو او امارتي ادارو ته تکثير کړي.[۱۶۴]

تکثير فهرست صنايع بــزرگ و متوسط

مادۀ پنجاه و هشتم:

رياست مکلف است، فهرست صنايع بزرگ و متوسط واقــع در ســاحۀ صنعتی را جهت استفاده از توليــدات داخلی به وزارت‌ها و ادارات امارتی تکثير نمايد.[۱۶۴]

د اړوندو ادارو مکلفيت

نهه پنځوسمه ماده:

اړوندې اداري مکلفې دي، د صنعتي ساحې د ملاتړ او ودې پــه موخــه، اړوند خدمتونه په اغېزمن ډول او پــه خپل وخت سره وړاندې کړي.[۱۶۵]

مکلفيت ادارات ذيربط

مادۀ پنجاه و نهم:

ادارات ذيربط مکلف اند، به منظــور حمايت و رشد ساحۀ صنعتی، خدمات مربوط را طور مــؤثر و بــه موقــع عرضه نمايند.[۱۶۵]

---

(١٦٤) التخريج السابق.

(١٦٥) آصل الحكم و ادارة الشئون ان يكون للسلطان لانه صاحب الامامة الكبرى و جميع من يعمل للعموم يكون وكيلا عنه- لكن الوكالة قد تكون بلا واسطة كان يقول السلطان لزيد و كلتك بالحكم بين الناس، و لآخر بجباية الاموال و حفظها، و لآخر بحفظ الثغور، و لآخر بادارة الامور السياسية، و لآخر بعقاب المجرمين ... و قد يكون بالواسطة كأن يقلد السلطان انسانا عملا و يفوض له العزل و النصب. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي، المادة ١٨٠٠ج.

له کورنيو سرچينو څخه ګټه اخيستنه

شپيتمه ماده:

د صنعتي ساحې د زېربناوو، ودانيو او تأسيساتو د ودانولو په وخت کې دې، تر ممکن حد پورې له هغو ساختماني توکو څخه چې د افغانستان په دننه کې توليدېږي، ګټه واخيستل شي.(۱۶۶)

استفاده از منابع داخلی

مادۀ شصتم:

حین اعمار زیربناها، تعمیرات و تأسیسات ساحۀ صنعتی تا حد امکان از مواد ساختمانی که در داخل افغانستان تولید می‌گردد، استفاده صورت گیرد.(۱۶۶)

د غالۍ صنعتي ښارګوتی

يو شپيتمه ماده:

د غالۍ په صنعتي ښارګوتي پورې اړوندې چارې، د دې قانون او تقنيني سندونو د حکمونو په رعايتولو سره په جلا طرزالعمل کې تنظيمېږي.(۱۶۷)

شهرک صنعتی قالین

مادۀ شصت و یکم:

امور مربوط به شهرک صنعتی قالین با رعایت احکام این قانون و اسناد تقنینی، در طرزالعمل جداگانه تنظیم می‌گردد.(۱۶۷)

---

(١٦٦) التصرف على الرعية منوط بالمصلحة. لما كان لامام المسلمين نظارة عامة على عموم الرعية فى الامور العامة ... لان السلطان انما اعطى سلطة من الله من الله تعالى لاجل صيانة دم عباده و وقاية عرضهم و اموالهم. (المادة (٥٨) مجلة الاحكام العدلية: شرح المجلة سليم باز، ص ٤٣ مكتبة فاروقيه).

—وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيءٍ من الحاكم لمصلحةٍ يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليلٌ جزئي. (البحرالرائق مع منحة الخالق:ج ٥ص١١).

(١٦٧) التخريج السابق.

د تفصيلي طرحې منظوري

دوه‌شپېتمه ماده:

د کور او ښار جوړولو وزارت، د امارتي صنعتي ساحې تفصيلي طرحې ترتيب او منظوروي.[۱۶۸]

د صنعتي ساحې د مديريت لېږدونه

دري‌شپېتمه ماده:

رياست مکلف دی، د صنعتي ساحې د مديريت د لېږدونې جريان، له وزارتونو او امارتي ادارو څخه وزارت ته بشپړ کړي.[۱۶۹]

د عوايدو تحويلي

څلور شپېتمه ماده:

د دې قانون د حکمونو له تطبيق څخه ترلاسه شوي عوايد، د امارت په رسمي بانکي حساب کې،

منظوری طرح تفصیلی

مادۀ شصت و دوم:

وزارت شهرسازی و مسکن، طرح تفصیلی ساحۀ صنعتی امارتی را ترتیب و منظور می‌نماید.[۱۶۸]

انتقال مدیریت ساحۀ صنعتی

مادۀ شصت و سوم:

ریاست مکلف است، روند انتقال مدیریت ساحۀ صنعتی را از وزارت‌ها و ادارات امارتی به وزارت تکمیل نماید.[۱۶۹]

تحویل عواید

مادۀ شصت و چهارم:

عواید حاصله از تطبیق احکام این قانون به حساب بانکی رسمی امارت،

(۱۶۸) التخريج السابق.
(۱۶۹) التخريج السابق.

تحویلېږي.[۱۷۰]

تعدیل، تزئید او تنقیص

پنځه شپېتمه ماده:

په دې قانون کې هر ډول تعدیل، تزئید او تنقیص، له اصولو سره سم د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی په حکم تر سره کېږي.[۱۷۱]

تحویل می‌گردد.[۱۷۰]

تعدیل، تزئید و تنقیص

مادۀ شصت و پنجم:

هرنوع تعدیل، تزئید و تنقیص در این قانون مطابق اصول به حکم عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی انجام می‌شود.[۱۷۱]

(۱۷۰) (قوله: بيوت المال أربعة) سيأتي في آخر فصل الجزية عن الزيلعي أن على الإمام أن يجعل لكل نوع بيتا يخصه وله أن يستقرض من أحدها ليصرفه للآخر ويعطي بقدر الحاجة والفقه والفضل فإن قصر كان الله تعالى عليه حسيبا. اهـ

—وقال الشرنبلالي في رسالته: ذكروا أنه يجب عليه أن يجعل لكل نوع منها بيتا يخصه، ولا يختلط بعضه ببعض، وأنه إذا احتاج إلى مصرف خزانة وليس فيها ما يفي به يستقرض من خزانة غيرها، ثم إذا حصل للتي استقرض لها مال يرد إلى المستقرض منها إلا أن يكون المصروف من الصدقات أو خمس الغنائم على أهل الخراج وهم فقراء فإنه لا يرد شيئا لاستحقاقهم للصدقات بالفقر وكذا في غيره إذا صرفه إلى المستحق. اهـ الدر المختار وحاشية ابن عابدين (رد المحتار) (ج۲ص ۳۳۷).

(۱۷۱) كذلك إن أمروهم بشيءٍ لا يدرون أينتفعون به أم لا، فعليهم أن يطيعوه، لأن فرضية الطاعة ثابتةٌ بنص مقطوعٍ به وما تردد لهم من الرأي في أن ما أمر به منتفعٌ أو غير منتفعٍ به لا يصلح معارضًا للنص المقطوع (شرح السير الكبير ج ۱ ص : ١٦٥ الناشر: الشركة الشرقية للإعلانات)

— قال في المعراج لأن طاعة الإمام فيما ليس بمعصية واجبة اه. (رد المحتار على الدر المختار ج ۲ ص: ۱۷۲ الناشر: دار الفكر للطباعة والنشر. بيروت)

— (امر اللسلطان انما ينفذ) اى يتبع و لاتجوز مخالفته (رد المحتار ج ۴ ص ۳۸۲ مكتبه رشيديه كويته)

—مطلب طاعة الإمام واجبةٌ. (قوله: أمر السلطان إنما ينفذ) أي يتبع ولا تجوز مخالفته (رد المحتار على الدر المختار ج: ۸ص: ۱۳۲ الرشيدية).

— اتفق الائمة على: ان الامام الكامل تجب طاعته فى كل مايامربه، مالم يكن معصية، وعلى ان احكام الامام و نائبه ومن والاه نافذة. (الفقه على مذاهب الاربعة، كتاب الحدود ج ۴ص ۱۳۶۴ المكتبة الحقانية محله جنگى)

د لايحو او طرزالعملونو ترتيبول او وړاندیز کول

شپږ شپېتمه ماده:

وزارت دې، د دې قانون د حکمونو د ښه تطبیق په منظور، لایحې او طرزالعملونه ترتیب او له اصولو سره سم د منظوری لپاره د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی حضور ته دې وړاندیز کړي.[۱۷۲]

انفاذ او خپرول

اووه‌شپېتمه ماده:

دغه قانون د توشیح له نېټې څخه نافذ[۱۷۳] او په رسمي جریده کې دې خپور شي[۱۷۴] او نور هغه قوانین چې د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی له‌خوا تأیید یا توشیح

ترتیب و پیشنهاد لوایح و طرزالعمل‌ها

مادۀ شصت و ششم:

وزارت به منظور تطبیق بهتر احکام این قانون، لوایح و طرزالعمل‌ها را ترتیب و مطابق اصول جهت منظوری به حضور عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی پیشنهاد نماید.[۱۷۲]

انفاذ و نشر

مادۀ شصت و هفتم:

این قانون از تاریخ توشیح نافذ[۱۷۳] و در جریدۀ رسمی نشر گردد[۱۷۴] و سایر قوانینی‌که از طرف عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی تأیید یا توشیح نشده باشد و یا

(۱۷۲) التخريج السابق.

(۱۷۳) التخريج السابق.

(۱۷٤) وأما الإعلان في الجرائد فلم تكن أوراق حوادث في عصر الفقهاء كما هو في زماننا فلا يوجد بحثٌ في الكتب الفقهية بشأن الإعلان بهذه الواسطة. ولكن الإعلان في زماننا بواسطة الأوراق المذكورة أيضًا جائزٌ. ولكن بما أنه ليس كل الناس يقرءون الجرائد ويعرفون قراءتها وبما أنه لا توجد جرائد في كل محل فيجب الإعلان أيضًا بواسطة المنادي في مجامع الناس كما قال الفقهاء ...(درر الحكام شرح مجلة الأحكام ج ۲ ص ۲٤۹ الناشر: دار الجيل).

شوي نه‌وي او يا له دې قانون سره مغاير وي ملغى دي.[۱۷۵]

مغاير با اين قانون باشد، ملغى است.[۱۷۵]

(۱۷۵) أن من يعرض عليه القانون يأخذ منه أمراً باتباع قانون من قبله بأن يكتب أمره باتباعه . تقريرات الرافعي ضميمه حاشية ابن عابدين. ج: ۱۶. ص: ۵۹۸. ط: دارلسلام. دمشق.

– قال في المعراج لأن طاعة الإمام فيما ليس بمعصية واجبة اه (حاشية رد المحتار على الدر المختار ج ۲ ص ۱۷۲ . دار الفكر للطباعة والنشر. بيروت).

– مطلب هل يبقى النهي بعد موت السلطان؟ لكن هل يبقى النهي بعد موت السلطان الذي نهى بحيث لا يحتاج من بعده إلى نهي جديد أفتى في الخيرية بأنه لا بد من تجديد النهي ولا يستمر النهي بعده وبأنه إذا اختلف الخصمان في أنه منهي أو غير منهي فالقول للقاضي ما لم يثبت المحكوم عليه النهي وأطال في ذلك وأطاب فراجعه .

– وأما ما ذكره السيد الحموي أيضا من أنه قد علم من عادتهم يعني سلاطين ل عثمان نصرهم الرحمن من أنه إذا تولى سلطان عرض عليه قانون من قبله وأخذ أمره باتباعه فلا يفيد هنا لأن معناه أن يلتزم قانون أسلافه بأن يأمر بما أمروا به وينهي عما نهوا عنه ولا يلزم منه أنه إذا ولى قاضيا ولم ينهه عن سماع هذه الدعوى أن يصير قاضيه منهيا بمجرد ذلك وإنما يلزم منه أنه إذا ولاه ينهاه صريحا ليكون عاملا بما التزمه من القانون كما اشتهر أنه حين يوليه الآن يأمره في منشوره بالحكم بأصح أقوال المذهب كعادة من قبله وتمام الكلام على ذلك في كتابنا تنقيح الحامدية فراجعه وأطلنا الكلام عليه أيضا في كتابنا تنبيه الولاة والحكام[رد المختار على الدر المختار ج ۵ ص ۴۲۰ الناشر: دار الفكربيروت].

– أنهم صرحوا أن المباح في نفسه قد يصير حرامًا من حكم الأمير من جهة أن الله أمر بطاعتهم، فقال: {أطيعوا الله وأطيعوا الرسول وأولي الأمر منكم} فحينئذٍ لو رأى الأمير أن يمنع الناس عن أكل شيءٍ لمصلحةٍ بدت له، يجب عليهم أن لا يأكلوه، ويحرم عليهم. إلا أن تلك الحرمة تقتصر على مدة إمارته فقط، ولا يتجاوزها، فهي حرمةٌ مؤقتةٌ. ومن هذا الباب تحريم التمباك، فإنه قد نهى عنه بعض السلاطين، فاحفظه. [فيض الباري على صحيح البخاري ج ۲ ص ۴۰۸ الناشر: دار الكتب العلمية بيروت - لبنان].

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيم

الحمد لله رب العٰلمين والصلٰوة والسلام على سيد المرسلين و على آله واصحابه اجمعين.

له غاصبينو څخه د استرداد شويو امارتي ځمکو د پلورنې د منعې په هکله د عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه‌الله تعالى فرمان

ګڼه: (٦٦٦)

نېټه: ۱۴۴۵/۱۲/۳ هـ.ق

لومړۍ ماده:

(۱) پر غاصب او يا غيرشرعي ذواليد، د ولايتونو په مرکزونو او بنارونو کې له غاصبينو څخه د استرداد شويو امارتي ځمکو پلورنه ممنوع ده.

(۲) په غاصب او يا غيرشرعي ذواليد، د ولايتونو په مرکزونو او بنارونو کې له غاصبينو څخه د استرداد شويو امارتي ځمکو د پلورنې په اړه

فرمان عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه الله تعالى در مورد منع فروش زمين‌های امارتی استرداد شده از غاصبين

شماره: (٦٦٦)

تاريخ: ۱۴۴۵/۱۲/۳ هـ.ق

مادۀ اول:

(۱) فروش زمين‌های امارتی استرداد شده از غاصبين در مراکز ولايات و شهرها به غاصب و ياذواليد غير شرعی ممنوع است.

(۲) احکام مندرج مادۀ نهم و دهم قانون جلوگيری از غصب زمين‌ها و استرداد زمين‌های غصب شده منتشرۀ جريدۀ رسمی

د دې مـــادې پـــه (۱) فقـــره کې د درج شوي حکـم پـه پـام کې نیولو ســره، د ۱۴۴۵ هـــ.ق کال پـــه (۱۴۳۸) ګڼـه رسـمي جریـده کـې د خپـاره شـوي د ځمکو له غصب څخه د مخنیوي او د غصب شویو ځمکو د استرداد قانون په نهمه او لسمه ماده کې درج شوي حکمونه، تعلیق دي.

دوهمه ماده:

د عالیقدر امیرالمـؤمنین حفظـه الله تعـالی د ۱۴۴۴/۱۲/۲۴هـ.ق نېټې د (۷۵۰) ګڼه فرمـان[1] او د ۱۴۴۵/۴/۱۰هـ.ق نېټـې د (۲۰۸) ګڼه حکم په رعـایتولو سره، غیرشرعي ذوالید ته د دې فرمان پـه لومړۍ ماده کې د درج شویو ځمکو اجاره مجاز ده.

درېیمه ماده:

دغه فرمان د توشیح له نېټـې څخـه شماره (۱۴۳۸) سال ۱۴۴۵ هـ.ق بـا درنظرداشـت حکـم مندرج فقـرۀ (۱) ایـن مـاده، در مـورد منـع فـروش زمـین‌هـای امـارتی اسـترداد شـده از غاصـبین در مراکـز ولایـات و شـهرها بـه غاصـب و یـا ذوالیـد غیرشـرعی، تعلیق است.

مادۀ دوم:

اجارۀ زمین‌های منـدرج مـادۀ اول این فرمان با رعایت فرمـان شـماره (۷۵۰) مـؤرخ ۱۴۴۴/۱۲/۲۴ هـ.ق و حکـم شـماره (۲۰۸) مـؤرخ ۱۴۴۵/۴/۱۰ هـ.ق عالیقـدر امیرالمـؤمنین حفظـه الله تعـالی بـه ذوالیـد غیرشـرعی مجاز است.

مادۀ سوم:

ایـن فرمـان از تـاریخ توشـیح

(۱) د دې فرمان په دوهمه ماده کې ذکر شوی (۷۵۰) ګڼه فرمان د افغانستان اسلامي امـارت د چـارو اداري په (۴۸) ګڼه فرمان کې ثبت او په (۱۴۳۸) ګڼه رسمي جریده کې خپور شوی دی.

نافذ او په رسمي جريـــده کـــې دې خپور شي.

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته!

اميرالمؤمنين شيخ القرآن والحديث

مولوي هبة الله اخندزاده

نافـــــذ و در جريـــــدۀ رســـــمی نشر گردد.

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته!

اميرالمؤمنين شيخ القرآن والحديث

مولوی هبة الله اخندزاده

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

الحمدلله رب العٰلمين و الصلٰوة والسلام على سيد المرسلين وعلى آله واصحابه اجمعين.

د نظام اړوند امورو د نشر په هکله د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی فرمان

کڼه: (۴)

نېټه: ۱۴۴۶/۱/۲۸ هـ.ق

مَا يَكُونُ مَرْجِعُهُ إِلَى عَامَّةِ الْمُسْلِمِينَ فِي النَّفْعِ وَالضَّرَرِ فَالْإِمَامُ هُوَ الْمَنْصُوبُ لِلنَّظَرِ فِي ذَلِكَ، فَالِافْتِيَاتُ عَلَيْهِ فِي ذَلِكَ يَرْجِعُ إِلَى الِاسْتِخْفَافِ بِالْإِمَامِ، وَلَا يَنْبَغِي لِلرَّعِيَّةِ أَنْ يُقْدِمُوا عَلَى مَا فِيهِ اسْتِخْفَافٌ بِالْإِمَامِ.

[شرح السير الكبير ج ۲ ص ۱۰۸ دار النشر: دار الكتب العلمية بيروت]

ژباړه: د کوم کار کټه یا تاوان چې عامو خلکو ته رسېږي، د هغه واک امام ته سپارل شوی. نو د امام له رایې وتل د امام سپکاوی دی او خلک باید داسې څه ونه کړي چې په هغه کې د امام سپکاوی وي.

فرمان

عالیقدر امیرالمؤمنین

حفظه الله تعالی در مورد نشر

امور مربوط به نظام

شماره: (۴)

تاریخ: ۱۴۴۶/۱/۲۸ هـ.ق

مَا يَكُونُ مَرْجِعُهُ إِلَى عَامَّةِ الْمُسْلِمِينَ فِي النَّفْعِ وَالضَّرَرِ فَالْإِمَامُ هُوَ الْمَنْصُوبُ لِلنَّظَرِ فِي ذَلِكَ، فَالِافْتِيَاتُ عَلَيْهِ فِي ذَلِكَ يَرْجِعُ إِلَى الِاسْتِخْفَافِ بِالْإِمَامِ، وَلَا يَنْبَغِي لِلرَّعِيَّةِ أَنْ يُقْدِمُوا عَلَى مَا فِيهِ اسْتِخْفَافٌ بِالْإِمَامِ.

[شرح السير الكبير ج ۲ ص ۱۰۸ دار النشر: دار الكتب العلمية بيروت]

ترجمه: فایده یا ضرر کاری‌که به عامهٔ مردم می‌رسد، صلاحیت آن به امام سپرده شده. پس خروج از رأی امام، توهین امام است و مردم نباید کاری کنند که در آن توهین امام باشد.

- فَعَلَى كَافَّةِ الْأُمَّةِ تَفْوِيضُ الْأُمُورِ الْعَامَّةِ إلَيْهِ مِنْ غَيْرِ افْتِيَاتٍ عَلَيْهِ وَلَا مُعَارَضَةٍ لَهُ؛ لِيَقُومَ بِمَا وُكِّلَ إلَيْهِ مِنْ وُجُوهِ الْمَصَالِحِ وَتَدْبِيرِ الْأَعْمَالِ، [الأحكام السلطانية للماوردى ص ٣ الناشر: دار الحديث - القاهرة]

ژباړه: پر ټولو خلکو لازمه ده چې د عامه کارونو واک امام ته پربږدي او د هغه له رایې ونه وځي او نه ورسره مخالفت وکړي، ترڅو نومورې ورسپارل شوې چارې په سمه توګه پر مخ بوځي.

- وَظَاهِرُ كَلَامِهِمْ هَاهُنَا أَنَّ السِّيَاسَةَ هِيَ فِعْلُ شَيْءٍ مِنْ الْحَاكِمِ لِمَصْلَحَةٍ يَرَاهَا، وَإِنْ لَمْ يَرِدْ بِذَلِكَ الْفِعْلِ دَلِيلٌ جُزْئِيٌّ. [البحر الرائق ج ٥ ص ١٨]

ژباړه: دلته د دوی (د فقهاوو) د خبرو څرګند مطلب دا دی چې سیاست د حاکم له‌خوا د کار کول دي چې هغه یې مصلحت بولي، که څه هم د دې کار لپاره هېڅ جزئي دلیل شتون ونه لري.

د پورتنیو فقهي مسائلو پر اساس په

- فَعَلَى كَافَّةِ الْأُمَّةِ تَفْوِيضُ الْأُمُورِ الْعَامَّةِ إلَيْهِ مِنْ غَيْرِ افْتِيَاتٍ عَلَيْهِ وَلَا مُعَارَضَةٍ لَهُ؛ لِيَقُومَ بِمَا وُكِّلَ إلَيْهِ مِنْ وُجُوهِ الْمَصَالِحِ وَتَدْبِيرِ الْأَعْمَالِ، [الأحكام السلطانية للماوردى ص٣ الناشر: دارالحديث - القاهرة]

ترجمه: بر تمام مردم لازم است که اختیار کارهای عمومی را به امام بسپارند و از رأی وی خارج نشوند و نه با وی مخالفت نمایند تا موصوف امور محوله را طور صحیح به پیش ببرد.

- وَظَاهِرُ كَلَامِهِمْ هَاهُنَا أَنَّ السِّيَاسَةَ هِيَ فِعْلُ شَيْءٍ مِنْ الْحَاكِمِ لِمَصْلَحَةٍ يَرَاهَا، وَإِنْ لَمْ يَرِدْ بِذَلِكَ الْفِعْلِ دَلِيلٌ جُزْئِيٌّ. [البحر الرائق ج٥ ص١٨]

ترجمه: مطلب واضح کلام این‌ها (فقهاء) در این‌جا، این است که سیاست انجام اموری از سوی حاکم است که وی آنرا مصلحت می‌داند، گرچه برای این کار هیچ دلیل جزئی نیز وجود نداشته باشد.

بر اساس مسائل فقهی فوق، صلاحیت

اسلامي نظام کې د نظام اړوند امورو واک له امام سره دی. هېڅاته نه بنايي چې په داسې کارونو کې د امام له اجازې پرته نشرات وکړي. بناءً د يادو امورو د نشر په هکله لاندې مراتب ابلاغوم:

لومړی ماده:

د افغانستان اسلامي امارت له ويانډ او د وزارتونو او امارتي ادارو له ويندويانو څخه پرته هېڅوک نه شي کولای چې د افغانستان اسلامي امارت له آدرسه نشرات او څرګندونې وکړي.

دوهمه ماده:

(۱) د افغانستان اسلامي امارت ويانډ مکلفيت لري، د افغانستان اسلامي امارت موخې، پالېسۍ، فعاليتونه، لاسته راوړنې او نور اړوند اطلاعات رسنيز او خپاره کړي.

(۲) د افغانستان اسلامي امارت ويانډ مکلفيت لري، د داسې اجتماعي او سياسي امورو په هکله چې د امور مربوط به نظام، در نظام اسلامی همراه با امام است. به هیچ شخص مناسب نیست که بدون اجازۀ امام در چنین امور نشرات نماید. بناءً در مورد نشر امور متذکره مراتب ذیل را ابلاغ می‌نمائیم:

مادۀ اول:

هیچ شخص به جز از سخنگوی امارت اسلامی افغانستان و سخنگویان وزارت‌ها و ادارات امارتی نمی‌تواند که از آدرس امارت اسلامی افغانستان، نشرات و اظهارات نماید.

مادۀ دوم:

(۱) سخنگوی امارت اسلامی افغانستان مکلفیت دارد، اهداف، پالیسی‌ها، فعالیت‌ها، دست‌آوردها و سایر اطلاعات مربوط امارت اسلامی افغانستان را رسانه‌ای و نشر نماید.

(۲) سخنگوی امارت اسلامی افغانستان مکلفیت دارد، در مورد امور اجتماعی و سیاسی‌ای که موقف

افغانستان اسلامي امارت موقف پکې واضح نه وي، په هکله يې د نظر لـــه څرګندونو څخه ډډه وکړي.

(۳) د افغانستان اسلامي امارت ویاند مکلفیت لري، یوازې هغه اعلامیـــې چې د افغانستان اســـلامي امـــارت د عالي مقام[۱] لهخوا ورکړل شوې وي، نشر کړي.

درپیمه ماده:

(۱) د وزارتونو او امـــارتي ادارو د ویندویانو فعالیتونه یوازې په اړونـــد وزارت یا اداري پورې محدود دي.

(۲) د وزارتونـــو او امـــارتي ادارو ویندویان مکلف دي، د مطـــالبو لـــه خپرولو څخه مخکې د اړوند وزارت یا اداري لـــه مقـــام څخـــه اجـــازه تر لاسه کړي.

(۳) د وزارتونـــو او امـــارتي ادارو ویندویان نه شي کولای، له ورکـــړل شویو مشخصو امورو څخه پرته پـــه نورو امورو کې نشرات او څرګندونې

امـــارت اســـلامی افغانســـتان در آن واضح نباشد، در مورد آن از اظهـــار نظر اجتناب نماید.

(۳) ســـخنگوی امـــارت اســـلامی افغانســـتان مکلفیـــت دارد، تنهـــا اعلامیه‌هایی را که از طـــرف مقـــام عالی[۱] امارت اسلامی افغانستان داده شده باشد، نشر نماید.

مادۀ سوم:

(۱) فعالیت‌های سخنگویان وزارت‌ها و ادارات امارتی تنها بـــه وزارت یـــا ادارۀ مربوط محدود است.

(۲) ســـــخنگویان وزارت‌هـــــا و ادارات امـــارتی مکلـــف انـــد، قبـــل از نشـــر مطالـــب از مقـــام وزارت یـــا ادارۀ مربـــوط اجـــازه اخذ نمایند.

(۳) سخنگویان وزارت‌هـــا و ادارات امـــارتی نمـــی‌تواننـــد، بـــه جـــز از امـــور محولـــۀ مشـــخص شـــده در سایر امور، نشرات و اظهـــارات

(۱) عالیقدر امیر المؤمنین حفظه الله تعالی.

وکړي.

څلورمه ماده:

دغه فرمان د توشېح له نېټې څخه نافذ او په رسمي جريده کې دې خپور شي.

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته!

اميرالمؤمنين شيخ القرآن والحديث

مولوي هبة الله اخندزاده

نمایند.

مادۀ چهارم:

این فرمان از تاریخ توشیح نافذ و در جریدۀ رسمی نشر گردد.

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته!

اميرالمؤمنين شيخ القرآن والحديث

مولوی هبة الله اخندزاده

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العٰلمين و الصلٰوة والسلام على سيد المرسلين وعلى آله واصحابه اجمعين.

د محاکمو د فیصلو په هکله د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی فرمان

کنه: (۵)

نېټه: ۱۴۴۶/۲/۲۲ هـ.ق

- (يُعْمَلُ أَيْضًا بِسِجِلَّاتِ الْمَحَاكِمِ إِذَا كَانَتْ قَدْ ضُبِطَتْ سَالِمَةً مِنْ الْحِيلَةِ وَالْفَسَادِ عَلَى الْوَجْهِ الَّذِي يُذْكَرُ فِي كِتَابِ الْقَضَاءِ). يُعْمَلُ أَيْضًا بِسِجِلَّاتِ الْمَحَاكِمِ الْمَمْسُوكَةِ بِصُورَةٍ سَالِمَةٍ مِنْ الْحِيلَةِ وَالْفَسَادِ، وَبِتَعْبِيرٍ آخَرَ أَيْ مِنْ التَّزْوِيرِ وَالتَّصْنِيعِ... أَمَّا إِذَا لَمْ تَكُنْ سِجِلَّاتُ الْمَحَاكِمِ بَرِيئَةً مِنْ التَّزْوِيرِ وَالتَّصْنِيعِ فَيُطْلَبُ شُهُودٌ لِإِثْبَاتِ مَضْمُونِهَا وَيَشْهَدُ الشُّهُودُ عَلَى مَضْمُونِ الْإِعْلَامِ...). [دررالحكام شرح مجلة الأحكام:۴۳۹/۴شرح الْمَادَّة (۱۷۳۸)مكتبه أميرحمزه كتب خانه.]

فرمان عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی در مورد فیصلههای محاکم

شماره: (۵)

تاریخ: ۱۴۴۶/۲/۲۲ هـ.ق

- (يُعْمَلُ أَيْضًا بِسِجِلَّاتِ الْمَحَاكِمِ إِذَا كَانَتْ قَدْ ضُبِطَتْ سَالِمَةً مِنْ الْحِيلَةِ وَالْفَسَادِ عَلَى الْوَجْهِ الَّذِي يُذْكَرُ فِي كِتَابِ الْقَضَاءِ). يُعْمَلُ أَيْضًا بِسِجِلَّاتِ الْمَحَاكِمِ الْمَمْسُوكَةِ بِصُورَةٍ سَالِمَةٍ مِنْ الْحِيلَةِ وَالْفَسَادِ، وَبِتَعْبِيرٍ آخَرَ أَيْ مِنْ التَّزْوِيرِ وَالتَّصْنِيعِ... أَمَّا إِذَا لَمْ تَكُنْ سِجِلَّاتُ الْمَحَاكِمِ بَرِيئَةً مِنْ التَّزْوِيرِ وَالتَّصْنِيعِ فَيُطْلَبُ شُهُودٌ لِإِثْبَاتِ مَضْمُونِهَا وَيَشْهَدُ الشُّهُودُ عَلَى مَضْمُونِ الْإِعْلَامِ...). [دررالحكام شرح مجلة الأحكام:۴۳۹/۴ شرح الْمَادَّة (۱۷۳۸) مكتبه أميرحمزه كتب خانه.]

- وذكر الصدر الإمام أستاذ الأئمة ظهيرالدين عن ابن سماعة عن محمد رحمه الله تعالى: ينبغي أن يحضرالقاضي مجلس القضاء أبدا رجلين عدلين يسمعان إقرار من يقر ويشهدان على ذلك، لأنه عسى أن يقع التجاحد بين الخصمين، وقول القاضي بانفراده ليس بحجة، حتى ينضم إليه عدل آخر، فكثير من مشايخنا رحمهم الله تعالى على هذه الرواية في زماننا لما رأوا من فساد القضاة. [شرح المجلة للأتاسي ج ۴ ص ۳۵۹- الجزء الخامس. المادة (۱۷۳۸). وكما في صنوان القضاء و عنوان الإفتاء: ج ۱ص ۱۸۹- حجية قول القاضي – مكتبه أميري كتب خانه.]

د پورتنيو فقهي مسئلو پراساس، د محكمو د هغو فيصلو په هكله چې د قانون پر خلاف صادرې شوې وي يا يې په حكم كې د قانون مخالفت وي او يا د اقرار په وثيقه كې يې شبهه موجوده وي، لاندې مراتب ابلاغوم:

- وذكر الصدر الإمام أستاذ الأئمة ظهيرالدين عن ابن سماعة عن محمد رحمه الله تعالى: ينبغي أن يحضرالقاضي مجلس القضاء أبدا رجلين عدلين يسمعان إقرار من يقر ويشهدان على ذلك، لأنه عسى أن يقع التجاحد بين الخصمين، وقول القاضي بانفراده ليس بحجة، حتى ينضم إليه عدل آخر، فكثير من مشايخنا رحمهم الله تعالى على هذه الرواية في زماننا لما رأوا من فساد القضاة. [شرح المجلة للأتاسي ج ۴ ص ۳۵۹- الجزء الخامس. المادة (۱۷۳۸). وكما في صنوان القضاء و عنوان الإفتاء: ج ۱ص ۱۸۹- حجية قول القاضي– مكتبه أميري كتب خانه.]

براساس مسائل فقهی فوق، در مورد فیصله‌های محاکم که خلاف قانون صادر شده باشد یا در حکم آن مخالفت قانون باشد و یا در وثیقهٔ اقرار آن شبهه موجود باشد، مراتب ذیل را ابلاغ می‌نمایم:

لومړی ماده:

(۱) که کومه فیصله د محکمو لخوا صادره شوې وي او یاده فیصله له قانون سره مخالفه او دغه مخالفت له حکم پرته وي، تحتاني محاکمو ته دې د قانوني اصلاح په موخه احاله شي.

(۲) د دې مادې د (۱) فقرې په درج شوي حالت کې دې اړونده محکمه د خصمینو له حضور پرته، په حکم کې یاد اصلاحات اعمال کړي.

دوهمه ماده:

(۱) که کومه فیصله د محکمو لخوا صادره شوې وي او قانوني مخالفت په حکم کې وي او حکم پر اقرار باندې بناء وي او د اقرار په وثیقه کې شبهه موجوده نه وي، بلکې نقصان په حکم کې وي، تحتاني محاکمو ته دې د اصلاح په موخه احاله شي.

(۲) د دې مادې د (۱) فقرې په درج شوي حالت کې دې اړونده محکمه

مادۀ اول:

(۱) هرگاه فیصله‌ای از طرف محاکم صادر شده باشد و فیصلۀ مذکور با قانون مخالف و این مخالفت بغیر از حکم باشد، به محاکم تحتانی به منظور اصلاح قانونی احاله شود.

(۲) در حالت مندرج فقرۀ (۱) این ماده، محکمۀ مربوط بدون حضور خصمین، اصلاحات مذکور را در حکم اعمال نماید.

مادۀ دوم:

(۱) هرگاه فیصله‌ای از طرف محاکم صادر شده باشد و مخالفت قانونی در حکم باشد و حکم بر اقرار بناء باشد و در وثیقۀ اقرار شبهه موجود نباشد، بلکه نقصان در حکم باشد، به محاکم تحتانی به منظور اصلاح احاله شود.

(۲) در حالت مندرج فقرۀ (۱) این ماده، محکمۀ مربوط فقط

فقط د خصمینو په حضور کې د حکم اصلاح وکړي.

درېیمه ماده:

که د دې فرمان د دوهمې مادې د (۱) فقرې په درج شوي حالت کې، د اقرار په وثیقه کې شبهه موجوده وه، اقرار دې نه اعاده کېږي؛ بلکې هغه اقرار دې پر مدعی علیه عرض کړي چې په وثیقه کې درج شوی دی، که مدعی علیه د هغه اقرار تصدیق وکړ، د هغه مطابق دې حکم صادر شي، او که یې انکار وکړ، د مدعي څخه دې په وثیقه کې د درج شوي اقرار د اثبات لپاره درج شوي شاهدان وغوښتل شي او حکم دې وربانديې بناء شي.

څلورمه ماده:

(۱) که کومه فیصله د محکمو لخوا صادره شوې وي او یاده فیصله له قانون سره مخالفه او دغه مخالفت له حکم پرته وي او د اصلاح نوبت فوقاني محاکمو ته ورسېږي، یاد

در حضور خصمین، حکم را اصلاح نماید.

مادۀ سوم:

هرگاه در حالت مندرج فقرۀ (۱) مادۀ دوم این فرمان، در وثیقۀ اقرار شبهه موجود بود، اقرار اعاده نمی گردد؛ بلکه آن قرار را بر مدعی‌علیه عرض نماید که درج وثیقه شده است، اگر مدعی علیه آن اقرار را تصدیق کرد، مطابق آن حکم صادر شود، و اگر آنرا انکار کرد، از مدعی جهت اثبات اقرار مندرج در وثیقه، شهود درج شده خواسته شود و حکم بر آن بناء شود.

مادۀ چهارم:

(۱) هرگاه فیصله‌ای از طرف محاکم صادر شده باشد و فیصلۀ مذکور با قانون مخالف و این مخالفت بغیر از حکم باشد و نوبت اصلاح به محاکم فوقانی برسد، اصلاحات

اصلاحات دې پرته لـه حضـور د خصمينو وکړی.

(۲) د دې مادې د (۱) فقرې په درج شوي حالت کې که قانوني مخالفت په حکم کې و، او حکم پر اقرار بناء وي، او د اقرار په وثيقه کې شـبهه موجوده نه وه، بلکې نقصان په حکم کې وي، نو فوقاني محاکم دې، فقط د خصمينو په حضور کـې د حکـم اصلاح وکړي.

پنځمه ماده:

که د دې فرمان د څلورمې مـادې د (۱) فقرې په درج شوي حالت کې د اقرار په وثيقه کې شبهه موجوده وه، له مدعي او مدعی عليـه څخـه دې صورة الدعوی، دفع الدعوی او بيـا اقرار نه غواړي؛ بلکې هغه اقرار دې پر مدعی عليه عرض کړي چـې پـه تحتاني محاکمو کې يې کـړی دی، که مدعی عليه د هغه اقرار تصـديق وکړ، د هغه مطابق دې حکم صـادر شي، او که يې انکار وکړ، د مـدعي مذکور را بدون حضـور خصـمين اعمال نمايد.

(۲) در حالت مندرج فقرۀ (۱) ايـن ماده، هرگاه مخالفت قانونی در حکم بوده و حکم بر اقرار بنـاء باشـد، و در وثيقۀ اقرار شبهه موجود نباشد، بلکـه نقصـان در حکـم باشـد، پـس محـاکم فوقـانی فقـط در حضـور خصـمين، حکـم را اصلاح نمايند.

مادۀ پنجم:

هرگاه در حالت مندرج فقـرۀ (۱) مادۀ چهارم اين فرمان در وثيقۀ اقرار شبهه موجود بود، از مدعی و مدعی عليه صورة الدعوی، دفع الدعوی و اقـرار مجـدد خواسـته نشـود؛ بلکه آن اقرار را بـر مـدعی‌عليـه عـرض نمايـد کـه در محـاکم تحتـانی آن را نمـوده اسـت، اگر مدعی‌عليه آن اقرار را تصـديق کـرد، مطـابق آن حکـم صـادر شود، و اگر آن را انکـار کـرد، از

څخه دې په وثيقه کې د درج شوي اقرار د اثبات لپاره درج شوي شاهدان وغوښتل شي او حکم دې ورباندې بناء شي.

شپږمه ماده:

دغه فرمان د توشېح له نېټې څخه نافذ او په رسمي جريده کې دې خپور شي.

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته!

اميرالمؤمنين شيخ القرآن والحديث

مولوي هبة الله اخندزاده

مدعی جهت اثبات اقرار مندرج در وثیقه، شهود درج شده خواسته شود و حکم بر آن بناء شود.

مادۀ ششم:

این فرمان از تاریخ توشیح نافذ و در جریدۀ رسمی نشرگردد.

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته!

اميرالمؤمنين شيخ القرآن والحديث

مولوی هبة الله اخندزاده

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيم

الحمد لله رب العٰلمين والصلٰوة والسلام على سيد المرسلين و على آله واصحابه اجمعين.

د امارتي شرکتونو د څارنې پلاوي ټاکلو او د امارتي شرکتونو د لوی رياست د تشکيل منظورولو په هکله د عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه الله تعالى فرمان

گڼه: (۸)

نېټه: ۱۴۴۶/۲/۲۲ هـ.ق

د امارتي شرکتونو لوی رياست د تشکيل، څارنې پلاوي او مالیې وزارت د شرکتونو عمومي رياست په اړه لاندې مراتب منظوروم:

د نظار هيئت ايجاد

لومړی ماده:

د عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه الله تعالى د ۱۴۴۵/۷/۴ هـ.ق نېټې په (۲۱) گڼه فرمان کې ټاکل شوی پلاوي د امارتي شرکتونو د څارنې پلاوي (نظار هئيت) په توگه

فرمان

عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه الله تعالى در مورد تعيين هيئت نظار شرکت‌های امارتی و منظوری تشکيل رياست عمومی شرکت‌های امارتی

شماره: (۸)

تاريخ: ۱۴۴۶/۲/۲۲ هـ.ق

در رابطه به تشکيل رياست عمومی شرکت‌های امارتی، هيئت نظار آن و رياست عمومی شرکت‌های وزارت ماليه، مراتب ذيل را منظور می‌نمايم:

ايجاد هيئت نظار

مادۀ اول:

هيئت تعيين شده در فرمان شماره (۲۱) مؤرخ ۱۴۴۵/۷/۴ هـ.ق عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه الله تعالى به حيث هيئت نظار شرکت‌های امارتی

منظور دی.

د نظـــار هیئـــت وظیفـــې او واکونه

دوهمه ماده:

۱- د امارتي شـــرکتونو د موخـــو د تحقق لپاره د پالیســـیو، کـــړنلارو، پراختیایي او سوداګریزو طرحـــو او نورو اړینو اسنادو تأییدول.

۲- د امارتي شـــرکتونو تشـــکیل، بودجې او اړینو پلانونو تأییدول.

۳- د امارتي شرکتونو لپاره د مدیره پلاوي ټاکل.

۴- د امارتي شرکتونو له فعـــالیتونو څخه دوامداره څارنه، د راپورونو تر لاسه کول او عالیقدر امیرالمـــؤمنین حفظه الله تعالی ته یې وړاندې کول.

۵- د نورو هغو اړینو وظیفو ترســـره کول چې د امارتي شرکتونو د هـــر اړخیزې پیاوړتیا لامل ګرځي.

منظور است.

وظـــایف و صـــلاحیت‌هـــای هیئت نظار

مادۀ دوم:

۱- تأیید پالیسی‌ها، طرزالعمـــل‌هـــا، طرح‌های انکشافی و تجارتی و سایر اسناد ضروری جهت تحقق اهـــداف شرکت‌های امارتی.

۲- تأیید تشکیل، بودجه و پلان‌های ضروری شرکت‌های امارتی.

۳- تعیـــین هیئـــت مـــدیره بـــرای شرکت‌های امارتی.

۴- نظارت دوامدار از فعالیت‌هـــای شـــرکت‌هـــای امـــارتی، دریافـــت گزارش‌ها و ارائـــۀ آن بـــه عالیقـــدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی.

۵- انجام سایر وظایف ضروری کـــه سبب توانمندی همه جانبۀ شرکت‌های امارتی می‌گردد.

د امارتی شرکتونو لوی ریاست تشکیل

درپیمه ماده:

د امارتي شرکتونو لوی ریاست وړاندیز شوی تشکیل چې د فرمان ضمیمه په (٦٥٠) تنه مشتمل دي، منظور دی.

د شرکتونو عمومي ریاست لغوه کېدل

څلورمه ماده:

(۱) د دې فرمان د صدور له نېټې سره سم د مالیې وزارت اړوند د شرکتونو عمومي ریاست لغو دی.

(۲) د نوموړي ریاست کارکوونکي دې د امارتي شرکتونو لوی ریاست په چوکاټ کې د څارنې پلاوي د لزوم‌دید په اساس وټاکل شي.

(۳) د یاد ریاست اړوند ټول وسایل، وسایط، اجناس، اسناد او ملکیتونه دې د امارتي شرکتونو لوی ریاست ته انتقال شي.

تشکیل ریاست عمومی شرکت‌های امارتی

مادۀ سوم:

تشکیل پیشنهادی ریاست عمومی شرکت‌های امارتی ضمیمۀ این فرمان که شامل (٦٥٠) نفر می‌باشد، منظور است.

لغو ریاست عمومی شرکت‌ها

مادۀ چهارم:

(۱) ریاست عمومی شرکت‌های مربوط وزارت مالیه از تاریخ صدور این فرمان، لغو می‌باشد.

(۲) کارکنان شرکت مذکور به اساس لزوم‌دید هیئت نظار، در چوکات ریاست عمومی شرکت‌های امارتی تعیین شود.

(۳) تمام وسایل، وسایط، اجناس، اسناد و ملکیت‌های مربوط ریاست مذکور به ریاست عمومی شرکت‌های امارتی منتقل شود.

د امـــارتي شـــرکتونو لـــوی ریاست بودجه

پنځمه ماده:

د مـــــالیې وزارت دې د امـــــارتي شرکتونو لوی ریاست ته د دوو کلونو لپاره د اړتیا وړ بودجه برابره کړي او له هغه وروســـته دې نومـــوړې اداره خپله بودجه د امارتي شـــرکتونو لـــه عوایدو څخه تمویل کړي.

تقنيني سندونه

شپږمه ماده:

د امارتي شـــرکتونو لـــوی ریاســـت مکلـــف دی، د دې ریاســـت او د اړوندو امارتي شرکتونو د چـــارو د تنظیم لپاره لازم تقنینـــي ســـندونه د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی د ۱۴۴۴/۳/۲۸ هـــــ.ق نېټـــې د (۹) ګڼه فرمان په اساس تسوید او د پراوونو د تېرولو په موخه وړانـــدې کړي.

بودجـــهٔ ریاســـت عمـــومی شرکت‌های امارتی

مادهٔ پنجم:

وزارت مالیه بودجـــهٔ مـــورد نیـــاز ریاست عمومی شرکت‌های امارتی را برای دو سال فراهم نمایـــد و بعـــد از آن ادارهٔ مذکور بودجـــهٔ خـــویش را از عواید شـــرکت‌هـــای امـــارتی تمویل نماید.

اسناد تقنینی

مادهٔ ششم:

ریاســـت عمـــومی شـــرکت‌هـــای امـــارتی مکلـــف اســـت، جهـــت تنظیم امور این ریاست و شرکت‌های امارتی مربوط، اســـناد لازم تقنینـــی را به اســـاس فرمـــان شـــماره (۹) مـــؤرخ ۱۴۴۴/۳/۲۸هـــــ.ق عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی، تسوید و جهت طی مراحـــل ارائـــه نماید.

انفاذ

اوومه ماده:

دغه فرمان د توشېح له نېټې څخه نافذ او په رسمي جريده کې دې خپور شي.

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته!

اميرالمؤمنين شيخ القرآن والحديث

مولوي هبة الله اخندزاده

انفاذ

مادۀ هفتم:

این فرمان از تاریخ توشیح نافذ و در جریدۀ رسمی نشر گردد.

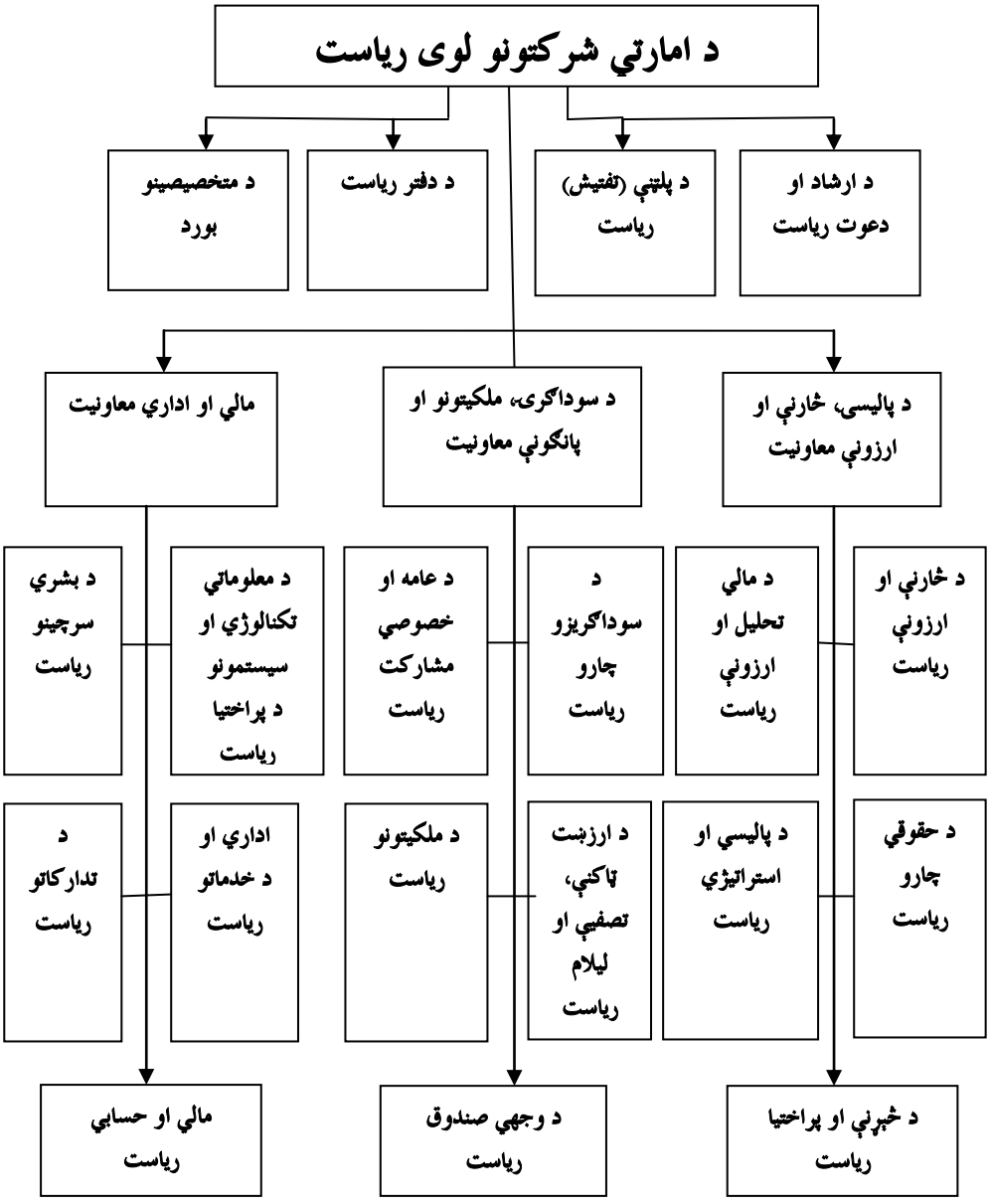
والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته!

اميرالمؤمنين شيخ القرآن والحديث

مولوی هبة الله اخندزاده

د ۱۴۴۶/۲/۲۲ هـ. ق نېټې د (۸) ګڼې فرمان ضمیمه

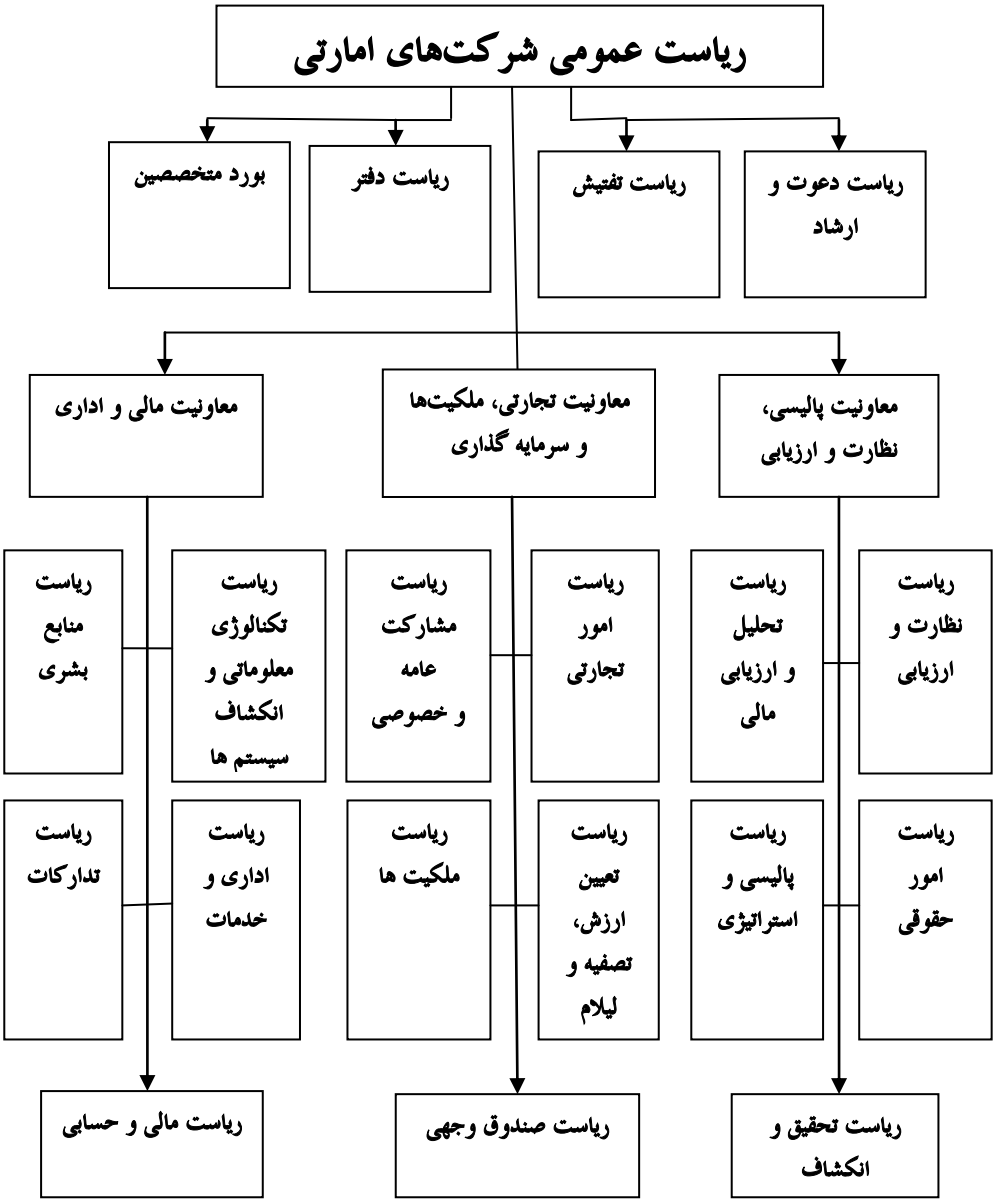
د امارتي شرکتونو د لوی ریاست تشکیلاتي چارت

یادونه: دا تشکیلاتي چارت د اداري اجمالي جوړښت ده چې د عالي مقام د منظورۍ څخه وروسته به د هرې برخې لپاره مفصل جوړښت ترتیبېږي.

ضمیمه فرمان شماره (۸) مؤرخ ۱۴۴۶/۲/۲۲ هـ.ق

چارت تشکیلاتی ریاست عمومی شرکت‌های امارتی

یادآوری: این چارت تشکیلاتی ساختار اجمالی اداره می‌باشد که بعد از منظوری مقام عالی برای هر بخش، ساختار تفصیلی ترتیب می‌گردد.

کلنی ګډون

په مرکز او ولایتونوکې: (۱۵۰۰) افغانۍ

د امارت مامورینو لپاره: (۲۵) سلنه تخفیف

د تصدیق په وړاندې کولو سره د زده کوونکو او محصلینو لپاره، نیمه بیه

په مرکز او ولایتونو کې د کتاب پلورنځیو لپاره د رسمي جریدې پلورنه له

ټاکلې بیې څخه، (۱۰) سلنه تخفیف

له هېواده بهر: (۲۰۰) آمریکایي ډالر

اشتراک سالانه

در مرکز و ولایات: (۱۵۰۰) افغانی

برای مامورین امارت: با (۲۵) فیصد تخفیف

برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق، نصف قیمت

فروش جریده رسمی برای کتاب فروشی ها در مرکز و ولایات

با (۱۰) فیصد تخفیف از قیمت روی جلد

خارج از کشور: (۲۰۰) دالر امریکایی

ISLAMIC EMIRATE
OF AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE

OFFICIAL
GAZETTE

- **The Law on Industrial parks**
- **The Decrees of His Excellency**
  Amir al-Mu'minin
  "The Supreme Leader"
  (May Allah Almighty Protect Him)

Date:23th SEPTEMBER.2024
ISSUE NO:(1455)